
**PLANUL REGIONAL DE ACTIUNE PENTRU OCUPAREA FORTEI DE MUNCA SI
INCLUZIUNE SOCIALA**

si

PLANUL DE IMPLEMENTARE A PLANULUI REGIONAL DE ACTIUNE

2006 – 2008

REGIUNEA VEST

***Sprijin Acordat Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei pentru Elaborarea si
Implementarea Politicilor de Ocupare***

Proiect nr: RO 2003/005 – 551.05.01.04.01.01

Beneficiar: Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei

Autoritatea Contractanta: Ministerul Integrarii Europene

Consultant: B&S EUROPE, in consortiu cu COTECNO(I), ECORYS NEI

CUPRINS

PLANUL REGIONAL DE ACTIUNE PENTRU OCUPARE SI INCLUZIUNE SOCIALA 2006 – 2008 REGIUNEA VEST

Rezumat.....	1
Introducere.....	5
Capitolul 1 – Contextul european.....	7
Capitolul 2 – Contextul national.....	12
Capitolul 3 – Contextul regional.....	16
3.1 Aspecte demografice.....	16
3.2 Analiza socio-economica.....	19
3.3 Analiza pietei muncii.....	27
Capitolul 4 – Programe Regionale.....	41
Capitolul 5 – Planul Actiune PRAO.....	53
Anexe.....	71

PLANUL DE IMPLEMENTARE A PLANULUI REGIONAL DE ACTIUNE PENTRU OCUPARE SI INCLUZIUNE SOCIALA 2006 – 2008 (REGIUNEA VEST)

Rezumat

Planul Regional de Actiune pentru Ocupare si Incluziune Sociala Vest 2006 – 2008 (PRAO Vest 2006 – 2008) reprezinta un document de planificare strategica care vizeaza elaborarea si implementarea politicii privind ocuparea fortei de munca la nivel regional si local.

Documentul a fost structurat in cinci capitole, dupa cum urmeaza: Contextul European, Contextul National, Contextul Regional, Programe Regionale privind Ocuparea si Planul de Actiune al PRAO.

Raspunsul regional la problemele cu care se confrunta piata muncii si ocuparea fortei de munca se trebuie sa se bazeze pe Strategia Uniunii Europene privind Ocuparea si pe documentele programatice nationale care vizeaza ocuparea si dezvoltarea resurselor umane. In acest sens a fost intreprinsa o analiza a contextului european si national referitor la politicile privind ocuparea fortei de munca.

De asemenea, pentru o cat mai buna fundamentare a planului de actiune, a fost realizata o analiza a situatiei demografice, a mediului economic si a pietei fortei de munca din regiune.

Ca urmare a acestui demers de analiza a conjuncturii din Regiunea Vest, au putut fi stabilite o serie de prioritati, masuri si actiuni care urmeaza sa fie intreprinse la nivelul Regiunii Vest in vederea promovarii ocuparii fortei de munca si incluziunii sociale.

Privind recente adaptari ale politicilor europene, se poate observa ca Uniunea Europeana pune un accent deosebit pe ocuparea fortei de munca.

Obiectivul general al Politicilor Uniunii Europene este *“Locuri de munca mai multe si mai bune si o mai mare coeziune sociala”*.

Acest obiectiv este reflectat in **Strategia de Ocupare a Uniunii Europene**, aceasta reprezentand instrumentul cheie pentru coordonarea politicilor de ocupare ale statelor membre.

Strategia Europeana privind Ocuparea Fortei de Munca are drept scop combaterea somajului la nivelul Uniunii Europene si a fost conceputa ca instrument principal de trasare si coordonare a prioritatilor comunitare in aceasta directie, prioritati ce vor fi asumate de fiecare Stat Membru in parte.

Strategia Europeana privind Ocuparea Fortei de Munca este structurata pe patru piloni, fiecare reprezentand un domeniu de actiune a carui dezvoltare contribuie la o mai buna ocupare a fortei de munca la nivel comunitar: ***angajabilitatea, antreprenoriatul, adaptabilitatea, asigurarea de sanse egale***.

Conform Liniilor directoare ale ocuparii, Uniunea Europeana incurajeaza statele membre sa sprijine dezvoltarea ocuparii la nivel local. Aceste Linii directoare recomanda statelor membre sa *“sprijine potentialul local, prin toti actorii relevanti”*.

Romania s-a aliniat la Strategia Europeana pentru Ocupare, politica nationala in domeniul ocuparii fortei de munca fiind in concordanta cu liniile directoare integrate ale acestei strategii.

Strategia Nationala pentru ocuparea fortei de munca 2004 – 2010 are ca obiective strategice: ocupare deplina, calitatea si productivitatea muncii, coeziune si incluziune sociala.

Din **analiza aspectelor demografice** se observa faptul ca **populatia** Regiunii Vest este intr-o continua **scadere**, densitatea populatiei din regiune fiind net inferioara mediei nationale (61,1% fata de 90,9%).

In ceea ce priveste **populatia pe sexe**, ponderea populatiei masculine in Regiunea Vest (48,3%) se situeaza in toate cele patru judete ale regiunii sub media nationala (48,7%).

Mutatiile din structura socio-economica a Regiunii Vest au determinat o intensa mobilitate teritoriala a populatiei. In anul 2003, desi la nivel national s-a remarcat o accentuare a soldului migratoriu negativ, Regiunea Vest, a ramas printre putinele regiuni din tara cu un **sold pozitiv al migratiei**

In Regiunea Vest, in anul 2003, se constata o diferenta mare intre **populatia urbana** (61,7%) si **populatia rurala** (38,3%).

Structura pe varste a populatiei poarta amprenta caracteristica a unui proces de imbatranire demografica, datorat in principal scaderii natalitatii care a determinat reducerea absoluta si relativa a populatiei tinere (0-14 ani) si cresterea ponderii populatiei varstnice (de 60 ani si peste).

Analizand structura populatiei pe grupe mari de varsta se constata ca la nivelul populatiei active (15-64 de ani), Regiunea Vest detine o pondere mai buna decat nivelul national (70,1% fata de 69,1%). In schimb, in randul populatiei inactive (grupele sub 14 ani si peste 65 de ani) valorile de la nivel regional sunt sub cele nationale.

Sporul natural este negativ, fiind de aproape doua ori mai mare la nivelul Regiunii Vest decat cel la nivel national (-4,0‰ fata de -2,5‰).

In perspectiva, **numarul populatiei Regiunii Vest este prognozat sa scada** pana in anul 2025, cu peste 200 000 persoane. Daca ne referim la **evolutia populatiei regiunii pe grupe mari de varsta** se observa ca grupele „0-14 ani” si „65 si peste” au valori sub media nationala indiferent de anul de referinta. In acelasi timp, grupa de varsta „15-64” ani are valori superioare mediei nationale, constatandu-se o usoara tendinta de crestere a ponderii acesteia pana in anul 2015, cu consecinte pozitive asupra ofertei de forta de munca regionale.

Regiunea Vest este considerata a fi o regiune in crestere, **cu rezultate economice superioare mediei nationale**.

Regiunea Vest este devansata doar de Regiunea Bucuresti-Ilfov in privinta **produsului intern brut pe locuitor**. PIB-ul pe locuitor al Regiunii Vest reprezenta in anul 2002 108,3% din PIB/ locuitor la nivel national.

In Regiunea Vest **sectorul serviciilor** se afla in plina ascensiune, atat in ceea ce priveste contributia la formarea Valorii Adaugate Brute Regionale (48,2%), populatia ocupata, cat si performantele economice obtinute. Ramurile care cunosc cea mai puternica dezvoltare in regiune sunt: transporturile si depozitarea, posta si telecomunicatiile, serviciile generale si turismul. In viitor se preconizeaza o crestere a sectorului serviciilor, in conformitate cu trendul din Uniunea Europeana, unde acest sector contribuie cu aproximativ 70% la formarea Valorii Adaugate Brute.

Industria continua sa ramana un sector foarte important in economia regiunii, cu o contributie importanta la formarea Valorii Adaugate Brute Regionale (29,8%) si la cifra de afaceri obtinuta in regiune. De asemenea, un procent ridicat al populatiei din regiune isi desfasoara activitatea in industrie. Cele mai importante ramuri industriale din regiune sunt: industria echipamentelor electrice si optice, industria produselor primare, industria confectiilor, industria extractiva si metalurgica.

Agricultura reprezinta a treia ramura economica ca importanta in Regiunea Vest, atat din punctul de vedere al cifrei de afaceri, cat si in ceea ce priveste contributia

la formarea Valorii Adaugate Brute Regionale (15,04%). Productivitatea scazuta din agricultura (cifra de afaceri scazuta raportata la numarul de persoane angajate in acest sector) este cauzata de faramitarea terenurilor aflate in proprietate privata, servicii de irigare necorespunzatoare, unitati de productie mici. De asemenea, populatia ocupata in prezent in agricultura este imbatranita si de multe ori fara o pregatire corespunzatoare. Pentru a creste competitivitatea, se impune restructurarea intregului sector agricol.

Cele mai bune performante (cifra de afaceri, numar de persoane ocupate, investitii brute, productivitatea muncii) le-au avut **intreprinderile active** din industria prelucratoare, comert, transporturi - depozitare si comunicatii, sectorul energetic si constructii.

In anul 2004 **populatia activa** din Regiunea Vest se opreste din trendul descrescator, inregistrand o usoara crestere. Rata de activitate ramane totusi sub media pe tara si sub media UE-25.

Populatia ocupata continua sa scada, cresterea economica inregistrata in ultimul timp neavand un impact suficient de puternic asupra pietei muncii pentru a stopa si inversa trendul descrescator. Populatia ocupata din grupa de varsta 15-24 ani inregistreaza o usoara crestere, iar populatia ocupata din grupa de varsta 55-64 ani este in scadere, mult sub media UE - 25. Populatia ocupata in mediul rural scade, in timp ce populatia ocupata in mediul urban cunoaste o tendinta de crestere.

Populatia ocupata in agricultura, industria extractiva, sectorul energetic inregistreaza o scadere, in timp ce populatia ocupata in industria prelucratoare, constructii, comert, hoteluri si restaurante, tranzactii imobiliare, cunoaste o tendinta de crestere.

Somajul BIM este semnificativ mai mare in randul tinerilor. Somajul de lunga durata ramane o problema importanta intrucat s-a observat ca persoanele care raman neangajate pentru o perioada lunga de timp au mari dificultati in a se reintegra pe piata muncii.

In perioada 2005- 2013 **se previzioneaza dezechilibre serioase pe piata muncii**, prognozandu-se o oferta superioara cererii atat la nivel regional, cat si la nivelul fiecarui judet component. Balanta cerere-oferta va prezenta cele mai mari valori negative in agricultura, industrie, administratie publica si aparare si invatamant. Domeniile cu perspectiva de dezvoltare sunt legate de servicii (din care un loc important il ocupa serviciile sociale), constructii si activitatile orizontale conexe, industria alimentara, industria de masini si echipamente, industria echipamentelor electrice si optice, hoteluri si restaurante, comert, servicii prestate firmelor (transport, depozitare), comunicatii, intermediari financiare.

Respectandu-se principiul parteneriatului si avand la baza analiza socio-economica a regiunii si liniile directoare ale Uniunii Europene privind ocuparea fortei de munca, a fost elaborat planul de actiune al PRAO Vest, stabilindu-se prioritatile, masurile si actiunile care urmeaza a fi realizate, astfel incat sa creasca gradul de ocupare si de incluziune sociala la nivelul Regiunii Vest.

Planul de actiune al PRAO Vest 2006 – 2008 este structurat in sapte prioritati. Fiecare prioritate prevede o serie de masuri iar pentru fiecare masura au fost stabilite actiunile specifice care urmeaza sa fie realizate, indicatorii de monitorizare si masurare ai actiunilor, orizontul de timp si institutiile responsabile pentru implementarea acestora.

Prioritatile si masurile prevazute in cadrul PRAO Vest 2006 – 2008 sunt:

Prioritatea 1. Analiza si corelarea cererii si ofertei de pe piata fortei de munca

- 1.1. Dezvoltarea unor servicii specializate la nivel regional pentru studiul pietei muncii
- 1.2. Adaptarea ofertei de formare profesionala initiala si continua in functie de evolutia economica din regiune
- 1.3. Promovarea formelor flexibile de lucru
- 1.4. Intarirea capacitatii de furnizare a serviciilor de ocupare
- 1.5. Reducerea disparitatilor regionale la nivelul pietei muncii

Prioritatea 2. Promovarea de masuri active in ocupare

- 2.1. Sprijinirea tuturor activitatilor privind masurile active pentru ocupare
- 2.2. Dezvoltarea si implementarea masurilor active de ocupare

Prioritatea 3. Dezvoltarea serviciilor de informare si consiliere privind cariera

- 3.1. Dezvoltarea serviciilor de informare si consiliere privind cariera in scoli
- 3.2. Dezvoltarea serviciilor de informare si consiliere privind cariera in AJOFM si alti furnizori specializati

Prioritatea 4. Promovarea si dezvoltarea pe trei nivele a parteneriatelor sociale pentru ocupare

- 4.1. Intarirea Consortiului Regional Vest
- 4.2. Intarirea structurilor parteneriale la nivel judetean
- 4.3. Crearea structurilor parteneriale la nivel local
- 4.4. Dezvoltarea parteneriatelor pentru educatie si ocupare

Prioritatea 5. Promovarea incluziunii sociale prin ocupare

- 5.1. Facilitarea participarii la formare profesionala pentru elevii care provin din grupuri dezavantajate, incurajand mobilitatea intraregionala
- 5.2. Integrarea pe piata muncii a persoanelor care provin din grupuri dezavantajate (persoane cu handicap, minoritatea roma, populatia din zonele izolate, someri de lunga durata, persoane disponibilizate, etc.)
- 5.3. Dezvoltarea resurselor umane din mediul rural

Prioritatea 6. Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea calitatii in educatie si formare profesionala

- 6.1. Promovarea ofertei educationale si de formare profesionala
- 6.2. Implementarea programelor de educatie, formare si invatare pe tot parcursul vietii
- 6.3. Implementarea unui sistem de asigurare a calitatii in institutiile de formare profesionala
- 6.4. Asistarea scolilor in vederea dezvoltarii unor programe de formare continua a adultilor
- 6.5. Dezvoltarea capacitatii institutiilor de a accesa Fondurile Structurale

Prioritatea 7. Dezvoltarea mediului de afaceri regional in vederea crearii de noi locuri de munca

- 7.1. Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru mediul de afaceri regional
- 7.2. Dezvoltarea antreprenoriatului

Introducere

Planul Regional de Actiune pentru Ocupare si Incluziune Sociala Vest 2006 – 2008 (PRAO Vest 2006 – 2008) reprezinta un document de planificare strategica care vizeaza elaborarea si implementarea politicii privind ocuparea fortei de munca la nivel regional si local. Elaborarea de planuri la nivel regional reprezinta punctul central pentru regandirea abordarii privind ocuparea fortei de munca la nivel regional si in Romania.

Acest document isi propune sa realizeze un diagnostic realist al situatiei socio-economice din Regiunea Vest, sa identifice situatia regionala din domeniul ocuparii fortei de munca si in functie de acestea, sa stabileasca prioritatile, masurile si actiunile necesare pentru promovarea ocuparii fortei de munca si a incluziunii sociale.

Raspunsul regional la problemele cu care se confrunta piata muncii si ocuparea fortei de munca se bazeaza pe Liniile directoare integrate ale Strategiei Uniunii Europene pentru Ocupare si pe documentele programatice nationale care vizeaza ocuparea si dezvoltarea resurselor umane (Planul National de Actiune in Domeniul Ocuparii 2004 – 2005, Planul National de Dezvoltare 2007 – 2013, Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane). De asemenea, pentru ca PRAO Vest sa reflecte cat mai corect realitatea specifica Regiunii Vest, acest document a fost corelat cu Planul de Dezvoltare Regionala Vest 2007 – 2013.

PRAO Vest 2006 – 2008 a fost elaborat ca urmare a necesitatii unei existentei unei strategii regionale coerente in domeniul ocuparii fortei de munca, realizata de actorii regionali si locali din domeniul ocuparii fortei de munca, tinand seama de prioritatile din Strategia Europeana privind Ocuparea.

PRAO Vest are o perioada de planificare de trei ani (2006-2008) si se concentreaza asupra actiunilor de promovare a ocuparii fortei de munca la nivel regional.

Actiunile prevazute in PRAO Vest 2006 – 2008 vor putea fi finantate atat din fondurile nationale, regionale si locale, cat si din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene (Fondul Social European si Fondul European pentru Dezvoltare Regionala), la care Regiunea Vest va avea acces dupa integrarea Romaniei in Uniunea Europeana.

Planul Regional de Actiune pentru Ocupare si Incluziune Sociala Vest 2006 – 2008 a fost elaborat in cadrul **Consortiului Regional Vest**, cu implicarea tuturor institutiilor/organismelor avand responsabilitati in domeniul ocuparii. Institutia responsabila pentru coordonarea procesului de elaborare si implementare a PRAO Vest 2006 – 2008 este Unitatea de Implementare in Regiunea Vest a Programului Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (UIP Vest).

Consortiul Regional Vest este o structura consultativa a **Consiliului pentru Dezvoltare Regionala** in domeniul educatiei, formarii tehnice si profesionale si ocuparii fortei de munca. In Regiunea Vest, Consortiul Regional Vest a fost constituit in data de 01.02.2002, conform Programului PHARE 2001, componenta „Masuri integrate de dezvoltare institutionala in sprijinul Coeziunii economice si sociale” - RO 0108.01 si in baza Hotararii Consiliului National pentru Dezvoltare Regionala. Incepand cu anul 2006, Consortiul Regional Vest este format din reprezentanti ai Agentiei pentru Dezvoltare Regionala Vest (ADR Vest), Consiliilor Judetene, Agentiilor Judetene de Ocupare a Fortei de Munca (AJOFM), Comitetelor Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatelor

Sociale in Educatia si Formarea Profesionala (CLDPS), Inspectoratelor Scolare Judetene (ISJ), Universitatilor, Centrului National pentru Dezvoltarea Invatamantului Profesional si Tehnic (CNDIPT), Organismului Intermediar pentru Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (OI POS DRU), Unitatii de Implementare din Regiunea Vest a Programului Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (UIP Vest), Camerelor de Comert Industrie si Agricultura, Agentiilor de Dezvoltare Locala, Autoritatii Nationale pentru Calificari in Invatamantul Superior si Parteneriat cu Mediul de Afaceri (ACPART), Centrului de Afaceri Resita, Institutului Regional de Statistica Timis. Agentia pentru Dezvoltare Regionala Vest (ADR Vest) detine presedintia si secretariatul Consortiului Regional Vest.

In procesul de elaborare a PRAO Vest 2006 – 2008 a fost creat un grup de lucru operativ, constituit in urma consultarii tuturor membrilor Consortiului Regional Vest, in functie de disponibilitatea participantilor de a lua parte la acest proces si tinandu-se cont de criteriul institutional (reprezentarea tuturor institutiilor din Consortiul Regional Vest) si cel teritorial (reprezentarea tuturor judetelor din regiune).

Membrii grupului de lucru au participat activ la elaborarea si redactarea PRAO Vest 2006 – 2008, asumandu-si responsabilitati specifice in concordanta cu expertiza si atributiile detinute de institutiile reprezentate, urmarindu-se interesul regional. Activitatea grupului de lucru s-a desfasurat prin intermediul intalnirilor de lucru, care au avut loc atat in Timisoara cat si la Sinaia.

Activitatea de elaborare a PRAO Vest 2006 – 2008 a inceput cu evaluarea situatiei actuale in domeniul ocuparii la nivel european si national. A urmat apoi procesul de colectare si analiza a datelor statistice privind situatia socio-economica si piata fortei de munca din Regiunea Vest. In acest sens, un sprijin important a fost acordat de catre Directia Regionala de Statistica Timis. Procesul a continuat cu elaborarea strategiei PRAO Vest, respectandu-se principiul parteneriatului si avand la baza analiza socio-economica a regiunii si liniile directoare revizuite ale Uniunii Europene privind ocuparea fortei de munca.

Documentul a fost supus permanent consultarii publice, fiind transmis tuturor membrilor Consortiului Regional Vest si postat pe pagina de web ADR Vest www.adrvest.ro. In elaborarea versiunii finale a PRAO Vest 2006 – 2008 au fost luate in considerare observatiile primite in cadrul procesului de consultare publica, atat cele provenite de la partenerii regionali, cat si cele de la asistenta tehnica.

Sursa datelor statistice utilizate in cadrul PRAO o constituie statisticile oficiale elaborate de Institutul National de Statistica, date administrative furnizate de catre Agentiile Judetene pentru Ocuparea Fortei de Munca si Inspectoratele Scolare Judetene, studiile si prognozele elaborate de catre Institutul National de Cercetare Stiintifica in Domeniul Muncii si Protectiei Sociale.

1. Contextul european

Scopul pe care si l-a stabilit Uniunea Europeana pentru urmatoarea perioada (**Agenda Lisabona**) este: sa devina cea mai competitiva, dinamica si mai bazata pe cunoastere economie din lume, capabila de crestere economica durabila prin crearea de locuri de munca mai multe si mai bune si printr-o mai mare coeziune sociala.

Principalele **actiuni** avute in vedere pentru indeplinirea acestui scop sunt:

- pregatirea trecerii la economia si societatea bazate pe cunoastere, prin imbunatatirea politicilor de sustinere a societatii informationale si a cercetarii-dezvoltarii, precum si prin inaintarea proceselor de reforme structurale in domeniul competitivitatii si al inovarii dar si prin dezvoltarea pietei interne,
- modernizarea modelului social european, prin investitia in oameni si combaterea excluziunii sociale,
- sustinerea cresterii economice sanatoase si a perspectivelor favorabile de crestere prin aplicarea celui mai potrivit mix de politici macroeconomice.

1.1 Strategia europeana de ocupare a fortei de munca

Strategia europeana de ocupare a fortei de munca a fost adoptata odata cu introducerea, in Tratatul de la Amsterdam (1997), a capitolului referitor la ocuparea fortei de munca (Titlul VIII).

Strategia are drept **scop** combaterea somajului la nivelul Uniunii Europene si a fost conceputa ca instrument principal de trasare si coordonare a prioritatilor comunitare in aceasta directie, prioritati ce vor fi adresate de fiecare Stat Membru in parte.

In functie de prioritatile identificate, **strategia este structurata pe patru piloni**, fiecare reprezentand un domeniu de actiune a carui dezvoltare contribuie la o mai buna ocupare a fortei de munca la nivel comunitar.

Cei **patru piloni** ai Strategiei europene de ocupare a fortei de munca sunt:

- 1) **angajabilitatea** – ce reprezinta o noua cultura in sfera ocuparii fortei de munca si se refera la abilitatea de a fi angajat, contribuind la combaterea somajului in randul tinerilor si la combaterea somajului pe termen lung;
- 2) **antreprenoriatul** – ce promoveaza crearea de noi locuri de munca prin incurajarea dezvoltarii locale;
- 3) **adaptabilitatea** – ce are in vedere modernizarea organizarii muncii si promovarea contractelor de munca flexibile;
- 4) **asigurarea de sanse egale** – se refera in special la adoptarea de masuri speciale pentru femei, in scopul reconcilierii vietii profesionale cu viata personala.

Actiunile strategice ale Uniunii Europene sunt puse in practica prin Politicile sectoriale ale Uniunii. Sectorul social si al ocuparii fortei de munca acopera mai multe domenii, care sunt tratate separat¹: Ocuparea fortei de munca; Incluziune sociala; Protectie

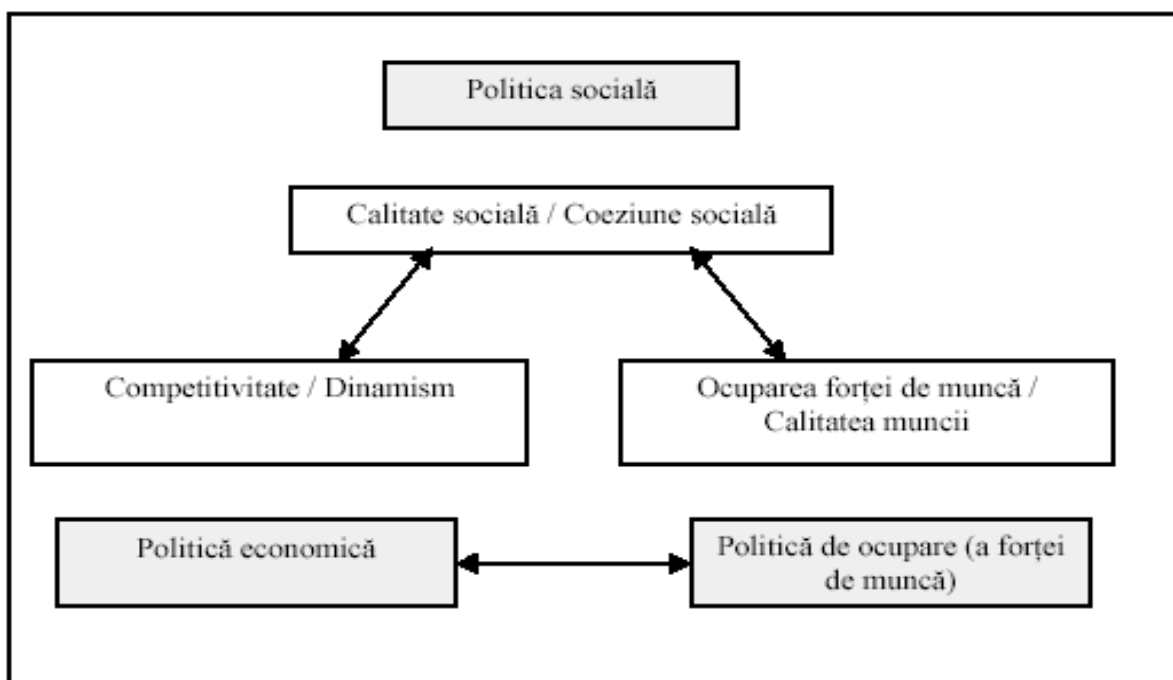
¹ Fişa de sector-Ocuparea forţei de muncă şi sectorul social- Delegaţia Comisiei Europene, Februarie 2004

sociale (asigurari sociale si asistenta sociala); Legislatia muncii; Dialog social; Egalitatea de sanse; Sanatatea si siguranta la locul de munca; Protectia persoanelor cu dizabilitati.

1.2 Agenda Politicii Sociale

Agenda Politici Sociale preia acele obiective si elemente ale strategiei ce tin de politica sociala si le converteste intr-un program de actiune pe 5 ani, ce constituie cadrul politicii sociale actuale si care are drept principiu de baza intarirea rolului politicii sociale ca factor productiv. In plus, *Agenda* reflecta transformarea si trecerea acestei politici de la

o abordare bazata pe minimizarea consecintelor sociale negative (aparute odata cu schimbarea structurala) la una centrata pe calitate si avand in vedere „modernizarea sistemului social si investitia in oameni”, care integreaza politica sociala cu politica economica si politica de ocupare a fortei de munca - dupa cum se poate observa din schema de mai jos²:

Politica sociala si componenta Politica de ocupare nu pot fi elaborate si implementate singular, fara a tine cont de contextul economic si sunt in stransa corelatie cu politicile economice. Printr-o Politica sociala adecvata se poate asigura o calitate superioara a vietii sociale dar si o coeziune sociala echitabila.

² Politica Socială - Lucrarea elaborată in cadrul proiectului Phare RO 0006.18.02 – Formarea funcționarilor publici din administrația locală in afaceri europene și managementul ciclului de proiect, implementat de Institutul European din România in colaborare cu *human dynamics* in anul 2003.Lucrarea face parte din Seria Micromonografii - Politici Europene, versiune actualizată.

1.3. Prioritati ale Politicii Sociale

Politica sociala in contextul european trebuie sa fie o **politica pentru oameni**.

- **Grad ridicat de ocupare al fortei de munca** – are in vedere crearea si promovarea de noi locuri de munca;
- **Calitatea muncii** – se refera la locuri de munca mai bune si la moduri mai echilibrate de combinare a vietii profesionale cu viata personala, ceea ce implica existenta unor politici de angajare mai bune, salarii rezonabile si o organizare a muncii adaptata atat nevoilor companiilor cat si nevoilor indivizilor;
- **Calitatea politicii sociale propriu-zise** – implica un grad ridicat de protectie sociala, existenta unor servicii sociale de calitate, accesibile tuturor, pe tot cuprinsul Uniunii, crearea de oportunitati reale pentru toti indivizii si garantarea drepturilor fundamentale si a celor sociale – aspecte ce joaca un rol esential in atingerea obiectivului pe zece ani al politicii sociale, prin imbinarea productivitatii cu satisfactia personal-profesionala;
- **Calitatea relatiilor industriale** – are in vedere adaptarea cu succes la schimbarile industriale si reflecta impactul „cunoasterii” – adica al noilor tehnologii si al cercetarii – in progresul economic

1.4. Directii de actiune

Gradul ridicat de ocupare al fortei de munca si calitatea muncii - Crearea de locuri de munca mai multe si mai bune, cu scopul de a creste in perspectiva anului 2010, rata generala de ocupare pana la 70% si rata de ocupare in randul femeilor pana la 60% si 50% pentru lucratorii in varsta (55-64 ani).

Anticiparea si managementul schimbarii, precum si adaptarea la noul mediu de lucru (reprezentat de o societate bazata pe cunoastere si pe dezvoltare tehnologica) – prin informarea corespunzatoare si eficienta atat a angajatorilor cat si a angajatilor in vederea ponderarii flexibilitatii si sigurantei unui loc de munca;

Exploatarea oportunitatilor oferite de o societate bazata pe cunoastere – prin promovarea invatarii continue, a promovarii de noi forme de organizare a muncii si cresterea sanselor de angajare a persoanelor cu handicap;

Promovarea mobilitatii fortei de munca, prin implementarea liberei circulatii a fortei de munca si eliminarea obstacolelor geografice, prin dezvoltarea de mecanisme ce faciliteaza mobilitatea (inclusiv noile tehnologii);

1.5. Prioritatea referitoare la imbunatatirea calitatii politicii sociale

Modernizarea si imbunatatirea protectiei sociale, astfel incat sa asigure indivizilor un venit sigur, sa se realizeze securizarea pensiilor si crearea unor sisteme de pensii durabile, sa duca la dezvoltarea unui sistem de sanatate performant;

Promovarea incluziunii sociale - ce are ca obiectiv prevenirea si eradicarea saraciei, precum si promovarea participarii tuturor in viata economica si sociala;

Promovarea egalitatii de gen, prin promovarea participarii femeilor la viata economica, stiintifica, sociala, politica si civica;

Intarirea drepturilor fundamentale si combaterea discriminarii, prin asigurarea dezvoltarii si respectarii drepturilor sociale fundamentale.

1.6 Politicile sociale si Valori europene

Implementarea Politicilor sociale se doreste a se realiza respectand urmatoarele valori:

- ❖ Respectarea demnitatii umane
- ❖ Respectarea libertatii
- ❖ Respectarea democratiei
- ❖ Respectarea egalitatii
- ❖ Respectarea statului de drept
- ❖ Respectarea drepturilor omului, inclusiv drepturile persoanelor aparinand minoritatilor

Metoda pe baza careia se desfasoara acest proces de coordonare a politicilor de ocupare a fortei de munca este o metoda initiata in cadrul *Strategiei de ocupare* si cunoscuta ca „metoda deschisa de coordonare”. Principiile ce sustin aceasta metoda sunt:

- ❖ *principiul subsidiaritatii*, ce consta in stabilirea/impartirea responsabilitatii intre nivelul comunitar si cel national prin stabilirea obiectivelor la nivel comunitar si responsabilizarea SM in privinta implementarii masurilor de actiune adoptate, pentru realizarea acestora la nivel national;
- ❖ *principiul convergentei*, ce consta in urmarirea obiectivelor comune prin actiuni corelate;
- ❖ *managementul pe baza de obiective*, ce se refera la monitorizarea si evaluarea progresului prin stabilirea de indicatori comuni pentru toate Statele Membre;
- ❖ *monitorizarea pe tara*, ce consta in elaborarea de rapoarte ce inregistreaza progresul si identifica posibilele bune practici la nivel de Stat Membru;
- ❖ *abordarea integrata*, ce presupune extinderea *Directiilor* politicilor pietei muncii in sfera altor politici (sociale, educationale, antreprenoriale, regionale si de impozitare).

1.7 Locuri de munca mai multe si mai bune

Privind recente adaptari ale politicilor europene, in primul rand se poate observa ca Uniunea Europeana pune un accent deosebit pe ocuparea fortei de munca. In al doilea rand se poate observa ca acum Uniunea Europeana recunoaste ca solutia unica pentru atingerea obiectivelor de ocupare se poate realiza doar prin parteneriate locale.

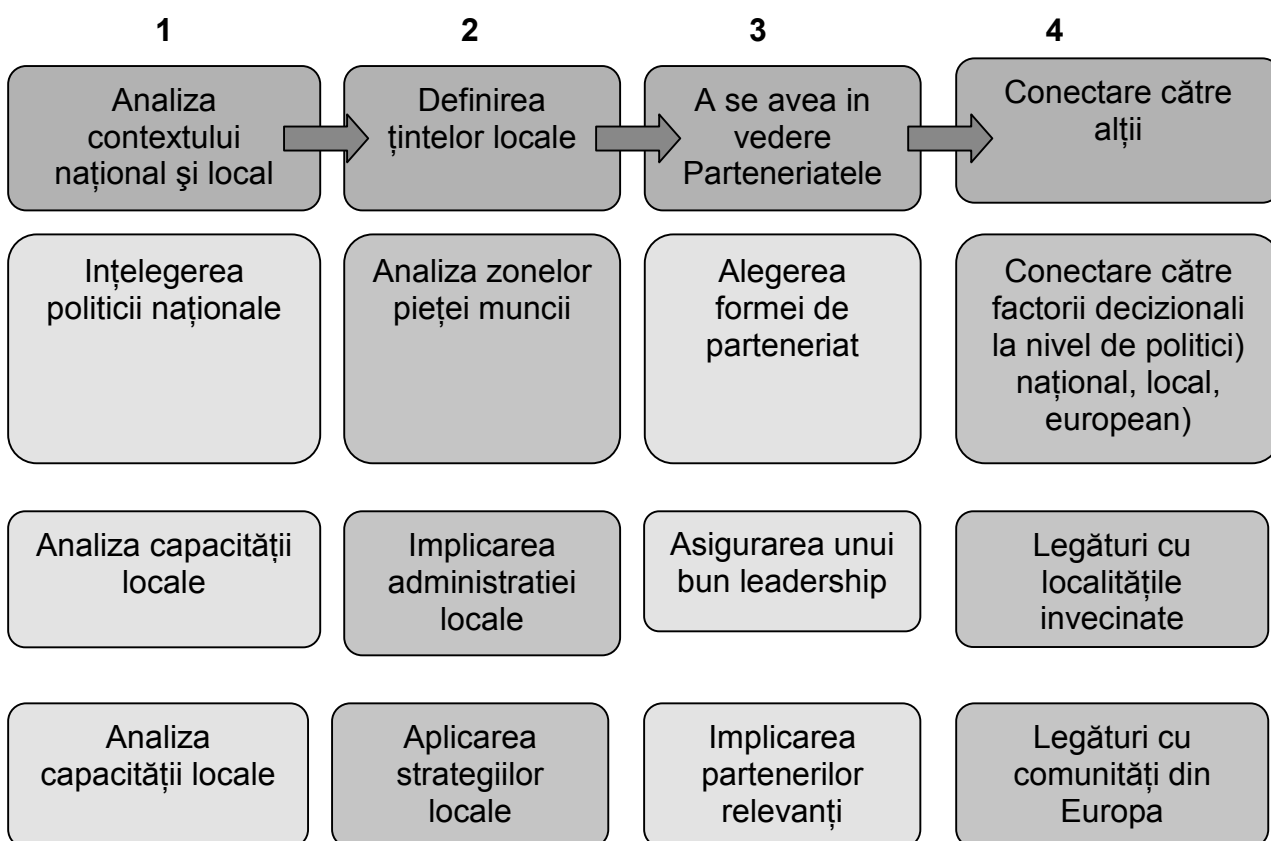

Obiectivul general al Politicilor Uniunii Europene este “ Locuri de munca mai multe si mai bune si o mai mare coeziune sociala”.

Acest obiectiv este reflectat in Strategia europeana de ocupare a Uniunii Europene. Strategia este proiectata astfel incat sa permita Uniunii Europene sa creeze pina in 2010 conditiile pentru ocupare totala si pentru intarirea coeziunii sociale. Strategia reprezinta instrumentul cheie pentru coordonarea politicilor de ocupare ale statelor membre.

Dezvoltarea ocuparii la nivel local are un rol vital pentru atingerea obiectivelor si a tintelor definite in strategie. Conform Liniilor directoare ale ocuparii dezvoltate in 2003, Uniunea Europeana incurajeaza statele membre sa sprijine dezvoltarea ocuparii la nivel local. Aceste Linii directoare recomanda statelor membre sa “sprijine potentialul local, prin toti actorii relevanti”.

Crearea conditiilor corecte pentru implementarea Politicilor de ocupare conform “*Practical Handbook on Developing Local Employment Strategies in the New Member States and Candidate Countries of the European Union*” se poate realiza conform urmatoarei abordari:

2. Contextul national

2.1 Ocuparea Fortei de munca

Romania s-a aliniat la Strategia Europeana pentru Ocupare, revizuita, politica nationala in domeniul ocuparii fortei de munca fiind in concordanta cu liniile directoare integrate ale acestei strategii. Liniile directoare sunt prezentate in Anexa 4.

In conformitate cu prioritatile pentru Romania mentionate in Documentul Comun de Evaluare, Comisia Europeana si de Guvernul Romaniei s-au pus de acord cu privire la o serie de recomandari care urmeaza sa fie implementate in urmatoorii ani in vederea combaterii problemelor identificate pe piata muncii din Romania. Datorita intensificarii masurilor active de ocupare a fortei de munca si a celor destinate stimulării creșterii economice initiate de Guvern, tendinta s-a modificat in 2001-2003, iar rata somajului (totalul somerilor raportat la populatia activa) s-a stabilizat si se situeaza intre 7% si 8%. Cu toata aceasta scadere a nivelului general al somajului, rata somajului pe termen lung si rata somajului in randul tinerilor reprezinta inca un fenomen ingrijorator. Ocuparea fortei de munca continua sa reprezinte una dintre cele mai serioase probleme ale tranzitiei. Pe fondul restructurarii si privatizarii sectorului industrial, perioada de dupa 1990 a fost caracterizata de concedieri masive in sectoare precum cel minier, metalurgic si feroviar. Deoarece reducerea numarului de locuri de munca in sectoarele industriale si in intreprinderile de stat nu a fost contrabalansata de crearea de noi locuri de munca in sectorul privat, tendintele de ocupare a fortei de munca au continuat sa fie negative pana la inceputul anului 2001.

Prioritati si perspective nationale

I. Prioritati continute in Programul de Guvernare 2005-2008

Principiile actiunilor in domeniul ocuparii fortei de munca:

- Implicarea partenerilor sociali in elaborarea politicilor si strategiilor pentru implementarea unor programe speciale in domeniul ocuparii;
- Sanse egale pentru toti furnizorii de servicii de pe piata muncii (furnizorii de consiliere, formare profesionala si de ocupare) ;
- Deplasarea centrelor de decizie catre unitatile locale pentru a se trece la un management competitiv, care sa conduca la cresterea responsabilitatilor locale si la optimizarea folosirii resurselor.

Obiectiv - cresterea gradului de ocupare si scaderea reala a ratei somajului

Masuri pasive

- Modificarea cuantumului indemnizatiei de somaj in functie de stagiul de cotizare si contributia la bugetul asigurarilor sociale de somaj.
- Stimularea insertiei pe piata muncii a absolventilor de invatamant preuniversitar si universitar, a somerilor care sunt parinte unic sustinator al familiei monoparentale sau persoane in varsta de peste 45 de ani.

Masuri active

- Cresterea constanta a ponderii masurilor de stimulare a ocuparii in totalul cheltuielilor sociale de somaj.
- Promovarea unor programe speciale in parteneriat pentru diminuarea somajului de lunga durata, atat in randul tinerilor cat si a persoanelor care au depasit varsta de 45 de ani, precum si din randul persoanelor care au dificultati de integrare.

Masuri institutionale

– Crearea autonomiei decizionale si de conducere a ANOFM.

II. Recomandari ale Raportului comprehensiv de monitorizare realizat de Comisia Europeana - 2005

- eforturi suplimentare pentru implementarea eficienta a prioritatilor identificate in Documentul Comun de Evaluare a Prioritatilor Politicii de Ocupare (JAP);
- integrarea grupurilor minoritatilor etnice, in special a celei Rrome, pe piata muncii;
- imbunatatirea eficacitatii si eficientei serviciului public de ocupare a fortei de munca;
- activarea eficienta a masurilor de pe piata muncii.

III. Prioritati ale Documentului Comun de Evaluare a Prioritatilor Politicii de Ocupare JAP

- **Promovarea unui mediu favorabil ocuparii** (reducerea impozitelor si a taxelor, cresterea conformarii la plata taxelor, interactiunea dintre sistemul de asistenta sociala si cel de asigurari pentru somaj, sistem de salarizare care sa sprijine reformele economice si ale pietei muncii);
- **Dezvoltarea resurselor umane – legatura cu piata muncii** (asigurarea pentru totii copiii a accesului la invatamantul obligatoriu; largirea accesului la invatamantul secundar; adaptabilitatea la nevoile pietei muncii; asigurarea calitatii in educatie, mai ales in mediul rural; dezvoltarea strategiei pentru formarea profesionala continua si a capacitatii de pregatire a somerilor);
- **Promovarea de politici active pe piata muncii si Serviciul Public de Ocupare** (asigurarea resurselor financiare si umane pentru politicile active pe piata fortei de munca, echilibru mai bun intre ocuparea subventionata si alte masuri, imbunatatirea calitatii si eficientei Serviciului Public de Ocupare, mai ales la nivel teritorial);
- **Asigurarea accesului egal pe piata muncii pentru toti** (strategii pentru promovarea grupurilor dezavantajate pe piata fortei de munca, in special a membrilor minoritatii roma);
- **Cadrul institutional** (dezvoltarea unui dialog bipartit, consolidarea capacitatii institutionale pentru politica regionala de ocupare si pentru implementarea cadrului de sprijin comunitar de tip structural).

Conform ultimului raport de progres privind JAP (septembrie 2005), prioritatile stabilite in 2002 raman, in conitnuare, valabile.

IV. Cadrul strategic

Strategia Nationala pentru ocuparea fortei de munca 2004 – 2010 are ca obiective strategice: ocupare deplina, calitatea si productivitatea muncii, coeziune si incluziune sociala (in conformitate cu obiectivele strategice interdependente ale Strategiei Europene de Ocupare revizuita). Implementarea acestor obiective pe termen mediu va duce la atingerea unei rate de ocupare de 59,8% in 2008 (in 2004 a fost de 57,9%, grupa de varsta 15-64 ani).

Strategia pe termen scurt si mediu pentru formarea profesionala continua 2005 – 2010 stabileste, pentru anul 2010, atingerea tinte de 7% in ce priveste rata de participare la educatie si formare profesionala (grupa de varsta 25-64 ani). Obiectivele strategice sunt:

1. O participare crescuta la formarea profesionala continua (FPC) si facilitarea accesului pentru toate categoriile de persoane din perspectiva invatarii pe tot parcursul vietii;
2. Cresterea calitatii si eficientei sistemului de FPC printr-un management orientat spre rezultate.

V. Prioritati ale Planului National de Actiune in domeniul Ocuparii 2004-2005

- Obiective orizontale: ocuparea deplina, calitatea si productivitatea muncii si coeziunea si incluziunea sociala;
- Obiective si masuri concrete stabilite in conformitate cu liniile directoare valabile la acea data:

Linia directoare 1	Masuri active si preventive pentru someri si persoane inactiva
Linia directoare 2	Crearea de locuri de munca si spiritul antreprenorial
Linia directoare 3	Conducerea tranzitiei si promovarea adaptabilitatii si mobilitatii pe piata muncii
Linia directoare 4	Promovarea dezvoltarii capitalului uman si a invatarii pe tot parcursul vietii
Linia directoare 5	Cresterea ofertei pe piata muncii si promovarea imbatranirii active
Linia directoare 6	Egalitate de gen
Linia directoare 7	Promovarea integrarii si combaterea discriminarii persoanelor dezavantajate pe piata muncii
Linia directoare 8	Rentabilizarea muncii si crearea de stimulente corespunzatoare
Linia directoare 9	Transformarea muncii nedecarate in ocupare corespunzatoare
Linia directoare 10	Combaterea disparitatilor regionale privind ocuparea

Noul *Plan National de Actiune in domeniul Ocuparii*, valabil pentru anul 2006, va fi caracterizat de o abordare extrem de pragmatica, cu un accent deosebit pe mediul rural si insertia pe piata fortei de munca a persoanelor de etnie roma. O sectiune speciala va fi dedicata consolidarii capacitatii serviciului public de ocupare.

Va fi pastrata prezentarea masurilor in functie de noile linii directoare in domeniul ocuparii, inasa numai in acord cu necesitatile de actiune pe plan intern.

Cel de-al doilea raport de progrese privind prioritatile identificate in JAP contine in sectiunea de concluzii o astfel de abordare. Ea va fi extinsa in PNAO-2006.

Conform Planului Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 situatia indicatorilor ocuparii la nivel national este:

Tabel 21. Principalii indicatori ai ocupării 1999-2004 (medii anuale)

Indicator / An	ROMÂNIA						EU25	EU15
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2004	2004
Populația activă (mii persoane)	11.566	11.585	11.447	10.079	9.915	9.957		
Rata de activitate 15-64 ani	68,7	68,6	67,5	63,6	62,4	63,2	69,3	70,0
Populația ocupată (mii persoane)	10.776	10.764	10.697	9.234	9.223	9.158		
Rata ocupării	63,5	63,2	62,6	58,0	57,8	57,9	63,3	64,7
Rata șomajului BIM	6,8	7,1	6,6	8,4	7,0	8,0	8,0	8,3
Rata șomajului de lungă durată BIM	3,0	3,6	3,2	4,5	4,3	4,7	4,0	3,3
Rata șomajului în rândul tinerilor BIM	18,8	18,6	17,5	21,7	18,5	21,0	18,2	15,6

Sursa EU-25, EU-15 și NMS-10: EUROSTAT, New Cronos

Sursa RO: INS, AMIGO; datele pentru 2002 și 2003 au fost extinse pe baza Recensământului populației și locuințelor, martie 2002

3. Contextul regional

3.1. Aspecte demografice

Populatia Regiunii Vest

La ultimul recensamant al populatiei desfasurat in anul 2002, Regiunea Vest avea in total o **populatie** de 1 958 648 locuitori, ceea ce reprezinta 9% din populatia Romaniei. Intre ultimele doua recensaminte ale populatiei (care au avut loc in anii 1992 si 2002), sub influenta combinata a nivelului diferentiat al sporului natural, al fluxurilor migratorii interne si a intensitatii migratiei externe, populatia Regiunii Vest a scazut cu 153 299 locuitori, ceea ce reprezinta o scadere procentuala de 7,3%. Aceasta scadere procentuala este aproape dubla fata de scaderea la nivel national si se datoreaza, in principal, scaderii semnificative a populatiei judetelor Caras-Severin (-11,5%) si Hunedoara (-11,4%), aceste doua judete avand cele mai mari scaderi procentuale ale populatiei intre ultimele doua recensaminte dintre toate judetele Romaniei. (*Tabelul 1, Anexa 1*)

Densitatea populatiei din Regiunea Vest este net inferioara mediei nationale: 61,1 loc/km² in 2002 fata de o densitate nationala de 90,9 loc/km², situatie care dureaza deja de cateva decenii. Aceasta densitate, precum si numarul populatiei, au scazut net, fiind de 65,9 loc/km² in 1992 (cu importante diferente intre judete: 39,1 loc/km² in Caras-Severin fata de 44,2 loc/km² in 1992, in timp ce in Timis ea este de 77,9 loc/km² fata de 80,5 loc/km² in 1992). (*Tabelul 1, anexa 1*)

In ceea ce priveste **populatia pe sexe** se observa ca ponderea populatiei masculine in Regiunea Vest (48,3%) se situeaza in toate cele patru judete ale regiunii sub media nationala de 48,7%. De asemenea, se constata ca in toate cele 4 judete ale regiunii ponderea populatiei masculine este mai scazuta decat ponderea populatiei feminine (51,7%). (*Tabelul 2, anexa 1.; Figura 1, anexa 1*)

Mutatiile din structura socio-economica a Regiunii Vest au determinat o intensa mobilitate teritoriala a populatiei, cu consecinte directe in modificarea numarului si structurii socio-demografice a populatiei in profil teritorial. In cadrul **migratiei interne**, fluxul rural-urban merita o mentiune deosebita, detinand o pondere semnificativa in cadrul acesteia. Referitor la segmentul de populatie care este mai dispusa la modificarea domiciliului, se constata o migrare a populatiei tinere catre oras, mai intai la scoala, iar mai apoi prin integrarea pe piata muncii. De asemenea, centrele universitare cu traditie din regiune atrag un numar important de studenti din alte zone ale tarii, care, dupa terminarea studiilor, prefera sa-si gaseasca un loc de munca in marile centre urbane din Regiunea Vest.

In anul 2003, desi la nivel national s-a remarcat o accentuare a soldului migratoriu negativ, Regiunea Vest, Regiunea Bucuresti si Regiunea Centru au ramas pe mai departe singurele regiuni cu un sold pozitiv al migratiei.

Alaturi de migratia interna, un alt factor deosebit de important pentru structura populatiei reprezinta **migratia externa**. Imediat dupa 1990, datorita oportunitatilor

oferite de schimbarea regimului politic, cand oamenii au putut circula liber, a avut loc un important flux migratoriu extern.

Din statisticile de la nivel national, majoritatea emigrantilor legali au avut un nivel ridicat de instruire si calificare (25,8% au absolvit studii superioare, 46,3% studii liceale si postliceale). In structura de varsta si gen, emigrantii au fost tineri (intre 20-39 ani), atat femei, cat si barbati. Cea mai mare pondere din totalul emigrantilor au reprezentat-o persoanele casatorite. (Tabelul 3, anexa 1)

Diversitatea etnica, ce ramane o caracteristica puternica a cel putin trei judete din patru ale Regiunii Vest, a intrat incepand cu 1992 intr-un proces de scadere la nivelul regiunii, proces la care au contribuit si urmatorii factori:

- cresterea procentajului de cetateni romani de nationalitate romana;
- diminuarea neta a comunitatilor de maghiari (cu deosebire in Arad si Timis) si germani (in special in Caras-Severin si Timis) care, desi au locuit in Romania timp de cateva generatii, au plecat definitiv in tarile lor de origine. Reamintim aici faptul ca in anii 1970 comunitatea germana a cunoscut deja o prima emigrare masiva prin politica de „rascumparare” negociata intre Bonn si Bucuresti;
- cresterea slaba, in special in judetul Arad, a comunitatii de romi. Aceasta crestere poate sa insemne si ca au existat mai multi romi care si-au revendicat aceasta origine in 2002 fata de precedentul recensamant. (Tabelul 4, anexa 1)

In Regiunea Vest, in anul 2003, se constata o **diferenta mare intre populatia urbana, 61,7%, si populatia rurala, 38,3%** (Tabelul 5, anexa 1). Aceste valori depasesc cu mult valorile nationale, mult mai echilibrat distribuite (53,4% pentru mediul urban si 46,6% pentru cel rural). Una dintre explicatiile acestui fenomen intalnit la nivelul Regiunii Vest este gradul mare de urbanizare al judetului Hunedoara (77%), al doilea dupa capitala Bucuresti in aceasta privinta. Valori peste media nationala la nivelul populatiei urbane au si judetele Timis (60,7%) si Caras-Severin (56,6%).

Din punct de vedere al distributiei pe cele doua medii de rezidenta, in anul 2003, intre judetele Regiunii Vest se disting diferente notabile: judetele Hunedoara si Timis au o preponderenta a populatiei in mediul urban, iar judetele Arad si Caras-Severin prezinta diferente mici intre populatia concentrata in mediul urban si cea din mediul rural. (Tabelul 5, anexa 1)

Structura pe varste a populatiei poarta amprenta caracteristica a unui proces de imbatranire demografica, datorat in principal scaderii natalitatii care a determinat reducerea absoluta si relativa a populatiei tinere (0-14 ani) si cresterea ponderii populatiei varstnice (de 60 ani si peste). Piramida varstelor reflecta cel mai fidel cronica generatiilor evidentiind disproportii intr-o populatie, pe varste si sexe. Reducerea numarului populatiei tinere a ingustat si mai mult baza piramidei varstelor.

Efectele demografice si economice ale acestei evolutii se vor vedea in timp si vor atrage dupa sine schimbari la nivelul diferitelor subpopulatii (populatia scolara, populatia de varsta fertila, populatia in varsta de munca). Efectele procesului de imbatranire demografica asupra desfasurarii vietii economice si sociale au inceput sa se resimta dupa anul 2005, cand in populatia apta de munca au intrat generatiile, reduse numeric, nascute dupa 1990.

Rata de substitutie, calculata prin raportarea totalului populatiei cu varsta cuprinsa intre 15-24 ani (posibili intrati pe piata muncii) la totalul populatiei cu varsta cuprinsa intre 55-64 ani (depinde de prevederile legii in legatura cu varsta de pensionare) care este posibil sa paraseasca piata muncii, este supraunitara, fiind egala cu 1,4 la nivelul Regiunii Vest, fiind insa inferioara valorii la nivel national, care este de 1,6. (Tabelul 6, anexa 1)

Analizand structura populatiei pe grupe mari de varsta se constata ca ponderea populatiei tinere (0-14 ani) este mai scazuta cu un punct procentual la nivelul Regiunii Vest fata de nivelul national, in timp ce populatia in varsta de munca (15-59 ani) este mai numeroasa (64,9% fata de 64,1%) la nivel regional decat la nivel national.

Se observa, de asemenea, ca la nivelul populatiei active (15-64 de ani), Regiunea Vest detine o pondere mai buna decat nivelul national (70,1% fata de 69,1%). In schimb, in randul populatiei inactiva (grupele sub 14 ani si peste 65 de ani) valorile de la nivel regional sunt sub cele nationale (16,0% fata de 16,7% pentru prima categorie si 13,9% fata de 14,2% pentru categoria peste 65 de ani). (*Tabelul 7, anexa 1*)

Rata de dependenta, care reprezinta numarul persoanelor tinere (0-14 ani) si varstnice (peste 65 ani) care revin la 100 persoane in varsta de munca (15-64 ani), este mai scazuta la nivel regional (unde are valoarea 42,6) fata de nivelul national (unde are valoarea 44,7), ceea ce reprezinta un punct forte al Regiunii Vest. (*Tabelul 8, anexa 1*)

In Regiunea Vest se inregistreaza una dintre cele mai scazute **rate ale natalitatii** (8,9‰) din tara. Desi fenomenul se regaseste la nivelul intregii tari, natalitatea scazuta reprezinta un punct slab al Regiunii Vest, avand implicatii negative asupra populatiei active. (*Tabelul 9, anexa 1*)

Principalii factori care au determinat scaderea natalitatii sunt de natura economica si sociala. Este vorba in primul rand de o transformare semnificativa a structurii ocupationale a populatiei, care a impus, mai ales contingentelor tinere, o mobilitate teritoriala si profesionala deosebita si, in acelasi timp, prelungirea perioadei de instruire.

Cu toate ca in ultimii ani au existat preocupari pentru ameliorarea starii de sanatate a populatiei si a asigurarii unor servicii medicale corespunzatoare, tendintele inregistrate in evolutia mortalitatii nu sunt deloc incurajatoare. Se constata ca Regiunea Vest are o **rata a mortalitatii** mai mare decat cea la nivel national, diferenta fiind mai accentuata in mediul urban decat in mediul rural. Intr-un clasament al regiunilor, Regiunea Vest are o rata ridicata a mortalitatii, situandu-se pe locul trei dupa Regiunile Sud si Sud-Vest. (*Tabelul 10, anexa 1*)

Sporul natural este negativ, atat la nivel national cat si la nivel regional, fiind de aproape doua ori mai mare la nivelul Regiunii Vest decat cel la nivel national (-4,0‰ fata de -2,5‰). Intr-un clasament al regiunilor, Regiunea Vest are cel mai scazut spor natural dintre toate cele 8 regiuni ale tarii. (*Tabelul 9, anexa 1*)

Tendinte privind populatia

Proiectia tendintelor privind populatia ofera informatii utile asupra viitoarei evolutii a numarului si structurii de varsta a populatiei regiunii.

Din punct de vedere demografic, principalii factori care actioneaza asupra marimii si structurii populatiei sunt natalitatea, mortalitatea si migratia.

In profil teritorial se remarca o **diminuare a natalitatii** in toate judetele Regiunii Vest, judetul Timis, alaturi de municipiul Bucuresti, fiind zone cu o natalitate dintre cele mai scazute la nivel national.

In perspectiva, **numarul populatiei Regiunii Vest este prognozat sa scada** pana in anul 2025, cu peste 200 000 persoane. Scaderea populatiei va fi moderata pana in anul 2010 si mai accentuata spre sfarsitul orizontului de proiectare. Aceasta scadere se va datora mentinerii unui deficit al nasterilor in raport cu numarul deceselor

(spor natural negativ), la care se va adauga soldul negativ cumulat al migratiei interne si externe.

Pana in 2020 este anticipata o diminuare mai accentuata a populatiei totale in judetul Hunedoara (aproximativ 80 000 locuitori), in timp ce in judetul Arad se va inregistra scaderea naturala cea mai intensa (cu o rata medie anuala de peste 5‰ – in special datorita mortalitatii ridicate). De asemenea, soldul migrator pozitiv prognozat pentru judetele Arad si Timis va fi contracarat de scaderea naturala a populatiei. (*Tabelul 10, anexa 1*)

Daca ne referim la **evolutia populatiei regiunii pe grupe mari de varsta** se observa ca grupele „0-14 ani” si „65 si peste” au valori sub media nationala indiferent de anul pe care il luam drept referinta. In acelasi timp, grupa de varsta „15-64” ani are valori superioare mediei nationale, constatandu-se o usoara tendinta de crestere a ponderii acesteia pana in anul 2015, cu consecinte pozitive asupra ofertei de forta de munca regionale (de la 69,9% in 2003 pana la 71,7% in 2010, acest procent mentinandu-se constant pana in 2015, iar apoi urmand o usoara scadere la 70,4%). Din analiza se mai remarca o scadere constanta a populatiei cuprinsa in grupa 0-14 ani (de la 16,1% in 2003 la 13,6% in 2015 si la 12,3% in anul 2025). Variatii destul de importante sufera si populatia incadrata in grupa de varsta de peste 65 de ani (de la 14,0% in 2003, la 14,7% in 2015, iar in 2025 se prognozeaza ca va ajunge la 17,3% din populatia Regiunii Vest). (*Tabelul 11, anexa 1*)

In ceea ce priveste **evolutia populatiei pe sexe**, se observa ca nu exista diferente majore in privinta scaderii populatiei feminine sau masculine (se aproximeaza o reducere de circa 90 000 de femei si 100 000 de barbati pana la sfarsitul perioadei de prognoza anul 2025). Cea mai accentuata scadere a populatiei feminine, dar si masculine este prognozata a avea loc in judetul Hunedoara (circa 50 000 de femei si circa 55 000 de barbati). (*Tabelul 12 si Tabelul 13, anexa 1*)

3.2. Analiza socio – economica

Produsul Intern Brut

Regiunea Vest este considerata a fi o regiune in crestere, cu rezultate economice superioare mediei nationale, adesea pe locul doi, dupa Regiunea Bucuresti - Ilfov.

In Regiunea Vest, indicatorii economici au cunoscut evolutii semnificative, atat **Produsul Intern Brut Total**, cat si **Produsul Intern Brut pe Locuitor**, crescand de la un an la altul, in concordanta cu tendinta de pe plan national, insa intr-un ritm mai accelerat.

Indicatorul elocvent pentru determinarea nivelului de dezvoltare economica il reprezinta **Produsul Intern Brut pe locuitor**. In ceea ce priveste PIB-ul pe locuitor, Regiunea Vest se afla pe locul doi pe tara, fiind devansata doar de Regiunea Bucuresti - Ilfov. Produsul Intern Brut pe locuitor al Regiunii Vest reprezenta in anul 2002, 108,3% din Produsul Intern Brut/locuitor la nivel national, rezultand un nivel ridicat de dezvoltare economica a regiunii. In ciuda acestui fapt, PIB-ul pe locuitor al Regiunii Vest reprezenta doar 30,9 % din media Uniunii Europene. (*Tabelul 1, Anexa2*)

Evolutia PIB-ului pe locuitor in termeni reali (PIB exprimat in PPS - Power Purchase Standard) confirma tendinta de crestere a acestui indicator in preturi curente. Cresterea relativa a PIB/locuitor in termeni reali a fost de 38% in perioada 1998 – 2002,

inregistrandu-se astfel cea mai dinamica evolutie din tara, dupa Regiunea Bucuresti-Ilfov, semnal ca ritmul de dezvoltare al Regiunii Vest a fost unul foarte accentuat. (Tabelul 2, Anexa2, Figura 1, Anexa 2)

Cresterea PIB-ului este vizibila atat pe ansamblul Regiunii Vest, cat si la nivelul fiecarui judet din regiune, insa cu mari diferente intre cele patru judete componente, evidentiindu-se disparitatile de dezvoltare intraregionale. Astfel, in anul 2002, PIB-ul/locuitor in preturi curente la nivelul judetului Timis reprezenta 130,8% din PIB-ul/locuitor la nivel national. La polul opus se afla judetul Caras-Severin cu un PIB pe locuitor de doar 87,7% din PIB-ul/locuitor la nivel national. (Tabelul 3, Figura 2, Anexa 2).

Structura Valorii Adaugate Brute Regionale pe categorii de resurse arata ca sectorul serviciilor a crescut in raport cu productia interna a Regiunii Vest, productia agricola a scazut, ceea ce, raportat la cresterea activelor agricole, este o marturie a scaderii productivitatii din acest sector, iar industria are o pondere relativ constanta incepand cu anul 1999. (Tabelul 4, Figura 3, Figura 4, Anexa 2).

Analizand *ponderea pe care sectoarele de activitate o detin in Valoarea Adaugata Bruta a Regiunii Vest*, se constata ca cea mai ridicata contributie la formarea VABR o are **sectorul serviciilor** (48,2%). In cadrul acestui sector, o pondere ridicata o detin domeniul tranzactiilor imobiliare si domeniul transport – depozitare - comunicatii. Se observa o contributie scazuta dar constanta a sectorului hotelier la formarea VABR. Comertul a inregistrat o scadere continua incepand cu anul 1998 pana in anul 2002. (Tabelul 5, Anexa 2)

Industria are in continuare un aport ridicat la formarea VABR (29,8%), desi se observa o usoara tendinta de scadere a ponderii acestui sector in VABR. (Tabelul 5, Anexa 2)

In ceea ce priveste **domeniul constructiilor**, contributia acestuia la formarea VABR este in crestere, acesta detinand in anul 2002, 7,01% din VABR. (Tabelul 5, Anexa 2)

Contributia **sectorului agricol** la formarea VABR cunoaste oscilatii destul de importante, astfel ca in anul 2001 ponderea acestui sector in VABR a cunoscut o crestere importanta fata de anul precedent, pentru ca in 2002 sa scada din nou la 15,04% din VABR. (Tabelul 5, Anexa 2)

Prezentarea generala a activitatii intreprinderilor din Regiunea Vest

Modelul de dezvoltare al economiei din Regiunea Vest este modelul economiei europene care promoveaza “economia bazata pe competitivitate, inovare si societatea bazata pe cunoastere”. In practica, un rol important in aceasta provocare il au intreprinderile, in special sectorul intreprinderilor mici si mijlocii, care au o flexibilitate mare in desfasurarea activitatii.

Regiunea Vest ocupa o pozitie mediana in cadrul regiunilor tarii in ceea ce priveste activitatea intreprinderilor active in industrie, constructii si servicii, cu 9% din totalul firmelor active (32 833 firme), 9% din volumul cifrei de afaceri, 11% din numarul salariatilor, 10% din totalul investitiilor brute realizate in Romania. Astfel, se poate remarca un nivel echilibrat de concordanta intre diferiti indicatori economici la nivel regional. (Tabelul 6, Anexa 2)

In anul 2003, **cele mai multe intreprinderi** au activat in sectorul comertului (46,6%) si in industria prelucratoare (16,3%), urmate de tranzactii imobiliare-inchirieri-servicii (13,5%) si constructii (6,5%). (*Tabelul 6, Anexa 2*)

In judetul Hunedoara se regasesc cele mai numeroase intreprinderi din industria extractiva, judetul Arad concentreaza cele mai multe intreprinderi din sectorul energetic, in timp ce judetul Timis este lider in privinta numarului de intreprinderi din toate celelalte sectoare economice. (*Tabelul 7, Anexa 2*)

In ceea ce priveste distributia intreprinderilor pe clase de marime, la fel ca in toata tara si in Regiunea Vest, microintreprinderile sunt predominante, detinand o pondere de 84% din totalul intreprinderilor active in industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest. Intreprinderile mici reprezinta 12% din numarul total al intreprinderilor din regiune, intreprinderile mijlocii 3%, iar cele mari doar 1%. (*Tabelul 8, Anexa 2*)

In interiorul Regiunii Vest se inregistreaza o puternica diferentiere in ceea ce priveste repartizarea intreprinderilor, in sensul polarizarii dezvoltarii in anumite zone. Din punctul de vedere al concentrarii intreprinderilor active in industrie, constructii si servicii din Regiunea Vest pe judetele componente, in judetul Timis se afla 42,73% dintre acestea, in judetul Arad 22,73%, in Hunedoara 23,21%, pe ultimul loc aflandu-se judetul Caras-Severin cu doar 11,34% din intreprinderile din regiune, o noua dovada a disparitatilor de dezvoltare existente la nivel intraregional. (*Tabelul 8, Figura 5, Anexa 2*)

Cifra de afaceri totala realizata in Regiunea Vest in anul 2003 de intreprinderile active in industrie, constructii si servicii, s-a realizat preponderent in comert (36%) si industria prelucratoare (34,3%). (*Tabelul 6, Figura 6, Anexa 2*),

Comparativ la nivel de judete, cifra de afaceri realizata pe sectoare de activitate ne arata ca:

- Cifra de afaceri in industria prelucratoare, constructii, transport-depozitare-comunicatii si a tranzactii imobiliare-inchirieri a fost realizata preponderent de intreprinderile din judetul Timis,
- Cifra de afaceri in industria extractiva, energie electrica si termica a fost realizata preponderent de intreprinderile din judetul Hunedoara.

Caracterizarea utilizarii fortei de munca se poate realiza extensiv – din punctul de vedere al numarului de salariati si timpului de munca – si intensiv, sub forma productivitatii muncii.

In cadrul intreprinderilor active in industrie, constructii si servicii din Regiunea Vest, isi desfasoara activitatea 431.420 persoane, reprezentand 11% din numarul total al persoanelor ocupate in intreprinderile din Romania.

In Regiunea Vest, **cel mai mare numar de persoane ocupate** se gaseste, in ordine, in industria prelucratoare (46%), comert (17%), transport-depozitare - comunicatii (9%), constructii (8%), industria extractiva (6%), etc. (*Tabelul 6, Figura 7, Anexa 2*)

Cel mai mare numar de persoane activeaza in cadrul marilor intreprinderi (41%), in cadrul intreprinderilor mijlocii isi desfasoara activitatea 26% dintre persoanele ocupate in regiune, in timp ce in intreprinderile mici si in microintreprinderi lucreaza 18%, respectiv 15% dintre personalul ocupat in Regiunea Vest. (*Tabelul 9, Figura 8, Anexa 2*).

Intreprinderile mari sunt angajatorii cei mai importanti in industrie si transporturi, in timp ce intreprinderile mici si mijlocii detin ponderea cea mai ridicata in numarul persoanelor ocupate in constructii si servicii. Microintreprinderile angajeaza cel mai mare numar de persoane in comert. (*Tabelul 9, Anexa 2*).

Din numarul total de persoane ocupate in cadrul intreprinderilor active in industrie, constructii si servicii din Regiunea Vest, 39% isi desfasoara activitatea in judetul Timis, 26% in judetul Hunedoara, 23% in judetul Arad si doar 12% dintre acestia lucreaza in intreprinderile din judetul Caras – Severin. (*Figura 9, Anexa 2*).

In ceea ce priveste numarul **persoanelor angajate** in cadrul IMM-urilor in anul 2004 fata de 2003, in Regiunea Vest au fost angajate un numar de 3,67 persoane pe firma, sub media nationala de 4,37 persoane pe firma. Firmele din Regiunea Vest detin cel mai ridicat procent al cresterii numarului mediu de salariati pe firma (32,11%), fata de media nationala care a fost 23,34%. (*Tabelul 10, Anexa 2*).

Ca element al folosirii intensive a fortei de munca, este deosebit de relevanta **productivitatea muncii**. Aceasta este un indicator sintetic al eficientei folosirii factorului munca cu multiple valente de cunoastere si analiza a performantelor intreprinderilor. Productivitatea muncii se exprima prin cifra de afaceri, raportata la numarul de persoane ocupate.

Intreprinderile active in industrie, constructii si servicii din Regiunea Vest obtin o productivitate a muncii de 688 mil ROL cifra de afaceri / persoana, sub media nationala de 862 mil ROL cifra de afaceri / persoana. Valoarea relativ scazuta a productivitatii muncii din regiune reprezinta un semnal ca trebuie actionat in sensul sporirii randamentului factorului munca.

Cea mai ridicata productivitate medie a muncii, exprimata pe baza cifrei de afaceri realizate in anul 2003 de intreprinderile active din Regiunea Vest, este obtinuta in comert, in sectorul energetic si in transport - depozitare si comunicatii. (*Figura 10, Anexa 2*).

Cea mai mare productivitate medie a muncii a fost realizata in judetul Timis, urmat de judetul Arad. In judetele Hunedoara si Caras-Severin se obtine o productivitate a muncii mult mai scazuta. (*Figura 11, Anexa 2*).

Cele mai insemnate **investitii brute** din Regiunea Vest au fost realizate in intreprinderile active din industria prelucratoare (37%), comert (18%) si transport-depozitare-comunicatii (18%), sectoarele sus-mentionate creandu-si premisele cele mai favorabile pentru dezvoltarea activitatii viitoare in conditii de eficienta. (*Tabelul 11, Figura 12, Anexa 2*)

Structura economica sectoriala

Agricultura

Sectorul agricol detine inca o pondere destul mare in VABR (15.04%), preconizandu-se insa o scadere a acesteia in viitor, urmand astfel tendintele din economia Uniunii Europene.

Din suprafata totala a Regiunii Vest (32 034 km²), 59% reprezinta teren agricol (18 928,9 km²). Suprafata agricola a Regiunii Vest reprezinta 12,9% din suprafata agricola a Romaniei, judetul Timis avand cea mai mare suprafata agricola dintre judetele tarii. Cele mai mari suprafete agricole se afla in judetele cu relief preponderent de campie: Timis (81% din suprafata judetului) si Arad (66% din suprafata judetului). In judetele Hunedoara si Caras-Severin, ponderea suprafetelor agricole este mult mai mica (40% respectiv 47%).

In ultimii cincisprezece ani, agricultura a fost supusa unor modificari structurale ca urmare a schimbarii statutului juridic al terenurilor si extinderii forme de proprietate

privata. Conditii pedoclimaterice favorabile ofera agriculturii multiple sanse de dezvoltare in viitor.

La fel ca in toata tara, in Regiunea Vest se practica o agricultura de subzistenta, neperformanta, pentru autoconsum. Lipsa asocierii si slaba dotare tehnologica nu permit practicarea unei agriculturii eficiente si competitive. Productivitatea scazuta din agricultura (cifra de afaceri scazuta raportata la numarul de persoane angajate in acest sector) este cauzata de faramitarea terenurilor aflate in proprietate privata, irigari necorespunzatoare, unitati de productie mici.

Se constata insa un interes ridicat al investitorilor din UE vis-a-vis de terenurile agricole din regiune, care sunt de calitate superioara si nu sunt tratate cu pesticide, acestia cultivand produse agricole bio si ecologice destinate exportului.

Industria

Regiunea de Dezvoltare Vest este structurata din punct de vedere industrial pe urmatoarele sectoare: industria extractiva, siderurgica, metalurgica si constructoare de masini, preponderente in judetele Caras-Severin, Hunedoara si aria aferenta orasului Nadrag din judetul Timis, respectiv industria prelucratoare, preponderenta in judetele Timis si Arad.

Industria judetelor Caras-Severin si Hunedoara a fost afectata dupa anul 1989 de procesul de restructurare a sectorului minier si siderurgic, insotite de disponibilizari masive de personal. Declinul economic al acestor doua judete a fost atenuat in ultimii ani de dezvoltarea industriei prelucratoare, preponderent in sistem lohn, precum si a sectorului constructiilor si transporturilor.

Industria judetelor Timis si Arad este caracterizata de o mai mare diversificare industrială, indeosebi in industria prelucratoare. Dupa anul 1989 s-a inregistrat declinul industriei alimentare, industriei chimice si industriei grele. In ultimii ani s-a revigorat industria prelucratoare, cu o proportie inca ridicata a sistemului de productie in lohn, impulsionata de investitii straine semnificative.

Industria contribuie cu peste 29% la formarea Valoarea Adaugata Bruta a Regiunii Vest. Principalele ramuri industriale ale regiunii sunt (*Tabelul 13, Anexa 2*):

Industria de echipamente electrice si optice cuprinde productia de fire si cabluri electrice si optice, componente electrice, aparatura si instrumente de control, calculatoare si echipamente electronice, receptoare si emitatoare radio-tv, aparatura si instrumente optice, fotografice si medicale, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat 15,8% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 9,8% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 10,5% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria alimentara cuprinde prelucrarea carnilor, fabricarea sucurilor, a conservelor, uleiurilor, produselor de morarit, zaharului, ceaiului, cafelei, etc.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 10,2% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 6,6% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 6,8% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria bauturilor si a tutunului cuprinde fabricarea bauturilor alcoolice, a apelor minerale si a produselor din tutun.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 4,9% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 1,5% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta aproximativ 4,8% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria usoara, cuprinde pregatirea fibrelor si filarea in fire, tesaturi, fabricarea materialelor textile, a instrumentelor muzicale, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 2% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 3,7% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta aproximativ 1,9% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria confectiilor cuprinde fabricarea de imbracaminte.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 13,1% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 15,2% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 5,4% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria pielariei cuprinde fabricarea articolelor de imbracaminte din piele, a blanurilor, incaltamintei si marochinarii.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 5,4% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 13,0% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 4,7% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria lemnului, celulozei si hartiei cuprinde fabricarea produselor din lemn, a celulozei, hartiei si cartonului, a articolelor de papetarie, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat 4,7% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 5,2% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 6,6% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria produselor primare cuprinde fabricarea gazelor, a produselor chimice, materialelor plastice, vopselelor, produselor farmaceutice, sapunurilor, detergentilor si produselor de intretinere, articolelor din sticla, produselor ceramice, caramizilor, cimentului, etc.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 14% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 5,8% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 21,1% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria metalurgica, a produselor metalice si a produselor din metal (exclusiv masini, utilaje si instalatii) cuprinde productia de metale feroase, neferoase, fabricarea de constructii metalice, rezervoare, cisterne si containere metalice, unelte de mana, articole de feronerie, recipienti si ambalaje metalice, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 7,3% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 8,9% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 11% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria de masini si echipamente cuprinde fabricarea de motoare, pompe, turbine, compresoare, masini unelte, masini si utilaje agricole si forestiere, utilaje pentru metalurgie, extractie si constructii, utilaje pentru industria alimentara, textila, pielariei si incaltamintei, utilaje pentru industria hartiei si cartonului, masini si aparate electrocasnice, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat 6,8% din cifra de afaceri din industria regionala, cu un procent de 8% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 6,4% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria mijloacelor de transport cuprinde productia de autovehicole, piese si accesorii pentru autovehicole si motoare, constructia si reparatia materialului rulant, aeronave, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat 6,7% din cifra de afaceri din industria regionala, cu un procent de 4,8% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 3,1% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Productia de mobilier cuprinde productia de mobilier pentru bucatarii, birouri si magazine, productia de scaune, saltele si somiere, s.a.

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 3,0% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 3,8% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 2,4% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Industria extractiva cuprinde extractia si prepararea produselor energetice (carbune, turba, hidrocarburi, minereuri radioactive) si neenergetice (minereuri metalifere feroase si neferoase, minerale pentru industria materialelor de constructie, pentru industria chimica, sare, etc.).

In anul 2002, aceasta industrie a realizat un procent de 6,2% din cifra de afaceri din industria regionala, cu 13,6% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 15,3% din totalul investitiilor realizate in industrie.

Concluzii

- *Cel mai mare numar de firme activeaza in industria alimentara.*
- *Cifra de afaceri cea mai mare s-a realizat in industria de echipamente electrice si optice, industria produselor primare si industria confectiilor.*
- *Cel mai mare numar de salariati este incadrat in industria confectiilor, pielariei, respectiv industria extractiva.*
- *In industriile lohn-intensive, cum sunt: industria confectiilor, textila, pielariei, usoara, partial industria masinilor si a echipamentelor, respectiv echipamente electrice si optice este angajata aproape 50% din forta de munca din industria regionala. In conditiile aderarii tarii noastre la Uniunea Europeana in anul 2007, se estimeaza ca o parte insemnata din acesti angajati isi vor schimba locul de munca pana in anul 2010.*
- *Cele mai insemnate investitii s-au realizat in industria produselor primare, industria extractiva, industria metalurgica si industria de echipamente electrice si optice.*

Sectorul Serviciilor

Sectorul serviciilor are cea mai mare contributie la formarea Valorii Adaugate Brute a Regiunii Vest (48,2%).

Principalele ramuri ale sectorul tertiar din Regiunea Vest sunt: (Tabelul 12, Anexa 2).

Turismul cuprinde serviciile hoteliere, campinguri si alte mijloace de cazare, restaurante, baruri, cantine si agentiile de turism.

In anul 2002, aceste servicii au realizat 12,7% din cifra de afaceri totala realizata in servicii, cu 13,4% din numarul de angajati. Investitiile realizate in turism in anul 2002 reprezentau 10,9% din totalul investitiilor realizate in serviciile regionale.

Serviciile de transport si depozitare cuprind transporturile rutiere si feroviare, de marfuri si de calatori, maritime si de coasta, aeriene, transporturile prin conducte, precum si manipulari si depozitari.

In anul 2002, aceste servicii au realizat 38,5% din cifra de afaceri totala realizata in servicii, cu 35,7% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezentau 39,5% din totalul investitiilor realizate in serviciile regionale.

Serviciile generale cuprind reparatii, intretinere, dezvoltari si tranzactii imobiliare, intermediari imobiliare, inchirieri de mijloace de transport, utilaje, masini si echipamente, s.a.

In anul 2002, aceste servicii au realizat 8,2% din cifra de afaceri realizata in servicii, cu 11,4% din numarul de angajati. Investitiile realizate in anul 2002 reprezinta 14,2% din totalul investitiilor realizate in serviciile regionale.

Concluzii

- *Cel mai mare numar de firme activeaza in turism, servicii generale, transporturi si servicii profesionale.*
- *Cifra de afaceri cea mai ridicata s-a realizat in serviciile de transport, urmate de posta - telecomunicatii si turism.*
- *Cel mai mare numar de salariatii sunt angajati in transporturi, turism, servicii generale si profesionale.*
- *Cele mai mari investitii au fost realizate in transporturi, in posta - telecomunicatii, respectiv servicii generale.*

Concluzii

- Regiunea Vest este devansata doar de Regiunea Bucuresti-Ilfov in privinta produsului intern brut pe locuitor. PIB-ul pe locuitor al Regiunii Vest reprezinta in anul 2002 108,3% din PIB/ locuitor la nivel national.
- Sectoarele cu contributia cea mai ridicata la formarea valorii adaugate brute regionale sunt (Tabelul 4, Anexa 2):
 - Serviciile, avand cea mai ridicata pondere si o tendinta de crestere, in conformitate cu trendul din Uniunea Europeana, unde acest sector contribuie cu aproximativ 70% la formarea Valorii Adaugate Brute;
 - Industria, avand in continuare o pondere ridicata si relativ constanta;
 - Agricultura, a carei pondere este in scadere, fiind insa foarte ridicata comparativ ponderea sectorului agricol in Valoarea Adaugata Bruta a Uniunii Europene (aproximativ 2%).
- Cele mai bune performante le-au avut in anul 2003 intreprinderile active din industria prelucratoare, comert, transporturi - depozitare si comunicatii, sectorul energetic si constructii (Tabelul 6, Anexa 2).
- In Regiunea Vest sectorul serviciilor se afla in plina ascensiune, atat in ceea ce priveste contributia la formarea Valorii Adaugate Brute Regionale, populatia ocupata, cat si performantele economice obtinute (cifra de afaceri). Ramurile care cunosc cea mai puternica dezvoltare in regiune sunt: transporturile si depozitarea, posta si telecomunicatiile, serviciile generale si turismul.
- Industria continua sa ramana un sector foarte important in economia regiunii, cu o contributie importanta la formarea Valorii Adaugate Brute Regionale si la cifra de afaceri obtinuta in regiune. De asemenea, un procent ridicat al populatiei din regiune isi desfasoara activitatea in industrie. Cele mai importante ramuri industriale din regiune sunt: industria echipamentelor electrice si optice, industria produselor primare, industria confectiilor, industria extractiva si metalurgica.
- In industriile care functioneaza in sistem de lohn, cum sunt: industria confectiilor, textila, pielariei, usoara, partial industria masinilor si a echipamentelor, respectiv echipamente electrice si optice este angajata aproape 50% din forta de munca din industria regionala. In conditiile aderarii tarii noastre la Uniunea Europeana

in anul 2007, se estimeaza ca o parte insemnata din acesti angajati isi vor schimba locul de munca pana in anul 2010.

- Agricultura reprezinta a treia ramura economica ca importanta in Regiunea Vest, atat din punctul de vedere al cifrei de afaceri, cat si in ceea ce priveste contributia la formarea Valorii Adaugate Brute Regionale. La fel ca in toata tara, in Regiunea Vest se practica o agricultura de subzistenta, neperformanta, pentru autoconsum. Lipsa asocierii si slaba dotare tehnologica nu permit practicarea unei agriculturi eficiente si competitive. Productivitatea scazuta din agricultura (cifra de afaceri scazuta raportata la numarul de persoane angajate in acest sector) este cauzata de faramitarea terenurilor aflate in proprietate privata, servicii de irigare necorespunzatoare, unitati de productie mici. De asemenea, populatia ocupata in prezent in agricultura este imbatranita si de multe ori fara o pregatire corespunzatoare. Pentru a creste competitivitatea, se impune restructurarea intregului sector agricol.

3.3. Analiza pietei muncii

In contextul procesului de restructurare economica si sub impactul unor fenomene demografice si sociale importante (scaderea natalitatii, mentinerea mortalitatii la un nivel ridicat si cresterea migratiei externe), piata muncii a suferit transformari importante in ultimii ani, inregistrandu-se modificari de volum si structura ale principalilor indicatori ai fortei de munca (tabel 1, anexa 3).

Participarea populatiei la forta de munca

In regiunea Vest, situatia principalilor indicatori privind ocuparea in perioada 1999-2004 este sintetizata in tabelul de mai jos.

Tabel 1. Principalii indicatori privind ocuparea (1999-2004)

Indicator/An	Regiunea Vest						RO	EU 25
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2004	2004
Populatia activa (mii persoane)	986	971	941	864	850	861		
Rata de activitate ³	67,9	66,8	65,0	62,1	60,8	61,9	63,2	69,3
Populatia ocupata (mii persoane)	921	910	890	803	800	793		
Rata de ocupare ¹	63,0	62,2	61,2	57,6	57,1	56,9	57,9	63,3
Rata somajului BIM	6,7	6,4	5,4	7,1	5,9	8,0	8,0	9,0
Rata somajului BIM pentru tineri	17,2	17,1	14,1	17,3	14,0	18,8	21,0	18,2
Rata somajului BIM de lunga durata (peste 12 luni) ⁴	3,1	2,9	2,4	3,5	3,6	4,5	4,7	4,0

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, 2005; Forta de munca in Romania. Ocupare si somaj – Serii de date recalulate pe baza RPL 2002, INS, 2005

Sursa pentru EU-25: EUROSTAT, New Cronos

In anul 2004 populatia activa in regiunea Vest este de 861 mii persoane, cu 11 mii mai multe persoane decat in 2003. Pentru prima data in ultimii ani populatia activa

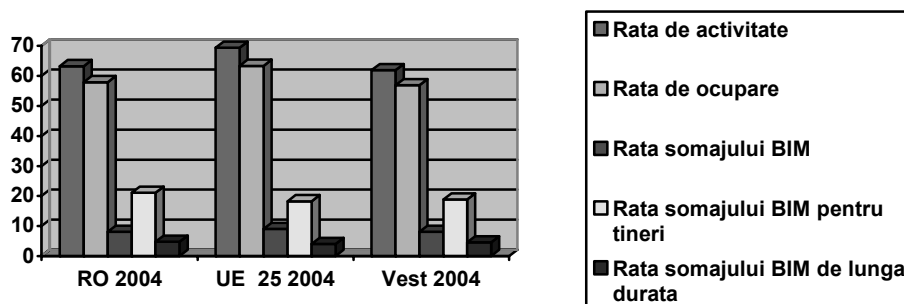
³ Calculate față de populația in vârstă de muncă de (15-64 ani).

⁴ Calculată pentru șomerii BIM cu durata șomajului de 12 luni și peste

nu mai urmeaza tendinta de reducere ce a caracterizat-o pana acum, inregistrand o usoara crestere. Ca urmare, rata de activitate creste cu 1,1% in 2004 fata de 2003, fiind de 61,9%. Ea ramane totusi sub media pe tara (63,2%) si sub media EU-25 (69,3%).

In ceea ce priveste populatia ocupata, aceasta a continuat sa descreasca, in anul 2004 inregistrandu-se 793 mii persoane ocupate, cu 7 mii de persoane mai putin decat in 2003. Iar rata de ocupare in regiunea Vest – 56,9% in 2004 – se situeaza si ea sub media din Romania (57,9%) si mult sub media EU-25 (63,3%).

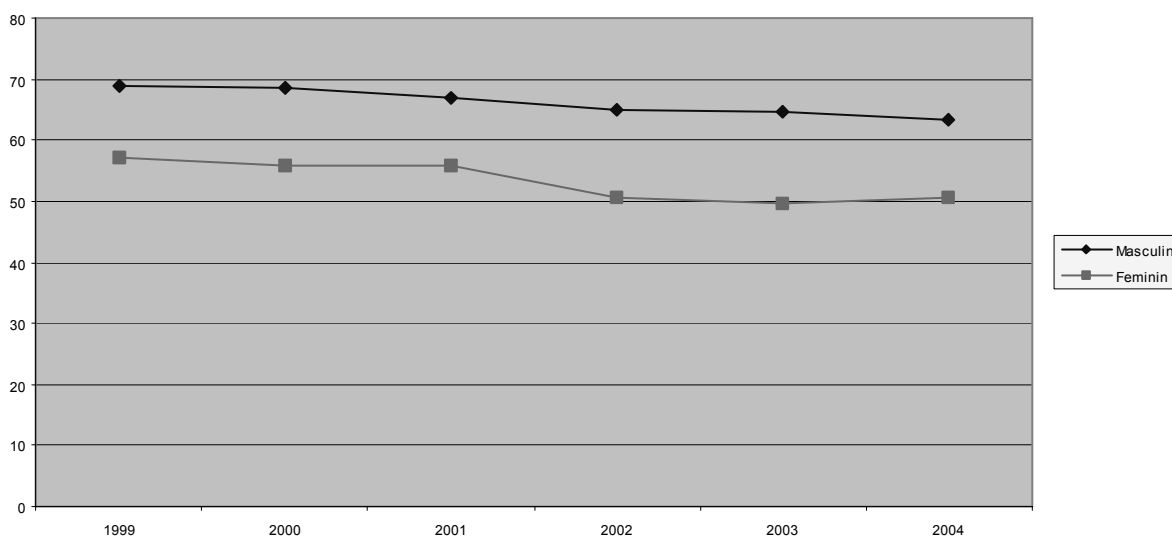

Scaderea continua a ratei de ocupare este rezultatul declinului economic cronic inregistrat in deceniul trecut, a unor dezechilibre structurale accentuate si a deficitului de performanta economica si competitivitate. Cresterea economica inregistrata in ultimul timp nu a avut inca un impact pozitiv asupra ocuparii, sau cel putin, nu suficient de puternic pentru a stopa si inversa trendul descendent.

Structura populatiei ocupate pe sexe

In ceea ce priveste diferentierea pe sexe, este de remarcat faptul ca rata de ocupare pentru femei se situeaza la o distanta semnificativa (12,9%) fata de rata de ocupare pentru populatia de sex masculin.

Rata de ocupare pe sexe in regiunea Vest (1999-2004)

Aceste diferente intre sexe sunt prezente de-a lungul intregii perioade analizate, fiind mai accentuate in anii 2002 si 2003. In anul 2004, rata de ocupare pentru femei s-a

oprit din traiectoria descendenta parcursa in ultimii ani, inregistrand o usoara crestere de 0,8% fata de 2003.

Structura populatiei ocupate pe grupe de varsta

Populatia ocupata este dominata de populatia matura cu varsta intre 25-54 ani. Pentru aceasta grupa de varsta nu se inregistreaza variatii semnificative ale ratei ocuparii in ultimii ani. Mai mult decat atat, diferenta fata de media EU-25 de 3,6% nu este foarte mare.

Tabel 2. Rata de ocupare pe grupe de varsta (1999-2004) (%)

Indicator/An	Regiunea Vest						RO	EU 25
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2004	2004
15-64 ani	63,0	62,2	61,2	57,6	57,1	56,9	57,9	62,9
15-24 ani	36,9	35,1	34,6	29,9	26,8	29,7	29,1	36,7
25-54 ani	77,5	76,6	75,8	73,2	73,0	72,9	72,9	76,5
55-64 ani	40,7	40,0	37,4	30,4	32,0	27,4	36,9	40,2

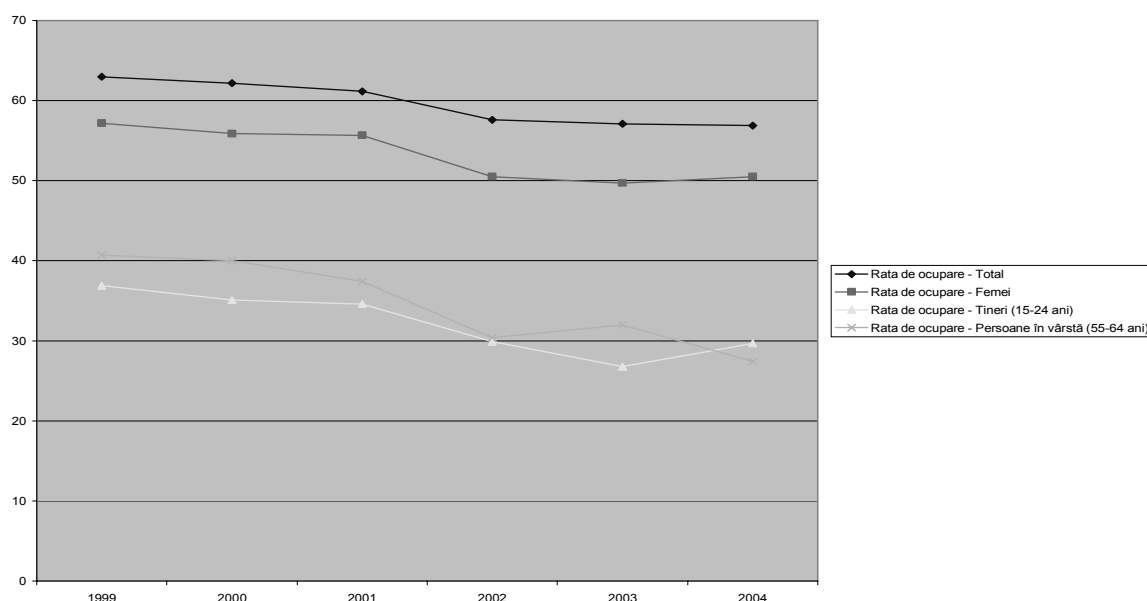
Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, 2005; Forta de munca in Romania. Ocupare si somaj – Serii de date recalulate pe baza RPL 2002, INS, 2005

Sursa pentru EU-25: EUROSTAT, New Cronos

In schimb, pentru populatia ocupata din grupa de varsta de 15-24 ani variatiile sunt mai mari. Scaderea accentuata inregistrata in 2003 este recuperata in anul 2004 printr-o crestere cu 2,9%. In pofida acestei cresteri, daca comparam rata de ocupare pentru tineri in regiunea Vest in 2004 (29,7%) cu media EU-25 (36,7%), observam ca diferenta de 7% este destul de mare.

Acelasi lucru putem spune si despre grupa persoanelor in varsta (55-64 ani) care, datorita recesiunii economice si lipsei adaptabilitatii pe piata muncii, inregistreaza o scadere semnificativa a ocuparii de aproape 14% in perioada 1999-2004, rata de ocupare din regiunea Vest din 2004 (27,4%) situandu-se si sub media pe tara (36,9%) si mult sub media EU-25 (40,2%) cu o diferenta de 12,8%.

Rata de ocupare pe grupuri tinta in regiunea Vest (1999-2004)

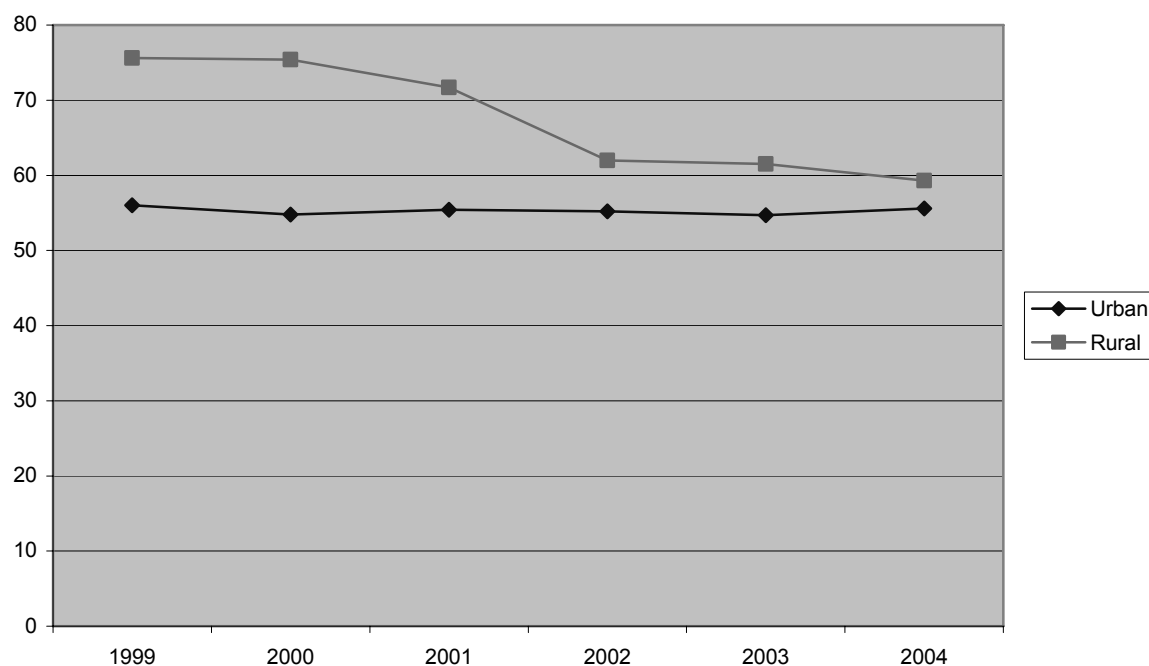

Graficul de mai sus ofera o imagine de ansamblu pentru evolutia ocuparii pe grupurile tinta pentru care trebuie identificate masuri de crestere a ocuparii.

Structura populatiei ocupate pe medii de provenienta

In mediul rural, in perioada 1999-2004, rata de ocupare a inregistrat o scadere accentuata de 16,3% de la 75,6% cat era in 1999 la 59,3% in 2004 (tabel 1, anexa 3).

Rata de ocupare pe medii in regiunea Vest (1999-2004)

Rata mare de ocupare din mediul rural din 1999 se explica prin migratia urban-rural produsa la mijlocul deceniului trecut ca urmare a recesiunii economice. Ocuparea in mediul rural, la noi, presupune in cea mai mare masura ocuparea in agricultura de subzistenta, fapt care nu reprezinta o solutie viabila pe termen lung. De aceea, ocuparea in mediul rural este important sa creasca ca urmare a angajarii populatiei de aici in servicii si industrie.

In mediul urban, in perioada 1999-2004, rata de ocupare a inregistrat o usoara scadere (de numai 0,4%) de la 56,0% in 1999 la 55,6% in 2004. Mai mult decat atat, in anul 2004 a fost stopat trendul descendent inregistrandu-se o crestere de 0,9% fata de rata ocuparii din 2003 (54,7%). Acest lucru s-a produs, cel mai probabil, datorita cresterii economice inregistrate in ultimii ani.

Structura populatiei ocupate pe nivel de instruire

Persoanele cu nivel mediu de educatie (postliceal de specialitate sau tehnic de maistri, liceal, profesional, complementar sau de ucenici) detin cea mai mare pondere in totalul populatiei ocupate (62,9%). Urmeaza apoi populatia cu nivel scazut de educatie

(gimnazial, primar sau fara scoala absolvita) cu o pondere de 23,6%. Evident, ponderea cea mai mica o detin persoanele cu studii superioare (13,5%).

Tabel 3. Structura populatiei ocupate dupa nivel de instruire in regiunea Vest (1999-2004) (%)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	RO 2004
Total	100	100	100	100	100	100	100
Superior	9,4	10,8	11,7	12,3	11,3	13,5	12,1
Postliceal de specialitate sau tehnic de maistri	5,2	4,8	4,5	5,0	5,0	4,8	4,8
Liceal	32,6	31,1	31,2	33,0	33,5	33,7	30,6
Profesional, complementar sau de ucenici	20,1	19,8	21,4	24,8	24,0	24,4	25,3
Gimnazial	22,0	22,7	22,2	19,2	20,3	19,4	18,8
Primar sau fara scoala absolvita	10,7	10,8	9,0	5,7	5,9	4,2	8,4

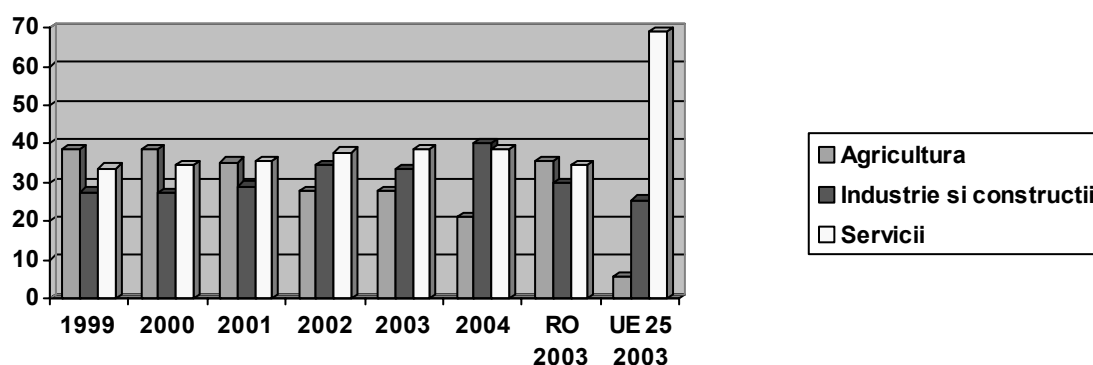
Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005

Este de remarcat trendul usor ascendent al ocuparii persoanelor cu nivel de instruire superior (regiunea Vest situandu-se peste media pe tara) si scaderea ponderii populatiei cu nivel mai slab al educatiei.

Structura populatiei ocupate pe domenii de activitate

Structura populatiei ocupate pe sectoare de activitate si evolutia sa in perioada 1999-2004 este prezentata in graficul de mai jos realizat pe baza datelor statistice din tabelul 4, anexa 3:

Structura populatiei ocupate pe sectoare de activitate, in regiunea Vest, in perioada 1999-2004

Se observa o scadere a populatiei ocupate in agricultura in regiunea Vest de la 38,5% in 1999 la 21,2% in 2004. Aceasta scadere nu este insa suficient de mare daca facem comparatia cu media EU-25 din 2003 care este de numai 5,5%.

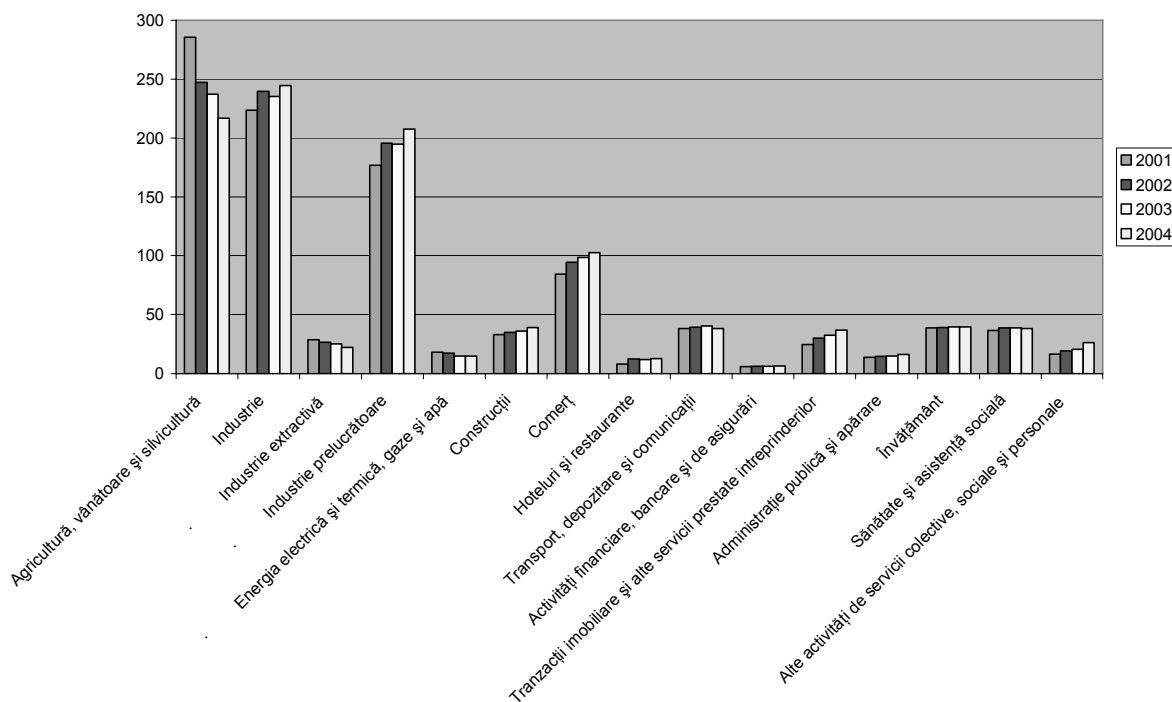
Proportia ocuparii in industrie si constructii a crescut destul de mult in anul 2004, regiunea Vest situandu-se peste media pe tara si destul de mult si peste media EU-25. Acest fapt nu-l putem considera intru totul pozitiv daca avem in vedere ca structura unei economii moderne presupune o preponderenta a populatiei ocupate in servicii, o

proportie mai mica a populatiei ocupate in sectorul secundar (industrie si constructii) si o foarte mica proportie a populatiei ocupate in agricultura. Ori la noi, sectorul serviciilor a inregistrat o crestere destul de mica in perioada 1999-2004, ramanand inca slab dezvoltat.

Referitor la repartizarea populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale si evolutia sa in perioada 2001-2004 in regiunea Vest, graficul de mai jos (prelucrare date tabel 6, anexa 3) ofera cea mai buna imagine de ansamblu.

Structura populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale, in regiunea Vest, in 2001-2004

Scade populatia ocupata civila in domenii precum: agricultura, industrie extractiva, energie electrica si termica, gaze si apa si creste vizibil in domeniile: industrie prelucratoare, constructii, comert, hoteluri si restaurante, tranzactii imobiliare si alte servicii prestate intreprinderilor.

Directia acestor trenduri este conforma tranzitiei spre o economie moderna, dar volumul schimbarilor nu este inca unul suficient de mare.

Disparitati intre judete

Conform studiului realizat de Institutul National de Cercetare Stiintifica in Domeniul Muncii si Protectiei Sociale, ca urmare a procesului de restructurare economica, in unele judete ca Hunedoara si Caras-Severin, in perioada 1992-2003 reducerea populatiei ocupate a fost mai drastica fata de alte judete unde impactul restructurarii nu a fost asa mare (Timis si Arad).

Din analiza privind dinamica si modificarile structurale ale populatiei ocupate in regiunea Vest realizata de institutul mai sus citat, reiese ca cele mai importante reduceri ale populatiei ocupate in perioada 1992-2003 au avut loc in: industria extractiva (judetul Caras-Severin cu 59,2%, judetul Hunedoara cu 58,2%), tranzactii imobiliare (judetul

Caras-Severin cu 71,9%, judetul Arad cu 61,1%) si transport, depozitare, comunicatii (judetele Caras-Severin cu 46,6% si Hunedoara cu 48,9%). Iar cea mai importanta crestere a populatiei ocupate in 2002 fata de 1993 s-au produs in administratie publica (judetul Timis cu o crestere de 3,8 ori, judetul Caras-Severin cu o crestere de 3,7 ori). Cresteri ale populatiei ocupate s-au inregistrat si in intermedieri financiare (judetul Arad cu 60,6%, judetul Hunedoara cu 38,8%) si energie electrica, termica, gaze si apa (judetul Caras-Severin cu 38,4% si judetul Arad cu 30%).

Din analiza datelor statistice pe ultimii ani (2001- 2004) in ceea ce priveste evolutia populatiei ocupate pe activitati ale economiei nationale (vezi tabelele 7-10 din Anexa 3), domeniul agriculturii se evidentiaza printr-o scadere semnificativa in cazul tuturor judetelor, atat pe total cat si pentru populatia ocupata feminina. In Timis a scazut cu 24,9 mii persoane in 2004 fata de 2001, in Caras-Severin cu 15,4 mii, in Arad cu 14,4 mii si in Hunedoara cu 14,3 mii persoane.

In judetele Timis si Arad se poate sesiza o crestere semnificativa a populatiei ocupate in industrie, in principal datorita cresterii inregistrate in domeniului industriei prelucratoare. Judetul Hunedoara inregistreaza o crestere mai slaba (cu 7,4 mii persoane), iar in judetul Caras-Severin se observa o scadere a populatiei ocupate pe total (cu 2,6 mii persoane) si o mica crestere a populatiei ocupate feminine in acest domeniu. Din nou conduce judetul Timis cu o crestere de 12,6 mii persoane, urmat indeaproape de judetul Arad cu 10,2 mii persoane.

O mentiune speciala trebuie facuta si in legatura cu capitolul comert. Judetul Timis conduce si de aceasta data, evidentiindu-se cu o crestere de 8,8 mii persoane. Pe locul 2 se situeaza judetul Hunedoara - 7,6 mii persoane. Cresterea inregistrata in judetul Arad este destul de mica – 2,9 mii persoane, iar judetul Caras-Severin inregistreaza o scadere de 0,9 mii persoane.

Si in domeniul serviciilor se observa disparitati intre judete. De exemplu, in domeniul hoteluri si restaurante populatia ocupata civila se dubleaza in judetul Timis si creste usor in judetele Caras-Severin si Hunedoara, in timp ce in judetul Arad ramane la acelasi nivel. Aproape acelasi lucru se intampla si in domeniile tranzactii imobiliare si activitati financiare, bancare si de asigurari.

Somajul

Ca urmare a dezechilibrelor de pe piata muncii (unde oferta de forta de munca este superioara cererii) si de pe piata bunurilor si serviciilor (unde productia este inferioara cererii) apare fenomenul somajului.

Masura volumului somajului in Romania, ca de altfel si in alte tari europene, se realizeaza prin 2 indicatori: somajul in acceptiunea BIM (Biroul International al Muncii) si somajul inregistrat.

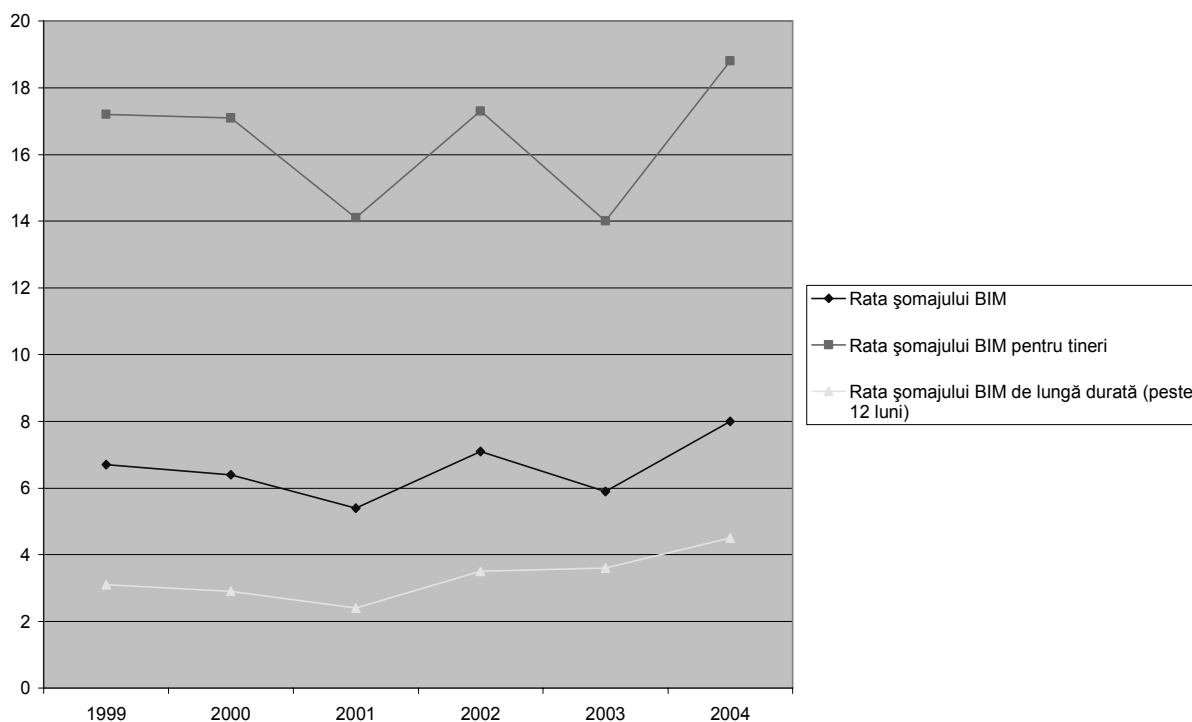
Somajul BIM

In regiunea Vest, in perioada 1999-2004, rata somajului BIM a oscilat, cele mai mari valori fiind atinse in 2002 si 2004 (tabel 1, anexa 3). Rata somajului este mai mica pentru femei (5,9%) decat pentru barbati (9,6%), acestia din urma inregistrand o crestere mai semnificativa a ratei somajului in 2004. In mediul rural, rata somajului a crescut continuu in ultimii ani ajungand in 2004 la 6,7%. In mediul urban, rata somajului a cunoscut variatii, cea mai mica valoare fiind atinsa in 2003 (6,8%).

Dupa cum se poate observa si din graficul de mai jos, somajul BIM este semnificativ mai mare in randul tinerilor (15-24 ani), maxime ale ratei atingandu-se in 2002 (17,3%) si 2004 (18,8%). Aceste cifre indica faptul ca absolventii diferitelor scoli intampina dificultati in integrarea pe piata muncii. Diferenta dintre rata somajului in randul tinerilor din regiunea Vest si media EU-25 (18,2%) nu este mare.

Rata somajului BIM – total, rata somajului BIM – tineri si rata somajului BIM de lunga durata in regiunea Vest (1999-2004)

Un alt aspect negativ al tendintelor din piata muncii este cresterea continua a somajului de lunga durata. In 2004 acesta era de 4,5%, cu doar 0,5% mai mare decat media EU-25.

Somajul inregistrat

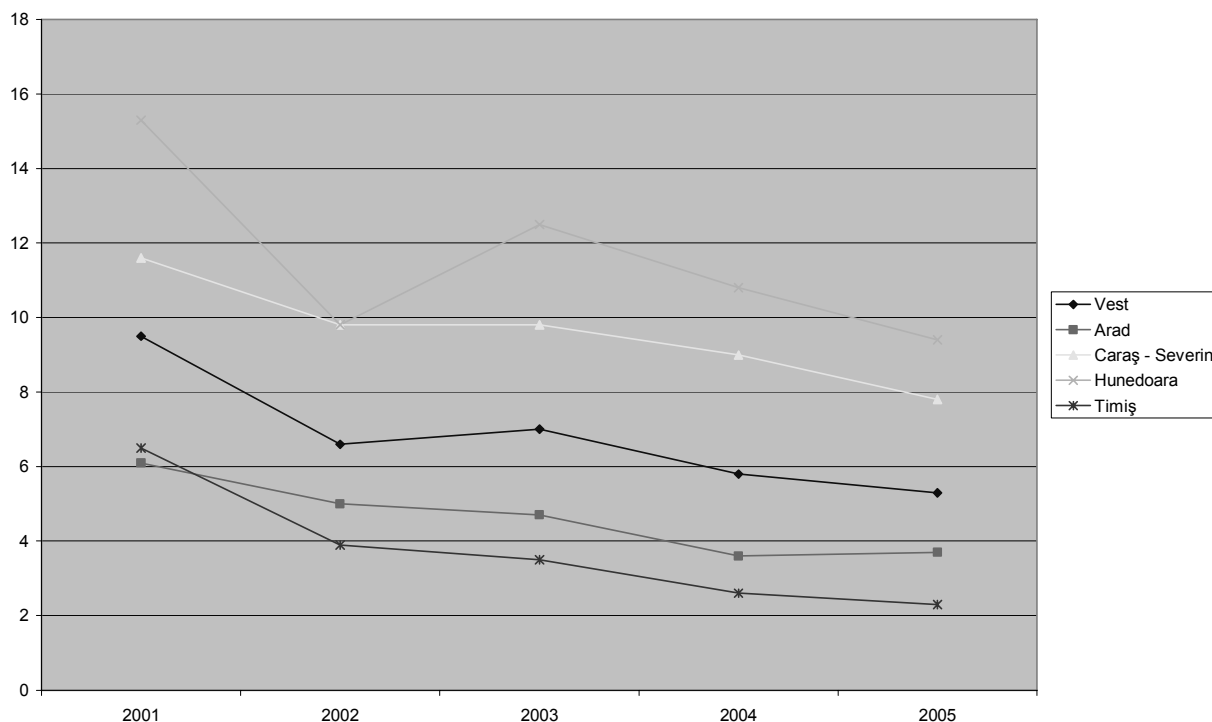
In perioada 2001-2005, somajul inregistrat in regiunea Vest a avut o evolutie descendenta, de la 84751 someri inregistrati in agentiile judetene pentru ocuparea fortei de munca in 2001 la 45270 someri inregistrati in 2005. Somajul in randul populatiei feminine a urmat aceeasi linie descendenta, de la 41116 femei somere in 2001 la 20550 femei somere in 2005 (tabel 11, anexa 3).

Valorile ratei somajului in regiunea Vest s-au situat sub media pe tara, dar trebuie precizat ca exista mari disparitati intre judetele regiunii. Dupa cum se poate observa si din graficul de mai jos, pe toata perioada 2001-2005 cea mai mare rata a somajului a inregistrat-o judetul Hunedoara, cu cateva oscilatii in 2002 si 2003. Dupa o scadere accelerata a ratei in 2002 (9,8%), aceasta creste destul de mult in 2003 (12,5%), pentru ca apoi sa descreasca in 2004 si sa ajunga in 2005 la 9,4%.

Dupa Hunedoara, urmeaza judetul Caras-Severin care prezinta in anul 2005 o rata a somajului de 7,8%. Rata somajului in Arad (3,7%) si Timis (2,3%) este net inferioara celei din Hunedoara si Caras-Severin.

Rata somajului (someri inregistrati) in regiunea Vest, la 31 decembrie (2001-2005)

Aceste evolutii se datoreaza prabusirii unor ramuri ale economiei precum siderurgia si industria extractiva, care concentrau multa forta de munca in judetele Hunedoara si Caras-Severin si dinamismului economic din Timis si Arad.

Agentiile judetene pentru ocuparea fortei de munca inregistreaza un numar destul de mare de someri din mediul rural (mai ales in judetul Arad unde numarul de someri din rural il depaseste pe cel din urban in 2005). De altfel, din tabelul 12, anexa 3 se observa ca in perioada 2001-2005 somajul in urban s-a diminuat semnificativ, in timp ce cel din mediul rural a pastrat valori destul de mari.

In ceea ce priveste structura somerilor inregistrati pe nivel de instruire, se observa ca numarul somerilor cu nivel de instruire liceal si postliceal scade continuu in perioada 2001-2005, in timp ce numarul somerilor cu nivel de instruire superior oscileaza, cele mai mici valori atingandu-se in 2002 si 2005 (vezi tabelul 13, anexa 3).

O categorie aparte o reprezinta somerii de lunga durata. In perioada 2001-2003 stocul de someri de lunga durata a urmat un trend descendent, iar apoi a inceput sa creasca, ajungand in 2005 la 9792 persoane (vezi tabelul 14, anexa 3). Aproximativ 18% dintre somerii de lunga durata sunt tineri sub 25 de ani. O mare parte din somerii de lunga durata sunt persoane care n-au lucrat niciodata (romi, persoane din mediul rural) care se inregistreaza la agentiile judetene de ocupare a fortei de munca fara a avea intentia si determinarea de a se angaja, constransi doar de faptul ca nu pot beneficia de ajutorul social acordat de primarii daca nu se inregistreaza ca persoane aflate in cautarea unui loc de munca.

La data de 31 martie 2006 in regiunea Vest erau inregistrati 23570 someri indemnizati si 24903 someri neindemnizati. Multi dintre somerii neindemnizati sunt someri de lunga durata. O parte din acestia beneficiaza de ajutorul social acordat de primarii, insa un numar mare de persoane sunt total lipsite de mijloace financiare de intretinere. Din analiza structurii pe grupe de varsta si nivel de instruire ale celor 2 categorii de someri (vezi tabelele 15-18, anexa 3) reiese ca proportia tinerilor si cea a persoanelor cu nivel de instruire primar, gimnazial, profesional este mai mare in randul somerilor neindemnizati.

Structura ocupationala a somerilor indemnizati

In tabelul 19, anexa 3, este prezentata structura somerilor indemnizati pe principalele ocupatii la 31 martie 2006 in judetele regiunii Vest. Din datele prezentate in acest tabel reiese faptul ca, la nivel de regiune, numarul cel mai mare de someri provine din randul celor cu ocupatii precum: muncitori necalificati, vanzatori in magazine si pietre, constructori si montatori de structuri metalice (exceptie Caras-Severin), tamplari si lucratori asimilati, portari, paznici si asimilati, cizmari si mestesugari (exceptie Caras-Severin), soferi de autoturisme si camionete, soferi autocamioane (exceptie Caras-Severin), contabili (exceptie Caras-Severin), zidari.

Judetul Caras-Severin face nota discordanta fata de celelalte judete, aici nr. cel mai mare de someri avand ocupatii precum: muncitori necalificati in mine si cariere, operatori instalatii si utilaje miniere, operatori la cuptoare si instalatii pentru turnare, operatori la cuptoare si instalatii pentru minereuri, furnalisti, forjori, stantatori si presatori. Aceasta preponderenta a somerilor cu ocupatii din industria extractiva, metalurgica si a constructiilor de masini indica o data in plus declinul acestor domenii de activitate in judetul Caras-Severin.

Judetul Hunedoara inregistreaza, de asemenea, un nr. mare de someri cu ocupatii din domeniile industrie extractiva, metalurgica si constructii de masini (muncitori necalificati in mine si cariere, ingineri mecanici, ingineri mineri, petrolisti si metalurgisti), insa structura ocupationala a somerilor din Hunedoara se apropie de cea a somerilor din Timis si Arad.

Oferta de locuri de munca mediate prin AJOFM-uri in 2005

Din analiza situatiei locurilor de munca vacante mediate prin agentiile judetene pentru ocuparea fortei de munca in 2005 se observa ca cele mai multe oferte au fost pentru urmatoarele ocupatii: muncitor necalificat, operator confectioner industrial imbracaminte, confectioner articole din piele si inlocuitori, montator subansamble, vanzator, lucrator comercial, agent de paza, control acces, ordine si interventie, operator roboti industriali, operator masini-unelte, montator, reglor, depanator aparate electronice, telecomunicatii, radio, lacatus mecanic, sofer, zidar rosar-tencuitor, tamplar universal (vezi tabel 20, anexa 3).

Este de remarcat numarul foarte mare de locuri de munca pentru muncitori necalificati, precum si pentru meserii specifice industriilor care functioneaza in sistem de lohn: industria textila si a pielariei, industria masinilor si echipamentelor.

In ceea ce priveste ocupatiile ce presupun studii superioare, cele mai multe oferte de locuri de munca au fost pentru: economist, inginer mecanic, specialist IT, consilier juridic, contabil, reprezentant vanzari, medic medicina generala, profesor (tabel 21, anexa 3).

Din analiza comparativa a ofertei de locuri de munca vacante in 2005 si structura ocupationala a somerilor indemnizati se observa ca exista o serie de ocupatii pentru care desi au fost un numar mare de locuri de munca vacante continua sa se inregistreze un numar mare de someri (vanzator, agent paza, zidar, sofer, tamplar, contabil). Aceasta situatie indica fie un surplus al fortei de munca avand aceste calificari, fie o fluctuatie foarte mare a personalului din aceste domenii.

Sistemul public de ocupare si masurile active pentru ocuparea fortei de munca

In regiunea Vest sistemul public de ocupare este reprezentat de structurile teritoriale ale Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de Munca, mai precis cele patru Agentii Judetene pentru Ocuparea Fortei de Munca: Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis.

Agentiile sunt institutii publice cu competente si raspunderi in organizarea, coordonarea si realizarea la nivel de judet a politicii de ocupare a fortei de munca, precum si a celei de protectie sociala a persoanelor in cautarea unui loc de munca. Principalele servicii pe care le ofera sunt: informare si consiliere privind cariera, mediere a muncii, formare profesionala, burse ale locurilor de munca, subventionarea locurilor de munca pentru absolventi, persoanele cu varsta peste 45 ani, absolventi, persoane care mai au trei ani pana la pensie, servicii de preconcediere etc.

Legislatia nationala in domeniul ocuparii fortei de munca in baza careia isi desfasoara activitatea agentia a fost armonizata gradual cu legislatia europeana incepand cu anul 2002, vizandu-se in principal cresterea ponderii masurilor active de stimulare a ocuparii. Modificarile legislative in domeniul ocuparii aduse de Legea 76/2002 au contribuit la extinderea si diversificarea masurilor active.

In tabelul 22, anexa 3 este prezentata situatia persoanelor incadrate prin cateva tipuri de masuri active ale AJOFM, in regiunea Vest, in perioada 2003-2005. Se observa ca numarul de absolventi incadrati prin subventionarea locurilor de munca a crescut constant (1763 in 2003, 2837 in 2005) in timp ce numarul somerilor peste 45 ani incadrati prin subventionarea locurilor de munca a fost mai mare in 2004 decat in 2003 si 2005. Se pare ca masura activa de stimulare a ocuparii prin subventionarea locurilor de munca pentru persoanele care mai au 3 ani pana la pensie nu este suficient de atractiva pentru agentii economici, avand in vedere ca numai 29 de persoane au fost incadrate prin aceasta masura in 2004 si 49 in 2005. Prin ocuparea temporara a fortei de munca in lucrari publice de interes comunitar au fost incadrati un numar destul de mare de persoane (9426 in 2005), dar asa cum sugereaza si denumirea masurii active este vorba doar de o ocupare temporara.

Una dintre masurile active cu un rol esential in adecvarea cererii de forta de munca cu oferta sunt activitatile de informare si consiliere privind cariera. In cadrul agentilor judetene pentru ocuparea fortei de munca s-au infiintat prin proiectul "Ocuparea fortei de munca si protectia sociala- Informare si consiliere privind cariera", proiect desfasurat de Ministerul Muncii si Protectiei Sociale si finantat de Banca Mondiala centre de informare si consiliere privind cariera.

In acest proiect unii dintre angajatii centrelor au beneficiat de participarea la un Master in Politici Publice cu specializarea de Informare si Consiliere privind Cariera, precum si la instruirii de informare si consiliere de scurta durata. La nivelul regiunii Vest in 2006 exista un numar de 28 de centre de informare si consiliere privind cariera in cadrul

agentiilor judetene pentru ocuparea fortei de munc.(Anexa 3- Tabelul nr. 23). Personalul angajat in cadrul acestor centre, intr-un procent de 20%, a participat la Masterul de Politici publice- specializarea „Informare si consiliere privind cariera”, iar un procent de 12% a absolvit o facultate cu profil de stiinte socio-umane(Anexa 3- Tabelul nr. 24). Dupa cum se poate observa din datele statistice proportia personalului calificat este redusa, activitatea de informare si consiliere de cariera fiind desfasurata in cea mai mare parte de persoane fara pregatire in domeniu.

In ansamblul masurilor active de ocupare a fortei de munca, **formarea profesionala** detine o pozitie importanta, ea avand un rol esential in reglarea cererii cu oferta pe piata muncii. Numarul persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca cuprinse in cursuri de formare profesionala a crescut in anul 2005 ajungand la 2396 fata de 1396 in 2004 (tabel 25, anexa 3), insa numarul persoanelor ocupate ca urmare a participarii la aceasta masura activa nu a inregistrat o crestere la fel de mare (de la 811 in 2004 la 1120 in 2005), ceea ce indica o oarecare scadere a eficientei programelor de formare profesionala. Paleta cursurilor de calificare organizate de AJOFM-uri este destul de diversificata, incercandu-se in acelasi timp o adecvare a ofertei de calificari la cerintele de pe piata fortei de munca. Cei mai multi absolventi ai acestor cursuri sunt in meserii precum: operator calculator electronic si retele, lucrator in comert, inspector resurse umane, bucatar, instalator instalatii sanitare si gaze, operator confectioner industrial imbracaminte, ospatar, lucrator in electrotehnica, lucrator social etc (tabel 25 , anexa 3).

Furnizorii de formare profesionala acreditati

In privinta cursurilor de calificare pentru adulti este necesar sa precizam faptul ca autorizarea furnizorilor de formare in conformitate cu noua legislatie pe formare profesionala au inceput in 2004. Ca urmare, in 2004 numarul furnizorilor de formare profesionala acreditati in regiunea Vest era destul de mic – 66 furnizori, insa in 2005 numarul de furnizori a crescut destul de mult, ajungand la 148. Acelasi lucru se poate spune si despre meseriile/calificarile pentru care acesti furnizori s-au acreditat. Daca in 2004 erau 66 de furnizori acreditati pe 83 de calificari/meserii, in 2005 erau 148 de furnizori acreditati pe un numar de 160 de meserii/calificari (tabel 26, Anexa 3). Paleta meseriilor pentru care s-au obtinut acreditari este destul de vasta (vezi tabel 27, anexa 3).

Absolventii de invatamant preuniversitar – o categorie importanta de „intrari” pe piata fortei de munca

O proportie importanta in oferta de forta de munca, o reprezinta absolventii scolilor din invatamantul obligatoriu. Intrucat nu s-au putut obtine informatii complete despre situatia absolventilor din invatamantul preuniversitar, am luat in considerare doar absolventii scolilor de arte si meserii si ai liceelor tehnologice, deoarece pentru acestia exista cea mai mare certitudine ca, dupa absolvire, vor intra direct pe piata muncii.

Din tabelul 28, anexa 3, se poate observa ca la toate judetele regiunii Vest numarul de absolventi ai liceelor tehnologice inregistreaza o evolutie fluctuanta in perioada anilor 2001-2005. La finalul anului scolar 2004- 2005 numarul absolventilor in judetele Caras-Severin, Hunedoara si Timis scade, iar pentru judetul Arad numarul absolventilor inregistreaza o usoara crestere.

In privinta absolventilor scolilor de arte si meserii, evolutia acestora in perioada anilor 2001-2005 este una de crestere, respectiv o dublare pentru judetele Arad si Timisoara.

Daca facem referire la profilele existente in scoli la ora actuala, dupa cum rezulta din datele obtinute de la inspectoratele scolare judetene, se poate observa o preponderenta a absolventilor in urmatoarele profile: mecanic, electromecanic, comert, industrie textila, constructii si instalatii, cifrele cele mai mari inregistrandu-le profilul mecanic (tabel 28, anexa 3).

Previziunile de dezvoltare a pietei fortei de munca in Regiunea Vest

Institutului National de Cercetare Stiintifica in Domeniul Muncii si Protectiei Sociale a realizat un studiu prin care si-a propus sa estimeze evolutia cererii de forta de munca la nivel regional. Acest studiu indica dezechilibre serioase pe piata muncii de-a lungul perioadei 2005-2013, prognozandu-se o oferta superioara cererii atat la nivel regional, cat si la nivelul fiecarui judet component (tabelul 29, anexa 3). Judetul cu cea mai mare diferenta negativa dintre cerere si oferta este judetul Hunedoara, urmat indeaproape la orizontul anului 2013 de judetele Caras-Severin si Timis. In schimb, judetul Arad sta mult mai bine din acest punct de vedere, oferta depasind doar cu putin cererea.

In ceea ce priveste proiectia aceluiasi institut privind balanta cerere-oferta pe activitati ale economiei nationale, se constata, conform tabelului 30, anexa 3, ca cea mai mare diferenta negativa se inregistreaza in cazul domeniului agricultura, vanatoare si silvicultura. Urmeaza domeniile: industrie, administratie publica si aparare, invatamant.

Domeniile cu perspectiva de dezvoltare sunt legate de servicii (din care un loc important il ocupa serviciile sociale), constructii si activitatile orizontale conexe, industria alimentara, industria de masini si echipamente, industria echipamentelor electrice si optice, hoteluri si restaurante, comert, servicii prestate firmelor (transport, depozitare), comunicatii, intermediari financiare.

In ceea ce priveste ocupatiile cu perspectiva de dezvoltare pe termen mediu, acestea sunt: tehnicieni in stiintele vietii, ocrotirea sanatatii si asimilati, meseriasi si muncitori calificati in constructii si asimilati, mecanici, montatori si reparatori de masini si utilaje, montatori si reparatori de aparate si echipamente electronice si electrotehnice, operatori la masini, utilaje si asamblori de masini, echipamente si alte produse, muncitori calificati in reglarea si intretinerea masinilor si instalatiilor, lucratori calificati in servicii personale si de protectie, conducatori de vehicule si operatori la instalatii mobile. Pe termen scurt, previziunile angajatorilor chestionati in cadrul anchetei intreprinse de institutul mai sus amintit, indica cereri pentru domeniile ocupationale: comert, constructii si lucrari publice, mecanic, textile-pielarie si industrie alimentara.

Concluzii

Principalele tendinte identificate in ceea ce priveste forta de munca a regiunii Vest sunt:

- In 2004 populatia activa se opreste din trendul descrescator, inregistrand o usoara crestere. Rata de activitate ramane totusi sub media pe tara si sub media EU-25

- Populatia ocupata continua sa scada, cresterea economica inregistrata in ultimul timp neavand un impact suficient de puternic asupra pietei muncii pentru a stopa si inversa trendul descrescator
- De remarcat totusi ca rata de ocupare pentru femei inregistreaza o usoara crestere in 2004, insa ponderea populatiei ocupate feminine in totalul populatiei ocupate este inferioara celei a populatiei masculine
- Populatia ocupata din grupa de varsta 15-24 ani inregistreaza o usoara crestere, dar este destul de departe fata de media EU-25; iar populatia ocupata din grupa de varsta 55-64 ani este in scadere si mult sub media EU-25.
- Populatia ocupata in rural scade destul de mult, iar populatia ocupata in urban creste in procent mic.
- Scade populatia ocupata in domeniile: agricultura, industrie extractiva, energie electrica, gaze si apa, si creste in domeniile: industrie prelucratoare, constructii, comert, hoteluri si restaurante, tranzactii imobiliare. In pofida acestor tendinte ponderea populatiei ocupate in agricultura ramane inca foarte mare, iar sectorul serviciilor este inca insuficient dezvoltat.
- Somajul BIM este semnificativ mai mare in randul tinerilor, ceea ce indica faptul ca oferta sistemului de invatamant nu este corelata cu cerintele pe piata muncii
- Somajul de lunga durata ramane o problema importanta intrucat s-a observat ca persoanele care raman neangajate pentru o perioada lunga de timp au mari dificultati in a se reintegra pe piata muncii. Cu cat perioada de inactivitate este mai mare, cu atat scad si sansele de reintegrare profesionala.
- Centrele de Informare si Consiliere privind Cariera din cadrul agentilor judetene pentru ocuparea fortei de munca si-au pierdut din importanta, un procent de 20% din personalul care desfasoara activitati de informare si consiliere privind cariera are pregatirea necesara pentru a desfasura astfel de activitati.
- Pentru adulti exista posibilitati diverse de formare profesionala, avand in vedere cresterea spectaculoasa a numarului de firme care s-au acreditat pe formare profesionala
- Oferta sistemului de invatamant nu este corelata cu schimbarile inregistrate pe piata muncii
- Se previzioneaza dezechilibre serioase pe piata muncii de-a lungul perioadei 2005- 2013, prognozandu-se o oferta superioara cererii atat la nivel regional, cat si la nivelul fiecarui judet component.
- Balanta cerere-oferta prezinta cele mai mari valori negative in cazul domeniului agricultura, urmand apoi domeniile industrie, administratie publica si aparare si invatamant.
- Domeniile cu perspectiva de dezvoltare sunt legate de servicii (din care un loc important il ocupa serviciile sociale), constructii si activitatile orizontale conexe, industria alimentara, industria de masini si echipamente, industria echipamentelor electrice si optice, hoteluri si restaurante, comert, servicii prestate firmelor (transport, depozitare), comunicatii, intermediari financiare.

4. Programe regionale

Nr. Crt.	Denumirea programului	Institutia responsabila	Durata implementarii	Valoarea programului	Locatia implementarii	Rezultate vizate (Indicatori de impact)
1	START pentru Succes – Dezvoltarea unei retele de servicii sociale integrate pentru diminuarea riscului de abandon	ISJ Timis	1 an	80 202,6 Euro	Romania: judetele: Bihor, Timis, Mehedinti, Ifov Regiunile: Nord-Vest (6), Vest (5), Sud-Vest-Oltenia (4), Bucuresti-Ifov. localitatile: Oradea, Timisoara, Drobeta Turnu Severin, Buftea	Rezultatele proiectului se concretizeaza in urmatoarele categorii: Rezultate cantitative: 2000 Brosuri pentru parinti: orientare profesionala, relatia parinte-copil, managementul invatarii 1000 Pliante pentru copii Fisele de monitorizare a cazurilor (aproximativ 200, pentru fiecare caz individual), grilele de identificare a cazurilor predispuise la riscul de abandon scolar Dotarea cu echipamente moderne si carti in domeniul abandonului scolar Suporturi de curs pentru echipele de consilieri scolari si asistenti sociali: fund raising, management de proiect, lucru in retea

									partea comunitatii, a sponsorilor, companiilor pentru acordarea de ajutor familiilor monoparentale si copiilor acestora Constientizarea unei colaborari mai stranse intre parinti- copii si cadre didactice, dar si consilieri scolari, asistenti sociali si tutori sau elevi motivati din clasele mai mari, pentru prevenirea si diminuarea abandonului scolar Realizarea de noi strategii de predare invatare in sprijinul acordat zilnic in organizarea orelor de pregatire suplimentara de catre tutori
2	Proiect - Primul pas pentru o cariera profesionala – Mecanism de monitorizare a absolventilor de invatamant profesional si tehnic si facilitarea gasirii unui loc de munca prin servicii de medierea muncii	ISJ Timis	12 luni noiembrie 2004- noiembrie 2005	Costul total al proiectului 74.940 Euro	Localitati din judetele Caras Severin, Hunedoara, Timis. Sediul de coordonare a proiectului in Timisoara – Ceduconsult.	R1 Mecanism de monitorizare a tinerilor care au parasit scoala (informatii structurate despre cerintele angajatorilor- profii de competente, informatii despre absolventi – bilans de competente, modalitati de contactare si mentinerea contactului) R2 Servicii de consultanta pentru cariera si medierea muncii (ruabilitate pentru serviciile dezvoltate ce se desfasoara in			

	personalizate, in cadrul Programului Phare 2002 – Coeziune Economica si Sociala – Dezvoltarea Resurselor Umane, implementat de Centrul Educatia 2000+ in parteneriat cu Centrul Judetean de Asistenta Psihopedagogica Timis si Colegiul Tehnic Matei Corvin Hunedoara					Cluburile Cariera Mea – 45 de persoane pentru 15 cluburi, Plan individual de cariera pentru 450 de tineri elaborate, 90 de tineri angajati drept urmare a serviciilor de mediere a muncii)
3	Elaborarea si implementarea unui mecanism regional, ca instrument sistemic, de incurajare a ocuparii fortei de munca in cadrul Programului Phare 2000 – Coeziune economica si	ISJ Timis	Ianuarie – decembrie 2003	- Bugetul proiectului 276.920 Euro	Proiect implementat in Regiunea Vest de catre Centrul Educatia 2000+ in parteneriat strategic cu -Centrul National pentru Dezvoltarea Invatamantului profesional si tehnic -Timsoft Timisoara -Primaria Municipiului Timisoara -Inspectoratul Scolar	-Dezvoltarea unui site pe internet www.ceduconsult.ro cuprinzand informatii despre oferta unitatilor scolare parteneri in proiect si nevoile de calificare profesionala si oportunitatile de ocupare oferite de agenti economici din regiune -Pachet de servicii de formare si consultanta directa si online in domeniul orientarii si consilierii privind cariera -Crearea de Cluburi Cariera Mea in unitatile scolare

	<p>sociale Dezvoltarea resurselor umane in contextul dezvoltarii industriale</p>			<p>Judetean Timis -Centrul Judetean de Asistenta Psihopedagogica Timis -Casa Corpului Didactic Timis -Colegiul Tehnic Timisoara -Grup Scolar Electromis Timisoara -Liceul Teoretic Bartok Bela Timisoara -Colegiul Tehnic Matei Corvin Hunedoara -Grupul Scolar Dimitrie Leonida Petrosani -Colegiul Tehnic Transilvania Deva -Colegiul Tehnic de Constructii si Protectia Mediului Arad -Grupul Scolar Industrial Aurel Vlaicu Arad</p>	<p>-Infintarea Ceduconsult, ca departament regional al Centrului Educatia 2000+, ofertant de servicii de consultanta pentru cariera -Crearea unor mecanisme consultative bazate pe colaborare interinstitutionala sau parteneriale la nivel regional – MCER (Mecanisme de Consultanta Educationala Regionala) – care sa sustina Consorțiul Regional in indeplinirea obiectivelor specifice</p>	<p>1. Indicatori calitativi : impulsionarea mediului de afaceri regional prin cresterea competentelor IT – Internet. Rezultate obtinute : - 14 organizatii locale au</p>
4	<p>Crearea Institutului International Multimedia (acum Fundatia "Institutul Multimedia Romano – Elvetian")</p>	<p>Fundatia "Institutul Multimedia Romano – Elvetian"</p>	<p>2003 – 2007 (4 ani – in curs)</p>	<p>DDC : 400.000 CHF (franci elvetieni), in doua transe ; Cantonul</p>	<p>Judetul Hunedoara, printr-un proiect de dezvoltare regionala si amenajare a teritoriului, avand ca promotor Asociatia "Aurel Vlaicu"</p>	<p>Impulsionarea mediului de afaceri regional prin cresterea competentelor IT – Internet. Rezultate obtinute : - 14 organizatii locale au</p>

	Elvetian”) la Deva Finantatori : - Directia de Dezvoltare si Cooperare a Confederatiei Elvetiene (DDC) - Serviciul de cooperare al Cantonului Jura Elvetia - contributiile ale membrilor fondatori romani		Jura : 50.000 CHF / an, timp de 4 ani	“Alter Ego”. Proiectul este unul din rezultatele colaborarii de 10 ani intre Serviciul de Cooperare al Cantonului Jura din Elvetia si Consiliul Judetean Hunedoara.	beneficiat de site-uri Internet create prin microproiecte ale studentilor ; - 422 functionari publici formati in operare PC – Internet. 2. Indicatori calitativi : - “alfabetizarea” IT Internet a 440 de cursanti pe an ; Realizat : 521 - formarea a 60 de specialisti pe an in meseriile webdesigner, webmaster, webprogramator ; Realizat : in curs : 17 in primul an experimental 2005	
5	Clasele mobile de instruire si certificare ECDL la sediul beneficiarului, pentru administratiile publice din comunitatile rurale si izolate	Fundatia “Institutul Multimedia Romano – Elvetian”	Martie 2006 – Iulie 2006 (18 luni)	Finantat ca unul din obiective in cadrul proiectului (1) si cu contributie din venituri proprii (cursuri)	Anul 2005: 29 de primarii din judetele Hunedoara, Timis si Arad	1. Indicatori calitativi : accesul la formare in zonele rurale si promovarea standardului european ECDL, recomandat de MCTI pentru administratia publica prin HG 1007 / 2001 ; 2. Formarea si certificarea functionarilor publici – anul 2005 : 63 de contracte realizate, totalizand 255 de functionari publici (peste 50% din totalul cursantilor institutului in anul 2005)

6	<p>“Economia bazata pe cunoastere” – faza pilot. – Dotarea informatica si formarea operare PC – Internet pentru 200 de centre de informare europeana in regiuni izolate din Romania</p>	<p>Fundatia “Institutul Multimedia Romano – Elvetian”</p>	<p>Faza pilot : Noiembrie - decembrie 2005 ; Faza de implementare (in curs) : 2006 - 2009</p>	<p>Finantat de Banca Mondiala si gestionat in Romania de MCTI; Activitatea de formare la nivel national a fost contractata prin achizitie publica de catre CPI S.A. Bucuresti.</p>	<p>Institutul Multimedia Deva, ca si centru de formare acreditat CPI, este subcontractant CPI pentru 2 din cele 9 centre create in faza pilot 2005, in calitate de consultant – formator IT – Internet pentru : Aninoasa, jud. Hunedoara; Lapusnicu Mare . - Jud. Caras Severin</p>	<p>Ca si subcontractant, in faza pilot, institutul a realizat rezultatele cerute prin contract si centralizate de CPI S.A. Bucuresti pentru MCTI.</p>
7	<p>“Pannel des citoyens européens” – proiect de dezvoltare rurala ; proiect pilot inovator pentru promovarea cetateniei europene participative si pentru stimularea democratiei europene</p>	<p>Fundatia “Institutul Multimedia Romano – Elvetian”</p>	<p>Plan D – Democracy al Comisiei europene - European Citizens Panel Project –sustinut in Romania de Ministerul Agriculturii. In curs de implementare incepand din septembrie 2006</p>	<p>2,4 milioane EUR, din care 1 million de EUR (40%) adus de finantatorii externi, sub egida « Fondation pour les Générations Futures » - Namur, Belgia ; restul,</p>	<p>Institutul Multimedia Deva este partener in proiect cu rolul de mediator – animator in zonele rurale, pe baza experientei proiectului « Clase mobile ». Promotorul in Romania este Trame SCRL din Belgia, iar coordonatorul in Romania : Fundatia Civitas – Cluj Napoca ; Alti parteneri : 10 autoritati regionale din Europa si un consortiu</p>	<p>- Crearea unui sistem inovator de participare la decizia europeana a viitorilor cetateni europeni, mai ales din zonele rurale si izolate, in scopul cresterii increderii intre factorii de decizie si cetatenii beneficiari ; - Dezvoltarea cooperarii si comprehensibilitatii reciproce intre cetatenii Comunitatii europene largite - Crearea unei metodologii de acces echitabil la informatie si participare activa a cetatenilor la decizia europeana, printr-un proces transparent si</p>

				contributie a autoritatilor locale si a partenerilor pe proiect	de fundatii co-finantatoare.	descentralizat, cu ajutorul noilor tehnologii de informatie si comunicare
8	PROGRAMUL PHARE 1998 - licitatiea I	ADR Vest	12 luni	Initiativa locala 1006217 Resurse umane 113902 Turism 168166	Regiunea Vest	Locuri de munca prevazute a se realiza: 730
9	PROGRAM finantat din Fondul National de Dezvoltare Regionala - licitatiea I	ADR Vest	12 luni	Initiativa locala 619894 Resurse umane 190357 Turism 112500	Regiunea Vest	Locuri de munca prevazute a se realiza: 241
10	PROGRAMUL PHARE 1998 - licitatiea II	ADR Vest	12 luni	Initiativa locala 808410 Resurse umane 208351 Turism 172770	Regiunea Vest	Locuri de munca prevazute a se realiza: 439

1	PROGRAM finanțat din Fondul National de Dezvoltare Regionala - licitatiea II	ADR Vest	12 luni	Initiativa locala 1365965 Resurse umane 41693 Turism 317488	Regiunea Vest	Locuri de munca prevazute a se realiza: 672
1	PROGRAM special pentru zone defavorizate "Dezvoltarea afacerilor"	ADR Vest	12 luni	Initiativa locala 481076	jud. Caras-Severin, jud. Hunedoara	Locuri de munca prevazute a se realiza: 1639
1	PROGRAM special pentru zone defavorizate "Sprijinirea investitiilor"	ADR Vest	12 luni	Initiativa locala 1022333	jud. Caras-Severin, jud. Hunedoara	
1	PROGRAM "Dezvoltarea judetului Caras-Severin"	ADR Vest	24 luni	Initiativa locala 4209420	jud. Caras-Severin	
1	PROGRAM "Dezvoltarea judetului Hunedoara"	ADR Vest	24 luni	Initiativa locala 6058089	jud. Hunedoara	

1	PROGRAM PHARE 2000 CES	ADR Vest	18 luni	Sprijin IMM 1662436 Resurse umane 1633340	Regiunea Vest	Locuri de munca prevazute a se realiza: 468
1	PROGRAMUL PHARE 2001 CES	ADR Vest	29 luni	Sprijin IMM 1605204 Infrastructura mica 3898577 Servicii Sociale 1360250	jud. Caras-Severin, jud. Hunedoara, jud. Timis	
1	SUBPROGRAMUL "Dezvoltarea oraselor prin stimularea activitatilor IMM-urilor" - licitatie I	ADR Vest	24 luni	Initiativa locala 798234	Regiunea Vest	
1	SUBPROGRAMUL "Investitii in servicii sociale " - licitatie I	ADR Vest	24 luni	Servicii Sociale 424079	Regiunea Vest	

2	SUBPROGRAMUL "Dezvoltarea oraselor prin stimularea activitatilor IMM-urilor" - licitatiea II	ADR Vest	16 luni	Initiativa locala 185152	Regiunea Vest	
2	SUBPROGRAMUL "Investitii in servicii sociale " - licitatiea II	ADR Vest	16 luni	Servicii Sociale 26874	Regiunea Vest	
2	PROGRAMUL PHARE 2002 CES	ADR Vest	12 luni	Resurse umane 1616618	jud. Caras-Severin, jud. Hunedoara	Locuri de munca prevazute a se realiza: 353
2	Programul Phare 2004 – Reabilitarea a 150 de laboratoare din unitatile de invatamant	ADR Vest	Termen pentru contractare 30 noiembrie 2006	40 milioane euro	Romania, cele 8 regiuni de dezvoltare, se acorda prioritate pentru scoile din mediul rural	Contractarea lucrarilor de reabilitare a 150 de scoli in majoritate din mediul rural. Vor rezulta in jur de 40 de contracte de lucrari. Regiunile SE si Oltenia sunt estimate a se contracta in iunie si restul in octombrie.
2	Program Phare 2004 – Granturi pentru a sprijini IMM sa apleze la servicii de specialitate	ADR Vest	Termen pentru contractare 30 noiembrie 2006	5 milioane euro	Romania, cele 8 regiuni de dezvoltare	Schema se adreseaza furnizorilor de servicii de consultanta, grupul tinta fiind format din IMM-uri (micro-intreprinderi, start-up, infiintarea de IMM-uri, IMM-uri in domeniul inovativ)

2	Program Phare 2004 – Imbunatatirea sistemului TVET	ADR Vest	Termen pentru contractare 30 noiembrie 2006	2,5 milioane euro	Romania, cele 8 regiuni de dezvoltare	Imbunatatirea accesului la sistemul de instruire TVET la nivel regional in vederea cresterii adaptabilitatii fortei de munca si a gradului de angajare a acesteia
2	Program Phare 2005 – Granturi pentru furnizorii de servicii pentru IMM-uri	ADR Vest	Termen pentru contractare 30 noiembrie 2007	5,4 milioane euro	Romania, cele 8 regiuni de dezvoltare	Schema se adreseaza furnizorilor de servicii de consultanta, grupul tinta fiind format din IMM-uri (micro-intreprinderi, start-up, infiintarea de IMM-uri, IMM-uri in domeniul inovativ)
2	Programul Phare 2005 - Schema de microcredite pentru micro-intreprinderi si start-upuri	ADR Vest	Termen pentru contractare 30 noiembrie 2007	5 milioane euro	Romania, cele 8 regiuni de dezvoltare	Schema se va derula prin BERD pe baza unui Acord de Finantare incheiat intre MIE si acesta. BERD va transfera fonduri catre institutii de microfinantare (MFIs) selectate pe baza de criterii

5. Planul de Actiune PRAO

Prioritatea 1. Analiza și corelarea cererii și ofertei de pe piața forței de muncă

Linii directe: 17, 19, 20, 21, 24

Masuri	Actiuni	Rezultat masurabil (indicatori)	Orizont de timp	Responsabil
1.1. Dezvoltarea unor servicii specializate la nivel regional pentru studiul pieței muncii	1.1.1. Crearea unui observator regional al pieței forței de muncă în vederea înregistrării datelor relevante, a prognozelor și anticipării tendințelor și oportunităților de pe piața forței de muncă	1 observator regional creat	3 ani	Consortiul Regional Vest
	1.1.2. Elaborarea de studii, analize și prognoze privind situația pieței muncii	număr de studii / analize/ prognoze elaborate	3 ani	Observatorul Regional
	1.1.3. Crearea și întreținerea unor baze de date la nivel regional – județean – local	număr baze de date create	3 ani	Observatorul Regional
	1.1.4. Urărirea sistemică a inserției absolvenților la 4 luni după absolvire (prin anchete)	Ancheta realizată	3 ani	Observatorul pieței muncii
	1.1.5. Dezvoltarea de analize și prognoze cu privire la provocările pieței muncii și în ce privește munca nedecarată	Studii/prognoze	3 ani	
1.2. Adaptarea ofertei de formare profesională inițială și continuă în funcție	1.2.1. Valorificarea PRAO și PRAI prin fundamentarea deciziilor în cadrul CLDPS cu privire la structura calificărilor profesionale	4 CLDPS – în fiecare județ	3 ani	CLDPS - ISJ

si continua in functie de evolutia economica din regiune	1.2.2. Elaborarea unui mecanism pentru evaluarea ofertei scollor si a furnizorilor de formare profesionala prin crearea unui set de criterii relevante in raport cu PRAO si PRAI 1.2.3. Asigurarea concordantei dintre planurile de formare si prognozele de dezvoltare economica existente in regiune - PLAI –ISJ - Planul de Formare - AJOFM 1.2.4. Elaborarea curriculumului in dezvoltare locala in parteneriat cu agentii economici relevanti in dezvoltarea locala/regionala 1.2.5. Crearea si revizuirea de standarde ocupationale pentru calificari cu sanse de ocupare	Set criterii elaborat	3 ani	Consortiul Regional Vest
1.3. Promovarea formelor flexibile de lucru	1.3.1. Promovarea activa a formelor flexibile de lucru si de angajare in randul angajatorilor si a somerilor, in special prin serviciile si masurile serviciului public de ocupare 1.3.2. Oferirea de asistenta, informare si formare referitor la forme flexibile de ocupare atat angajatorilor cat si somerilor	Relevanta CDL elaborate in parteneriat	3 ani	ISJ AJOFM
1.4. Intarirea capacitatii de furnizare a serviciilor de ocupare	1.4.1. Implementarea unui sistem de management al performantei in scopul eficientizarii serviciilor de ocupare 1.4.2. Imbunatatirea standardelor serviciilor de ocupare si crearea unor pachete atractive, precum si armonizarea activitatilor la nivel local in acest sens	Relevanta standardelor ocupationale revizuite si a celor nou create Numar de sesiuni de informare Nr. de contracte incheiate Numar de ore de asistenta oferite	3 ani	ISJ CLDPS Furnizori de formare

	<p>1.4.3. Îmbunătățirea metodologiei de colectare a datelor din sursele proprii pentru a putea oferi date comparabile cu BIM și EUROSTAT și pentru o îmbunătățire a analizei</p> <p>1.4.4. Crearea și dezvoltarea mecanismelor de colaborare cu angajatorii și furnizorii privați de servicii de ocupare acreditați, în scopul facilitării accesului la ocupare.</p>		3 ani	
1.5. Reducerea disparitatilor regionale la nivelul pieței muncii	<p>1.5.1. Dezvoltarea abilităților inovative și a capitalului social la nivel local, cu precădere în zonele mai puțin dezvoltate</p>		3 ani	
	<p>1.5.2. Dezvoltarea de analize la nivel zonal/local, în vederea identificării nevoilor specifice și a riscurilor de implementare, ca bază pentru alocarea resurselor la nivel regional</p>	Studii/analize	3 ani	
	<p>1.5.3. Diminuarea disparitatilor structurale ale piețelor muncii zonale/locale prin implementarea de măsuri active care sunt creionate pe nevoile specifice ale fiecărei zone/localități.</p>	Măsuri active adaptate la nevoile locale	3 ani	

Prioritatea 2. Promovarea de masuri active in ocupare

Linile directoare : 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24

2.1. Sprijinirea tuturor activitatilor privind masurile active pentru ocupare	2.1.1. Infiintarea unui centru infodesk si a unui sistem informatic de aplicare online pentru un loc de munca	centru infodesk sistem informatic online numar aplicanti online numar angajari	3 ani	AJOFM-urile
	2.1.2 Cresterea cheltuielilor cu masurile active din bugetul public in detrimentul masurilor pasive	x %	3 ani	
2.2. Dezvoltarea si implementarea masurilor active de ocupare	2.2.1. Intensificarea masurilor active pentru sprijinirea absolventilor si a tinerilor sub 25 de ani (subventionarea locurilor de munca, participarea la activitati de informare si consiliere profesionala, cuprinderea la cursuri de formare profesionala)	Numar de locuri de munca pentru absolventi subventionate Numar de absolventi consiliati Numar de absolventi cuprinsi la cursuri de formare profesionala	3 ani	AJOFM
	2.2.2 Intensificarea masurilor active pentru sprijinirea somerilor peste 45 de ani si acelor care mai au 3 ani inainte de a indeplini conditiile de pensionare (subventionarea locurilor de munca, participarea la activitati de informare si consiliere profesionala, cuprinderea la cursuri de formare profesionala)	Numar de locuri de munca pentru someri peste 45 de ani subventionate Numar de someri peste 45 de ani consiliati Numar de someri peste 45 de ani cuprinsi la cursuri de formare profesionala	3 ani	AJOFM

	2.2.3 Cuprinderea unui numar cat mai mare de someri in activitati de informare si consiliere profesionala (somerii de lunga durata, somerii proveniti din mediul rural)	Numar de someri de lunga durata si somerii proveniti din mediul rural consiliati	3 ani	AJOFM
	2.2.4 Organizarea de module de calificare/recalificare/perfectionare profesionala in concordanta cu cerintele de pe piata muncii pentru somerii de lunga durata, somerii proveniti din mediul rural	Numar de cursuri organizate Numar de absolventi de cursuri	3 ani	AJOFM Furnizori de formare
	2.2.5. Facilitarea accesului persoanelor aflate in somajul de lunga durata sa acceseze mai multe tipuri de masuri active sau chiar alternarea sau corelarea acestora	Numar somerii de lunga durata care au accesat masuri active	3 ani	
	2.2.6. Scheme noi de promovare a ocuparii in randul tinerilor si a somerilor de lunga durata	Nr. clienti cuprinsi	3 ani	
	2.2.7. Promovarea mobilitatii ocupationale si geografice a fortei de munca	Numar de persoane care si-au schimbat locul de munca si domiciliul	3 ani	AJOFM
	2.2.8 Dezvoltarea unui sistem eficient de monitorizare si masurare a efectelor si impactului programelor de masuri active	Sistem de monitorizare masuri active	3 ani	

Prioritatea 3. Dezvoltarea serviciilor de informare si consiliere privind cariera

Linii directoare: 19, 20, 23, 24

Masuri	Actiuni	Rezultat masurabil (indicatori)	Orizont de timp	Responsabil
3.1. Dezvoltarea serviciilor de informare si consiliere privind cariera in scoli	3.1.1. Dezvoltarea abilitatilor resurselor umane din scoli (inclusiv profesori) implicate in activitatea de consiliere si orientare pentru cariera prin participarea la training-uri si cursuri de specializare	Numar de specialisti instruiti	3 ani	ISJ Institutii de invatamant
	3.1.2. Modernizarea serviciilor de informare si consiliere prin dotarea materiala corespunzatoare a centrelor de informare si consiliere privind cariera din scoli	Numar de unitati care au beneficiat de dotare	3 ani	ISJ Institutii de invatamant
	3.1.3. Elaborarea unui sistem comun de instrumente si indicatori in vederea inventarii optiunilor scolare si profesionale ale elevilor / studentilor din clasele/anii terminali	Instrumente si indicatori stabiliti	3 ani	ISJ Institutii de invatamant
	3.1.4. Continuarea procesului de angajare de psihologi scolari in unitatile de invatamant	Numar elevi/ consilier	3 ani	ISJ Institutii de invatamant
	3.1.5. Informarea si consilierea corecta a elevilor/studentilor cu privire la directiile de dezvoltare ale regiunii si oportunitatile de angajare identificate pe termen mediu si lung la nivel regional	Numar de actiuni/campanii de informare Numar de elevi consiliati	3 ani	ISJ Institutii de invatamant
	3.1.6. Crearea unui sistem eficient de monitorizare a activitatii de informare si consiliere in scoli	1 sistem de monitorizare realizat	3 ani	ISJ Institutii de invatamant

	<p>3.1.7. Informarea periodică a elevilor cu privire la existența centrelor de informare și consiliere privind cariera prin campanii de informare mass-media</p>	<p>Numar de aparitii in presa / an</p>	<p>3 ani</p>	<p>ISJ Institutii de invatamant</p>
<p>3.2. Dezvoltarea serviciilor de informare și consiliere privind cariera în AJOFM și alți furnizori specializati</p>	<p>3.2.1. Cuprinderea somerilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în campanii de informare cu privire la viitorul regiunii și șansele de ocupare</p>	<p>Numar de persoane consiliate Numar de campanii de informare</p>	<p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati</p>
	<p>3.2.2. Instruirea și perfecționarea resurselor umane implicate în activitatea de consiliere și orientare pentru cariera prin participarea la traininguri și cursuri de specializare</p>	<p>Numar de specialisti instruiti</p>	<p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati</p>
	<p>3.2.3. Modernizarea serviciilor de informare și consiliere prin dotarea materială corespunzătoare a centrelor de informare și consiliere privind cariera din AJOFM</p>	<p>Numar de unitati care au beneficiat de dotare</p>	<p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati</p>
	<p>3.2.4. Incurajarea inițiativelor private în domeniul informării și consilierii privind cariera</p>	<p>Numar de centre private de informare și consiliere privind cariera nou create</p>	<p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati</p>
	<p>3.2.5. Informarea periodică a populației cu privire la existența centrelor de informare și consiliere privind cariera prin campanii de informare mass-media</p>	<p>Numar de aparitii in presa/ an</p>	<p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati</p>
	<p>3.2.6. Favorizarea accesului publicului larg la informație prin intermediul unor site-uri de informare specializate în domeniul orientării profesionale</p>	<p>Numar site-uri create Numar utilizatori</p>	<p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati ONG</p>
	<p>3.2.7. Crearea de job-club-uri</p>	<p>Numar. de job – club-uri</p>	<p>3 ani</p>	<p>ONG Agenti economici AJOFM</p>

Prioritatea 4. Promovarea si dezvoltarea pe trei nivele a parteneriatelor sociale pentru ocupare

Linii directe: 17, 21, 22

Masuri	Actiuni	Rezultat masurabil (indicatori)	Orizont de timp	Responsabil
4.1. Intarirea Consortiului Regional	4.1.1. Organizarea de module / sesiuni de instruire pentru a facilita functionarea procesului consultativ si lucrativ	Numar de sesiuni de instruire organizate	3 ani	Consortiul Regional Vest UIP ADR OI POS DRU
	4.1.2. Eficientizarea intalnirilor de lucru in cadrul Consortiului Regional	Numar de obiective atinse in urma intalnirilor	3 ani	Consortiul Regional Vest UIP ADR OI POS DRU
4.2. Intarirea structurilor parteneriale la nivel judetean	4.2.1. Cresterea eficientei functionarii Comitetului Consultativ al Agentiilor Judetene de Ocupare a Fortei de Munca	Elaborarea a 4 strategii judetene integrate in PRAO Numar proiecte implementate si monitorizate	3 ani	Comitetul Consultativ al Agentiilor Judetene de Ocupare a Fortei de Munca
	4.2.2. Crearea de structuri parteneriale pentru zonele dezavantajate identificate de Ministerul Muncii Solidaritatii Sociale si Familiei	2 structuri parteneriale	3 ani	MMSSF AJOFM Directiile de Munca Solidaritate Sociala si Familie

	<p>4.2.3. Crearea unui grup de Asistenta Tehnica cu sprijinul MMSSF in vederea stimulării parteneriatului si a elaborării de proiecte</p> <p>4.2.4. Crearea unei structuri plenare si a unor grupuri de lucru tematice pentru prioritatile din PRAO</p>	<p>4 grupuri de Asistenta Tehnica</p> <p>4 structuri plenare 20 grupuri de lucru tematice (5 grupuri lucru x 4 judete)</p>	<p>3 ani</p> <p>3 ani</p>	<p>AJOFM ADR Vest UIP ONG</p> <p>AJOFM ISJ Autoritati publice CIP OI POS DRU</p>
<p>4.3. Crearea structurilor parteneriale la nivel local</p>	<p>4.3.1. Crearea unor parteneriate locale pentru a sprijini si stimula elaborarea de proiecte</p> <p>4.3.2. Sprijinirea si instruirea promotorilor locali in vederea elaborării de proiecte pentru educatie si ocupare, finantabile din Fondurile Structurale</p>	<p>Numar de proiecte elaborate Numar de proiecte implementate</p> <p>Numar promotori instruiti Numar de proiecte elaborate Numar de proiecte implementate</p>	<p>3 ani</p> <p>3 ani</p>	<p>Autoritati publice locale Unitati de invatamant AJOFM</p> <p>ADR ONG-uri UIP OI POS DRU</p>
<p>4.4. Dezvoltarea parteneriatelor pentru educatie si ocupare</p>	<p>4.4.1. Promovarea parteneriatelor in educatie (de tip parteneriat scoala – autoritati locale; scoala – parinti; scoala – agenti economici, scoala – societatea civila etc.)</p> <p>4.4.2. Promovarea deschiderii institutiilor de invatamant superior spre mediul economico-social prin actiuni de cooperare intre institutii de invatamant superior, agenti economici si alte organizatii, pentru dezvoltarea de parteneriate specifice</p>	<p>Numar de parteneriate create</p> <p>Numar de parteneriate create</p>	<p>3 ani</p> <p>3 ani</p>	<p>Unitati scolare Autoritati publice Agenti economici ONG</p> <p>Institutiile de invatamant superior Agenti Economici ONG</p>

	4.4.3. Promovarea de parteneriate intre toti actorii implicati in dezvoltarea comunitatii in vederea in vederea cresterii incluziunii sociale (sindicate, institutii publice, asociatii patronale, lucratori, ONG-uri, intreprinderi, mediul de afaceri, alte asociatii);	Numar de parteneriate create	3 ani	sindicate, institutii publice, asociatii patronale, lucratori, ONG-uri, intreprinderi, mediul de afaceri, alte asociatii
	4.4.4. Asistenta si sprijin consorțiilor regionale in vederea elaborarii unor diferite strategii, documente de planificare		3 ani	
	4.4.5 Deschiderea mediului economic spre formarea resurselor umane din invatamant prin programe de outreach - experienta dobandita de un cercetator dintr-un anumit domeniu printr-o perioada de pregatire intr-o fabrica/intreprindere care desfasoara activitati in domeniul respectiv	Numar programe de outreach Numar de cadre didactice participante la programe de tip outreach	3 ani	Institutiile de invatamant de toate nivelele
	4.4.6. Incurajarea unei bune colaborari intre AJOFM si furnizorii de formare profesionala	Numar de proiecte comune	3 ani	AJOFM Furnizori de formare profesionala

Prioritatea 5. Promovarea incluziunii sociale prin ocupare

Linile directoare: 17, 18, 19, 24

Masuri	Actiuni	Rezultat masurabil (indicatori)	Orizont de timp	Responsabil
5.1. Facilitarea participarii la formare profesionala pentru elevii care provin din grupuri dezavantajate, incurajand mobilitatea intraregionala	5.1.1. Asigurarea transportului scolar pentru elevii care provin din grupuri dezavantajate	Numar de curse Numar de trasee Numar de elevi care beneficiaza de transport scolar.	3 ani	ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici
	5.1.2. Cresterea numarului de locuri in internate scolare si imbunatatirea conditiilor de cazare	Numar de internate, Numar de locuri pe internat Starea internatelor scolare	3 ani	ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici
	5.1.3. Asigurarea unor burse speciale pentru elevii care provin din grupuri dezavantajate	Numar elevi care beneficiaza de burse	3 ani	ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici
	5.1.4. Asigurarea in scoli a facilitatilor si dotarilor necesare pentru elevii cu dizabilitati	Numar de scoli care beneficiaza de facilitati pentru elevii cu dizabilitati	3 ani	ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici

	<p>5.1.5. Modernizarea si dotarea corespunzatoare a scolilor pentru copii /persoane cu nevoi speciale</p> <p>5.1.6. Completarea studiilor si obtinerea unei prime calificari pentru persoanele excluse sau cu dificultati in integrarea socio-profesionala</p> <p>5.1.7. Campanii de informare si consiliere in vederea cresterii gradului de participare a grupurilor dezavantajate la educatie si formare</p>	<p>Numar de scoli speciale modernizate</p> <p>Numar de persoane care isi completeaza studiile</p> <p>Numar de campanii</p>	<p>3 ani</p> <p>3 ani</p> <p>3 ani</p>	<p>ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici</p> <p>ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici</p> <p>ISJ Autoritati publice locale ONG Agenti economici</p>
<p>5.2. Integrarea pe piata muncii a persoanelor care provin din grupuri dezavantajate (persoane cu handicap, minoritatea roma, populatia din zonele izolate, someri de lunga durata, persoane disponibilizate, etc.)</p>	<p>5.2.1. Consiliere si informare pentru grupurile vulnerabile in vederea integrarii profesionale</p> <p>5.2.2. Organizarea de cursuri formare profesionala pentru persoanele din grupurile dezavantajate</p> <p>5.2.3. Realizarea de actiuni de instruire profesionala si de informare</p>	<p>Numar de persoane consiliate Numar de campanii de informare</p> <p>Numar de cursuri organizate Numar de persoane care participa la cursuri</p> <p>Numar de actiuni Numar de persoane informate/ instruite</p>	<p>3 ani</p> <p>3 ani</p> <p>3 ani</p>	<p>AJOFM Furnizori autorizati ONG</p> <p>AJOFM Furnizori autorizati ONG</p> <p>AJOFM Furnizori autorizati ONG</p>
<p>5.3. Dezvoltarea resurselor umane din mediul rural</p>	<p>5.3.1. Crearea de centre de educatie permanenta in mediul rural</p>	<p>Numar de centre create</p>	<p>3 ani</p>	<p>ISJ Autoritati locale Furnizori autorizati ONG</p>

5.3.2. Dezvoltarea telecentrelor existente si infiintarea de noi telecentre		Numar de telecentre nou create Numar de persoane instruite prin intermediul telecentrelor	3 ani	Autoritati locale ONG	
5.3.3. Sprijin pentru crearea si dezvoltarea IMM-urilor in spatiul rural		Numar de IMM-uri nou create in spatiul rural	3 ani	OTIMMC	
5.3.4. Campanii de informare si promovare a oportunitatilor de afaceri in spatiul rural		Numar de campanii organizate	3 ani	OTIMMC Autoritati publice locale ONG	
5.3.5. Dezvoltarea de programe integrate pentru educatie, formare profesionala, ocupare si alte oportunitati de sprijin pentru locuitorii din mediul rural, vizand reducerea agriculturii de subzistenta		Nr programe Sume alocate			
5.3.6. Promovarea de programe care sprijina crearea de noi locuri de munca/ noi forme de ocupare si crearea de locuri de munca pentru lucraorii independenti in zone slab dezvoltate si rurale.		Nr programe Sume alocate Nr locuri de munca create in aceste zone			

Prioritatea 6. Dezvoltarea capitalului uman prin asigurarea calitatii in educatie si formare profesionala

Linile directe: 21, 23, 24

Masuri	Actiuni	Rezultat masurabil (indicatori)	Orizont de timp	Responsabil
6.1. Promovarea ofertei educationale si de formare profesionala	6.1.1. Organizarea unor targuri si evenimente similare de oferte scolare	Numar targuri organizate Numar participanti la targuri	3 ani	ISJ CJAP Unitati scolare
	6.1.2. Organizarea unor targuri si evenimente similare de oferte a furnizorilor de formare profesionala	Numar. de targuri organizate Numar participanti la targuri	3 ani	AJOFM Furnizori de formare
	6.1.3. Organizarea unor targuri si evenimente similare de oferte a unitatilor de invatamant superior	Numar. targuri si evenimente organizate Numar. Participanti la targuri	3 ani	Universitatile
	6.1.4. Promovarea on-line a ofertei educationale si de formare prin crearea unor site-uri ale scolilor si un site regional	Numar de site-uri Numar utilizatori	3 ani	Unitati scolare
	6.1.5. Elaborarea de ghiduri ale candidatului	Numar de ghiduri elaborate		Institutiile de invatamant

<p>6.2. Implementarea programelor de educatie, formare si invatare pe tot parcursul vietii</p>	<p>6.2.1. Dezvoltarea de programe de educatie, formare si invatare pe tot parcursul vietii.</p>	<p>Numar de programe elaborate in concordanta cu Cadrul European al Calificarilor</p>	<p>3 ani</p>	<p>Ofertantii de formare</p>
	<p>6.2.2. Acreditarea programelor de educatie, formare si invatare pe tot parcursul vietii dezvoltate.</p>	<p>Numar de programe acreditate</p>	<p>3 ani</p>	<p>Furnizorii de formare</p>
	<p>6.2.3. Livrarea programelor de educatie, formare si invatare pe tot parcursul vietii dezvoltate.</p>	<p>Numar programe livrate Numar participanti</p>	<p>3 ani</p>	<p>Furnizorii de formare</p>
	<p>6.3.1. Dezvoltarea capacitatii insitutionale a autoritatilor publice locale in contextul descentalizarii sistemului de invatamant in vederea asumarii reponsabilitatilor ce le revin in managementul unitatilor scolare</p>	<p>Numar de institutii publice locale care isi dezvolta capacitatea insitutionala</p>	<p>3 ani</p>	<p>Parteneriate scoala – administratie publica locala</p>
	<p>6.3.2. Programe de formare a managerilor scolari pentru a dezvolta noi competente, in contextul descentralizarii</p>	<p>Numar programe manageri instruiti</p>	<p>3 ani</p>	<p>Unitatile invatamant ISJ Autoritatile publice locale</p>
	<p>6.3.3. Programe de recalificare a personalului didactic</p>	<p>25% din personalul didactic</p>	<p>3 ani</p>	<p>Unitatile invatamant ISJ Autoritatile publice locale</p>
<p>6.3. Implementarea unui sistem de asigurare a calitatii in institutiile de formare profesionala</p>				

6.4. Asistarea scolilor in vederea dezvoltarii unor programe de formare continua a adultilor	6.4.1. Training pentru resursele umane in vederea elaborarii de programe de formare continua pentru adulti	Numar persoane instruite Numar traininguri	3 ani	Unitatile scolare ISJ Autoritatile publice locale
	6.4.2. Asistare pentru livrarea programelor de formare continua pentru adulti	Numar programe de	3 ani	Unitatile scolare ISJ Autoritatile publice locale
	6.5.1. Crearea de echipe speciale in vederea scrierii de proiecte pentru accesarea Fondurilor Structurale	Numar de echipe formate	3 ani	Institutiile vizate
6.5. Dezvoltarea capacitatii institutiilor de a accesa Fondurile Structurale	6.5.2. Organizarea de sesiuni de informare si instruire in vederea scrierii de proiecte pentru accesarea Fondurilor Structurale	Numar de sesiuni de informare	3 ani	ADR UIP OI POS RDU
	6.5.3. Crearea unei baze de date cu parteneri potentiali, participarea in grupuri de discutii, derularea de proiecte pilot	Numar de baze de date create Numar de proiecte pilot Numar persoane participante la grupurile de discutii	3 ani	Institutiile vizate

Prioritatea 7. Dezvoltarea mediului de afaceri regional în vederea creării de noi locuri de muncă

Linia directoare: 23

Masuri	Actiuni	Rezultat masurabil (indicatori)	Orizont de timp	Responsabil
7.1. Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru mediul de afaceri regional	7.1.1. Redefinirea și rationalizarea măsurilor de consiliere, asistență și sprijinire a afacerilor prin servicii diversificate și diferențiate la cererea clienților (planificarea afacerii, inițiative antreprenoriale, educație și formare, etc.)	Servicii oferite	3 ani	
	7.1.2. Dezvoltarea unor linii de microcreditare sau a unor linii de credite speciale mai ales în zonele rurale sau mai puțin dezvoltate la nivelul regiunii	Noi modalități de creditare inițiate	3 ani	
	7.1.3. Diversificarea gamei serviciilor de consultanță pentru afaceri (marketing, publicitate, e-business).	Număr de participanți la servicii de consultanță în afaceri	3 ani	
	7.1.4. Inițierea de centre de promovare, formare și consultanță în afaceri	Număr de centre înființate	3 ani	

7.2. Dezvoltarea antreprenoriatului	7.2.1. Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri si a altor infrastructuri de sustinere a afacerilor	Numar de incubatoare de afaceri realizate	3 ani	
	7.2.2. Sustinerea investitiilor in resursele umane ale IMM-urilor	Volum investitii realizate Numar de angajati care au beneficiat de investitii	3 ani	
	7.2.3. Implementarea de programe si noi servicii de sprijin pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale precum si dezvoltarea si promovarea abilitatilor manageriale moderne, in special pentru microintreprinderi si IMM-uri	Programe si servicii de sprijin pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale	3 ani	
	7.2.4. Dezvoltarea si implementarea unui sistem de asigurare a cofinantarii proiectelor finantate din fonduri structurale pentru IMM-uri si microintreprinderi sustinut de catre banci	Sistem dezvoltat si implementat Numar de proiecte sprijinite	3 ani	

Anexa 1

CAPITOLUL III. CONTEXTUL REGIONAL

3.1. Aspecte demografice

Populatia Regiunii Vest la recensaminte

Tabel 1. Populatia si densitatea populatiei Regiunii Vest la recensamintele din 1992 si 2002

Regiunea / Judetul	Populatia totala la recensaminte		Densitatea (loc./km ²)		Scadere % 1992-2002
	ian.07 1992	mar.18 2002	ian.07 1992	mar.18 2002	
Vest	2 111 947	1 958 648	65,9	61,1	-7,3%
Arad	487 617	461 791	62,9	59,6	-5,3%
Caras-Severin	376 347	333 219	44,2	39,1	-11,5%
Hunedoara	547 950	485 712	77,6	68,8	-11,4%
Timis	700 033	677 926	80,5	77,9	-3,2%
<i>Total Romania</i>	<i>22 810 035</i>	<i>21 680 974</i>	<i>95,7</i>	<i>90,9</i>	<i>-4,9%</i>

Sursa: Directia Regionala de Statistica Timis

Tabel 2. Populatia pe sexe la recensamantul din 18 martie 2002

Regiunea / Judetul	Total (numar de persoane)			Ponderea populatiei masculine (%)
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	
Total Romania	21 680 974	10 568 741	11 112 233	48,7
Vest	1 958 648	946 034	1 012 614	48,3
Arad	461 791	222 248	239 543	48,1
Caras-Severin	333 219	162 028	171 191	48,6
Hunedoara	485 712	236 317	249 395	48,7
Timis	677 926	325 441	352 485	48,0

Sursa: Recensamantul populatiei si locuintelor, INS, 2002

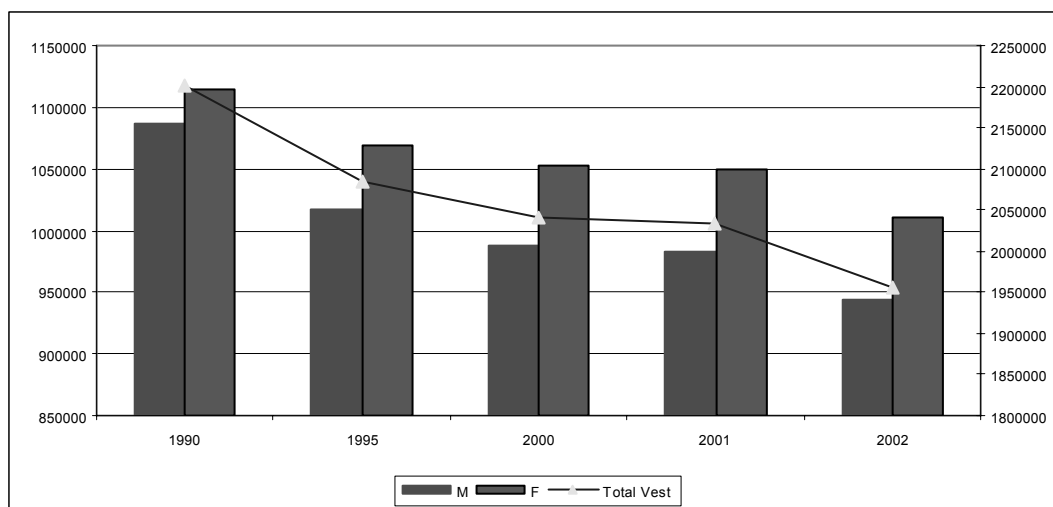

Figura 1. Evolutia populatiei Regiunii Vest pe sexe in perioada 1990-2002

Tabel 3. Sold migratoriu in Regiunea Vest in 2002

Indicatori	Regiunea Vest	Judetele ¹				Romani a
		AR	CS	HD	TM	
Soldul migrator net al populatiei la 1000 de locuitori, in 2002	0,807	2,989	1,445	-3,873	2,463	-0,072

Sursa: Ministerul Integrarii Europene, Planul National de Dezvoltare 2007-2013.

Tabel 4. Structura populatiei Regiunii Vest pe nationalitati la recensamintele din 1992 si 2002

Regiunea / Judetul	Romani %		Maghiari %		Germani %		Romi %		Altele %	
	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002
Vest	84,4	86,3	7,8	6,7	2,4	1,4	2,0	2,5	3,4	3,1
Arad	80,5	82,2	12,5	10,7	1,9	1,1	2,7	3,8	2,4	2,2
Caras-Severin	86,6	88,2	2,1	1,8	3,2	1,9	2,1	2,4	6,0	5,7
Hunedoara	91,8	92,7	6,2	5,2	0,7	0,4	1,0	1,4	0,3	0,3
Timis	80,2	83,4	9,0	7,5	3,8	2,1	2,1	2,4	4,9	4,6
<i>Total Romania</i>	<i>89,5</i>	<i>89,5</i>	<i>7,1</i>	<i>6,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>1,8</i>	<i>2,5</i>	<i>1,1</i>	<i>1,0</i>

Sursa: Recensamantul populatiei si locuintelor, INS, 2002

Tabel 5. Populatia pe regiune, judete si tara in functie de sex si mediu de rezidenta in 2003

Judetul / Regiunea	Populatia la 1 iulie 2003	Sex				Mediu de rezidenta in %	
		valori absolute si procente				Urban	Rural
		Masculin	%	Feminin	%		
Arad	461 744	221 907	48,05	239 837	51,95	50,5	49,5
Caras-Severin	333 860	162 632	48,71	171 228	51,29	56,6	43,4
Hunedoara	489 872	238 441	48,67	251 431	51,33	77,0	23,0
Timis	661 171	316 561	47,87	344 610	52,13	60,7	39,3
Regiunea Vest	1 946 647	939 541	48,27	1 007 106	51,73	61,7	38,3
Romania	21 733 556	10 606 245	48,80	11 127 311	51,20	53,4	46,6

Sursa: INS, Anuarul Statistic al Romaniei 2004, pp.544-545

Tabel 6. Populatia pe grupe de varsta la 1 iulie 2003

Regiunea / Judetul	Total	0-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	35-39 ani
<i>Total Romania</i>	21 733 556	1 076 715	1 123 607	1 432 358	1 698 393	1 689 954	1 769 396	1 766 855	1 476 606
Vest	1 946 647	88 365	96 597	128 290	147 641	143 584	153 739	161 313	139 666
Arad	461 744	21 863	23 174	29 747	33 442	33 288	37 067	37 844	30 516
Caras-Severin	333 860	15 347	16 541	21 862	26 099	23 915	25 031	25 380	23 114

¹ AR (Arad), CS (Caras-Severin), HD (Hunedoara), TM (Timis)

Hunedoara	489 872	21 589	24 661	32 814	37 076	34 257	37 116	43 112	36 948
Timis	661 171	29 566	32 221	43 867	51 024	52 124	54 525	54 977	46 088
Regiunea / Judetul	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 si peste
<i>Total Romania</i>	<i>1347 403</i>	<i>1 602 456</i>	<i>1 491 874</i>	<i>1 082 920</i>	<i>1 067 237</i>	<i>1 087 711</i>	<i>905 994</i>	<i>643 699</i>	<i>470 378</i>
Vest	125 641	152 292	137 757	105 324	97 671	94 516	80 156	55 777	41 318
Arad	27 565	35 699	32 482	25 021	22 914	23 616	21 061	14 857	11 588
Caras-Severin	22 347	26 087	23 936	18 752	17 397	16 985	14 170	9 884	7 013
Hunedoara	33 013	36 869	34 149	27 076	26 209	24 670	19 166	12 446	8 701
Timis	42 716	53 637	47 190	34 475	31 151	29 245	25 759	18 590	14 016

Sursa: Directia Regionala de Statistica Timis

Tabel 7. Populatia pe grupe mari de varsta

Judetul / Regiunea	Sub 14 ani		15-64 ani		Peste 65 ani	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Arad	74 757	16,1	315 865	68,5	71 122	15,4
Caras-Severin	53 750	16,1	232 793	69,8	47 317	14,1
Hunedoara	79 064	16,1	339 068	69,3	71 740	14,6
Timis	105 654	15,9	497 907	70,1	87 610	13,2
Regiunea Vest	313 252	16,0	1 361 628	70,1	271 767	13,9
<i>Romania</i>	<i>3 632 680</i>	<i>16,7</i>	<i>14 993 094</i>	<i>69,1</i>	<i>3 107 782</i>	<i>14,2</i>

Sursa: INS, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

Tabel 8. Populatia pe grupe mari de varsta la 1 iulie 2003

	Total	0-14 ani	15-64 ani	Peste 65 ani
<i>Total Romania</i>	<i>100%</i>	<i>16.7</i>	<i>69.1</i>	<i>14.2</i>
Regiunea Vest	100%	16.0	70.1	13.9

Sursa: INS, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

Tabel 9. Miscarea naturala a populatiei Regiunii Vest, in anul 2003

Regiunea / Judetul	Rate (la 1000 locuitori)					Nascuti morti la 1000 nascuti (vii+morti)	Decese sub 1 an la 1000 nascuti-vii
	Nascuti vii	Decese	Sporul natural	Casatorii	Divorturi		
	TOTAL						
<i>Total Romania</i>	<i>9,8</i>	<i>12,3</i>	<i>-2,5</i>	<i>6,2</i>	<i>1,52</i>	<i>6,0</i>	<i>16,7</i>
Vest	8,9	12,9	-4,0	6,7	1,94	6,8	15,6
Arad	9,1	14,4	-5,3	6,1	1,86	8,7	13,5
Caras-Severin	9,2	13,1	-3,9	8,0	1,48	3,2	13,7
Hunedoara	8,3	12,4	-4,1	6,1	2,99	8,1	16,3
Timis	9,1	12,2	-3,1	6,8	1,45	6,4	17,7

Sursa: Directia Regionala de Statistica Timis

Tendinte privind populatia

Tabel 10. Evolutia populatiei proiectate pe judete, regiune si tara in perioada 2003-2025

Judete An	2003	2005	2010	2015	2020	2025
Arad	461 700	460 700	457 100	452 100	445 600	437 600
Caras-Severin	333 900	332 300	327 100	320 000	310 900	300 100
Hunedoara	489 900	482 300	460 500	435 600	407 400	376 500
Timis	661 200	661 400	659 500	654 200	645 200	631 800
Regiunea Vest	1 946 700	1 936 700	1 904 200	1 861 900	1 809 100	1 746 000
<i>Total Romania</i>	<i>21 733 600</i>	<i>21 614 700</i>	<i>21 226 300</i>	<i>20 696 600</i>	<i>20 026 400</i>	<i>19 243 400</i>

Sursa: INS , Proiectarea populatiei Romaniei in profil teritorial pana in anul 2025, p.21

Tabel 11. Evolutia populatiei proiectate a Regiunii Vest pe grupe mari de varsta

– procente –

Judet/ Regiune/ Romania	Grupe de varsta	2003	2005	2010	2015	2020	2025
Arad	0-14	16,2	15,4	14,3	14,1	13,7	13,1
	15-64	68,4	69,3	71,0	71,3	70,6	70,6
	65 si peste	15,4	15,3	14,7	14,6	15,7	16,3
Caras- Severin	0-14	16,1	15,2	14,2	14,1	13,6	12,8
	15-64	69,5	70,2	71,2	70,9	70,0	69,8
	65 si peste	14,4	14,6	14,6	15,0	16,4	17,4
Hunedoara	0-14	16,1	15,0	13,2	12,6	12,0	11,2
	15-64	70,6	71,2	72,2	71,9	70,8	70,1
	65 si peste	13,3	13,8	14,6	15,5	17,2	18,7
Timis	0-14	16,0	15,1	13,7	13,5	13,0	12,2
	15-64	70,8	71,6	73,0	72,8	71,5	71,1
	65 si peste	13,3	13,3	13,3	13,7	15,5	17,3
Regiunea Vest	0-14	16,1	15,2	13,9	13,6	13,1	12,3
	15-64	69,9	70,6	71,7	71,7	70,7	70,4
	65 si peste	14,0	14,2	14,4	14,7	16,2	17,3
<i>Romania</i>	<i>0-14</i>	<i>16,7</i>	<i>15,8</i>	<i>14,9</i>	<i>14,6</i>	<i>14,0</i>	<i>13,1</i>
	<i>15-64</i>	<i>69,0</i>	<i>69,6</i>	<i>70,6</i>	<i>70,6</i>	<i>69,7</i>	<i>69,5</i>
	<i>65 si peste</i>	<i>14,3</i>	<i>14,6</i>	<i>14,5</i>	<i>14,8</i>	<i>16,3</i>	<i>17,4</i>

Sursa: INS , Proiectarea populatiei Romaniei in profil teritorial pana in anul 2025, pp.30-33.

Tabel 12. Evolutia populatiei masculine pe judete, regiune si tara in perioada 2003-2025

Judete An	2003	2005	2010	2015	2020	2025
Arad	221 900	221 200	219 200	216 600	213 300	209 100
Caras-Severin	162 600	161 700	158 900	155 100	150 200	144 400
Hunedoara	238 400	234 400	223 100	210 400	196 300	181 000
Timis	316 600	316 300	314 600	311 300	306 000	298 500
Regiunea Vest	935 900	933 600	915 800	893 400	865 800	833 000
<i>Total Romania</i>	<i>10 606 300</i>	<i>10 535 300</i>	<i>10 320 500</i>	<i>10 042 600</i>	<i>9 696 600</i>	<i>9 292 800</i>

Sursa: INS , Proiectarea populatiei Romaniei in profil teritorial pana in anul 2025, p.22.

Tabel 13. Evolutia populatiei feminine pe judete, regiune si tara in perioada 2003-2025

Judete An	2003	2005	2010	2015	2020	2025
Arad	239 800	239 500	237 900	235 500	232 300	228 500
Caras-Severin	171 200	170 600	168 200	165 000	160 800	155 700
Hunedoara	251 400	247 900	237 500	225 200	211 100	195 500
Timis	344 600	345 100	345 000	343 100	339 200	333 200
Regiunea Vest	1 007 000	1 003 100	988 600	986 600	943 400	912 900
Total Romania	11 127 300	11 079 400	10 905 800	10 654 600	10 329 800	9 950 600

Sursa: INS , Proiectarea populatiei Romaniei in profil teritorial pana in anul 2025, p.23.

Anexa 2

CAPITOLUL III. CONTEXTUL REGIONAL

3.2. Analiza socio – economica

Tabelul 1. PIB pe cap de locuitor la nivel national si regional, 1998-2002

Produsul Intern Brut pe Locuitor

lei preturi curente

Anul/Regiunea	1998	1999	2000	2001	2002
Romania	16 611 185	24 300 009	35 826 421	52 109 359	69 500 586
Nord -Est	13 252 775	17 970 100	25 067 937	37 373 852	49 709 401
Sud - Est	16 635 893	22 531 695	31 852 822	44 899 977	59 667 573
Sud	14 245 353	20 249 537	29 207 409	41 379 815	55 626 987
Sud - Vest	14 951 802	21 822 638	30 009 565	43 780 931	55 530 625
Vest	16 761 724	28 065 066	36 767 039	55 211 613	75 274 146
Nord - Vest	15 859 722	23 342 559	33 313 431	48 110 836	65 381 319
Centru	17 584 213	25 981 291	38 386 449	54 650 268	75 053 889
Bucuresti	26 945 539	41 486 213	74 082 426	110 286 431	144 669 683

Sursa: INS 2005, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

Tabelul 2. Evolutia pe regiuni a PIB-ului pe locuitor in termeni reali

Regiunea	Romania	Nord - Est	Sud - Est	Sud	Sud - Vest	Vest	Nord - Vest	Centru	Bucuresti
1998*	4,699.2	3,739.1	4,685.7	4,008.8	4,248.3	4,793.4	4,505.1	4,993.3	7,704.9
2002	6,058.0	4,337.1	5,198.9	4,853.1	4,867.2	6,593.8	5,726.2	6,547.3	12,564.7
Crestere relativa	29%	16%	11%	21%	15%	38%	27%	31%	63%

Sursa: PND 2007 – 2013

* Estimare Eurostat

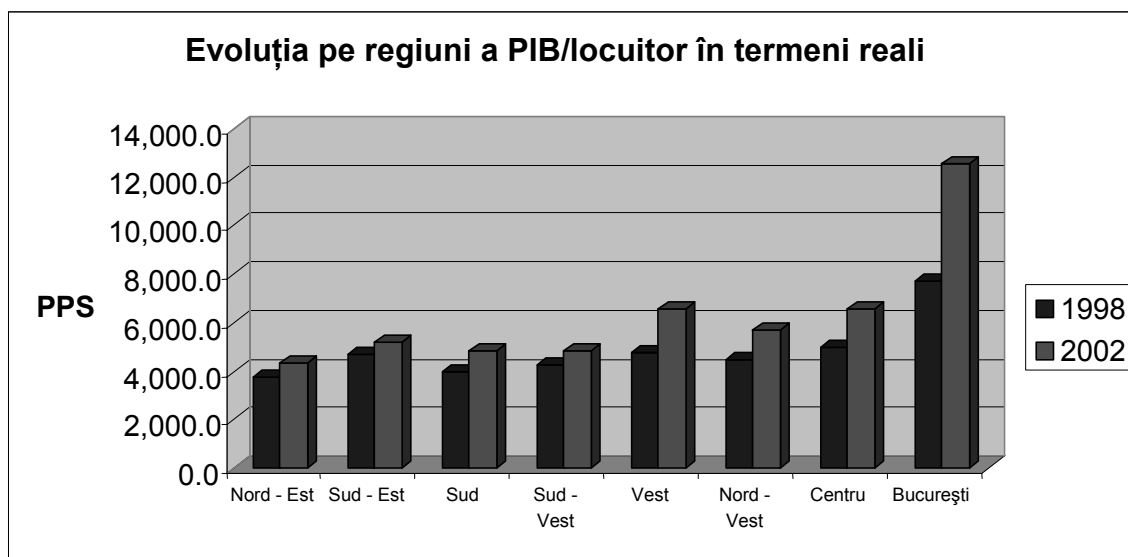

Figura 1 Evolutia pe regiuni a PIB/locuitor in termeni reali

Tabelul 3. Evolutia PIB/locuitor - indici de disparitate

- % -

Anul	1998	1999	2000	2001	2002
Romania	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Regiunea Vest	100,9	115,5	102,6	106,0	108,3
Arad	110,1	128,3	107,8	107,7	102,7
Caras-Severin	86,0	87,5	84,6	86,2	87,7
Hunedoara	77,6	92,2	90,9	91,3	97,5
Timis	120,5	139,0	118,1	125,8	130,7

Sursa: Conturi nationale regionale 1998 – 2002, INS 2005

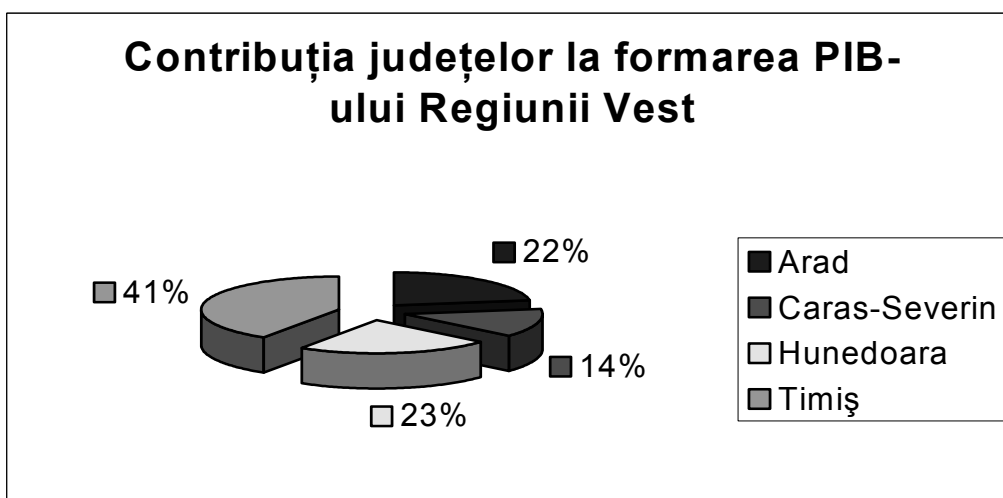

Figura 2. Contributia judetelor din Regiunea Vest la formarea PIB-ului

Tabelul 4. Evolutia structurii valorii adaugate brute in procente in Regiunea Vest

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
<u>Agricultura / silvicultura</u>	23,2	18,40	16,9	14,7	13,6	18,3	15,0
Industria / constructii	36,4	31,2	28,2	36,6	37,0	36,4	36,8
Servicii	40,4	50,4	54,9	48,7	49,4	45,3	48,2

Sursa: Directia Regionala de Statistica Timis

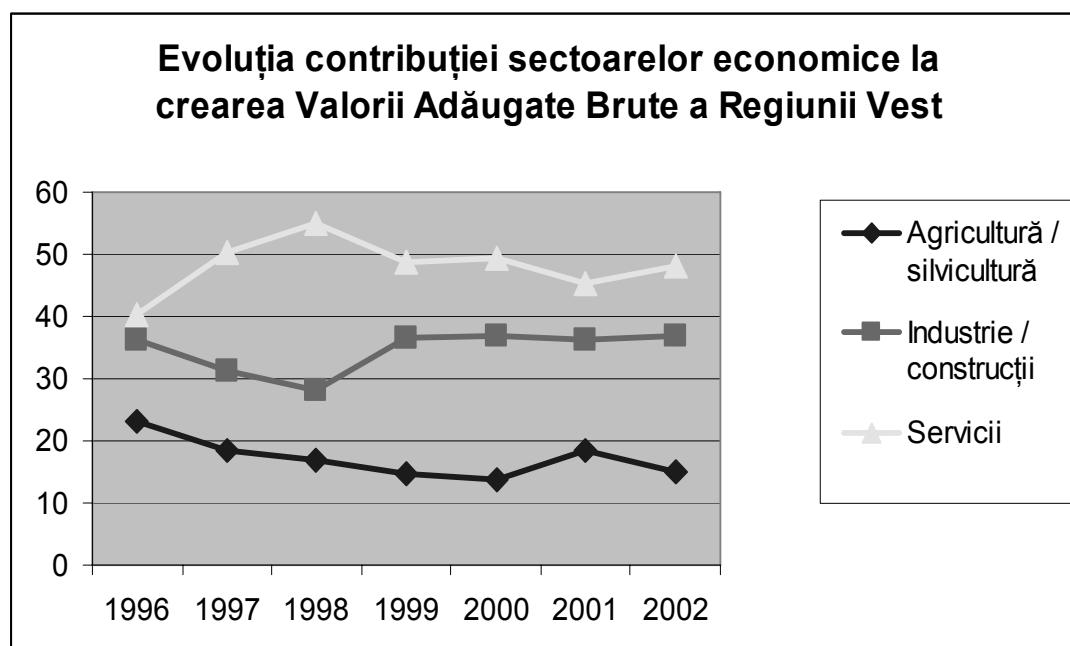

Figura 3. Evolutia contributiei sectoarelor economice la crearea Valorii Adaugate Brute a Regiunii Vest

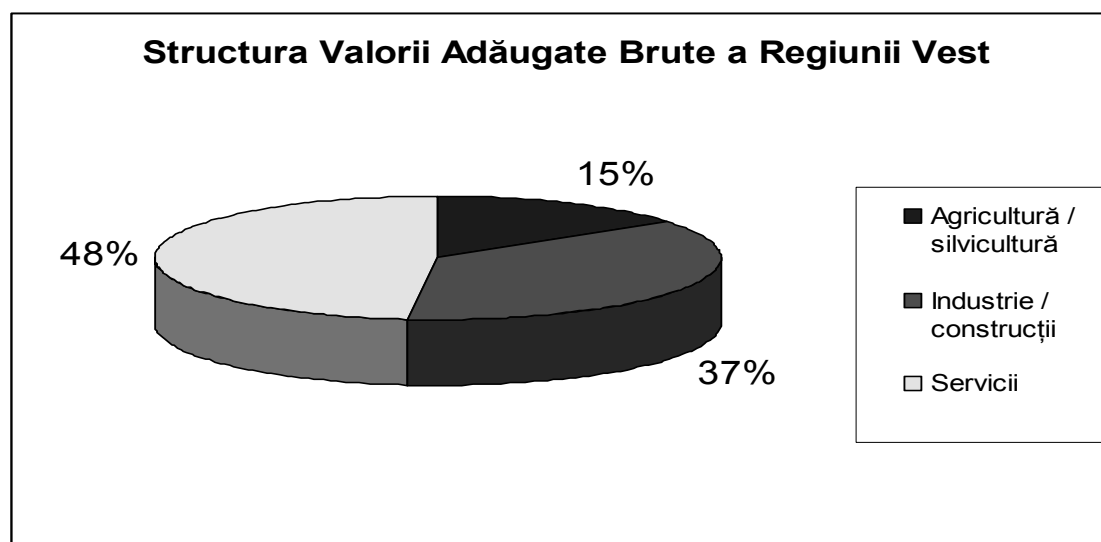

Figura 4. Structura Valorii Adaugate Brute a Regiunii Vest
Tabelul 5. Contributia sectoarelor economice la VAB la nivelul Regiunii Vest

Anul Ramura	1998	1999	2000	2001	2002
Agricultura, vanatoare si silvicultura	19.62	14.71	13.57	18.32	15.04
Pescuit si piscicultura	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Industria ¹	21.54	24.16	31.04	30.10	29.80
Constructii	5.89	12.43	5.93	6.32	7.01
Comert	12.38	11.93	10.15	9.14	8.87
Hoteluri si restaurante	2.77	2.44	2.54	1.96	2.49
Transport, depozitare si comunicatii	11.54	11.13	12.36	12.49	11.98
Intermedieri financiare	1.58	1.31	1.25	1.46	1.86
Tranzactii imobiliare, inchirieri si activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	16.77	15.10	14.23	13.55	15.06
Administratie publica si aparare	3.84	3.29	4.61	3.69	3.86
Invatamant	2.90	3.12	3.24	2.79	2.89
Sanatate si asistenta sociala	2.84	2.13	2.29	1.90	2.38
Servicii de intermediere financiara indirect masurate (SIFIM)	-1.68	-1.75	-1.21	-1.72	-1.24
Valoarea adaugata bruta regionala (VABR)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Sursa: calcule pe baza INS 2005, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

Nr. Crt.	Activitati	Numar de intreprinderi	Cifra de Afaceri	Numar de salariatii	Productivitatea muncii	<i>Investitii brute</i>
1.	Industrie extractiva	110	5 637	27 632	204	2 311
2.	Industrie prelucratoare	5 345	101 808	195 083	522	15 489
3.	Energie electrica si termica, gaze si apa	83	22 807	17 595	1296	4 873
4.	Constructii	2 127	18 169	34 890	521	1 551
5.	Comert cu ridicata, cu amanuntul, reparatii si intretinere auto si moto	15 285	106 720	75 310	1417	7 693
6.	Hoteluri si restaurante	1 906	3 449	11 255	307	806
7.	Transport, depozitare si telecomunicatii	2 073	26 622	38 592	690	7 618
8.	Tranzactii imobiliare, inchirieri si activitati de servicii	4 429	9 050	22 243	407	2 045
9.	Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	770	1 907	6 669	286	6
10.	Invatamant	59	41	238	172	81
11.	Sanatate si asistenta sociala	646	461	1 943	237	313
	TOTAL Regiunea Vest	32 833	296 671	431 420	688	42 786

Tabelul 6. Situatiia generala a intreprinderilor active din industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest

Sursa: INS 2005, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

Tabel 7. Numarul de intreprinderi active din industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest in 2003 pe activitati si judete

Nr. Crt.	Activitati (sectiuni CAEN)	Regiunea Vest	Arad	Caras-Severin	Hunedoara	Timis
1.	Industrie extractiva	110	26	26	36	22
2.	Industrie prelucratoare	5 345	1 436	691	1 134	2 084
3.	Energie electrica si termica, gaze si apa	83	29	12	25	17
4.	Constructii	2 127	389	244	495	999
5.	Comert cu ridicata, cu amanuntul, reparatii si intretinere auto si moto	15 285	3 211	1 789	3 906	6 379
6.	Hoteluri si restaurante	1 906	422	273	488	732
7.	Transport, depozitare si telecomunicatii	2 073	600	277	503	693
8.	Tranzactii imobiliare, inchirieri si activitati de servicii	4 429	996	244	730	2 459
9.	Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	770	177	63	177	353
10.	Invatamant	59	16	9	9	25
11.	Alte activitati	646	160	95	116	275
	TOTAL	32 833	7 462	3 723	7 619	14 038

Sursa: INS 2005, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

Tabel 8. Numarul de intreprinderi active din industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest pe clase de marime si pe judete in 2003

Judet	Total	Pondere	Micro	Mici	Mijlocii	Mari
ARAD	7 462	22,73%	6 050	1 078	281	53
CARAS-SEVERIN	3 723	11,34%	3 159	417	122	25
HUNEDOARA	7 619	23,21%	6 488	828	232	71
TIMIS	14 029	42,73%	12 005	1 515	420	89
Total	32 833	100%	27 702	3 838	1055	238
Pondere	100,0 %		84,4 %	11,7 %	3,2 %	0,7 %

Microintreprinderi : 0-9 angajati, Intreprinderi mici : 10-49 angajati,
Intreprinderi medii (mijlocii) : 50-249 angajati, Intreprinderi mari : peste 250 angajati
Sursa: Directia Regionala de Statistica Timis

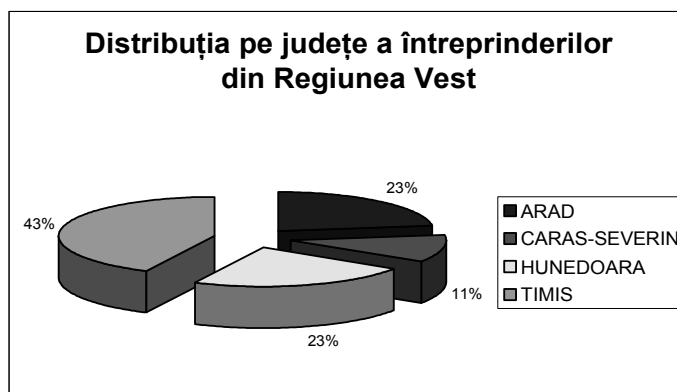

Figura 5. Distributia pe judete a intreprinderilor din Regiunea Vest

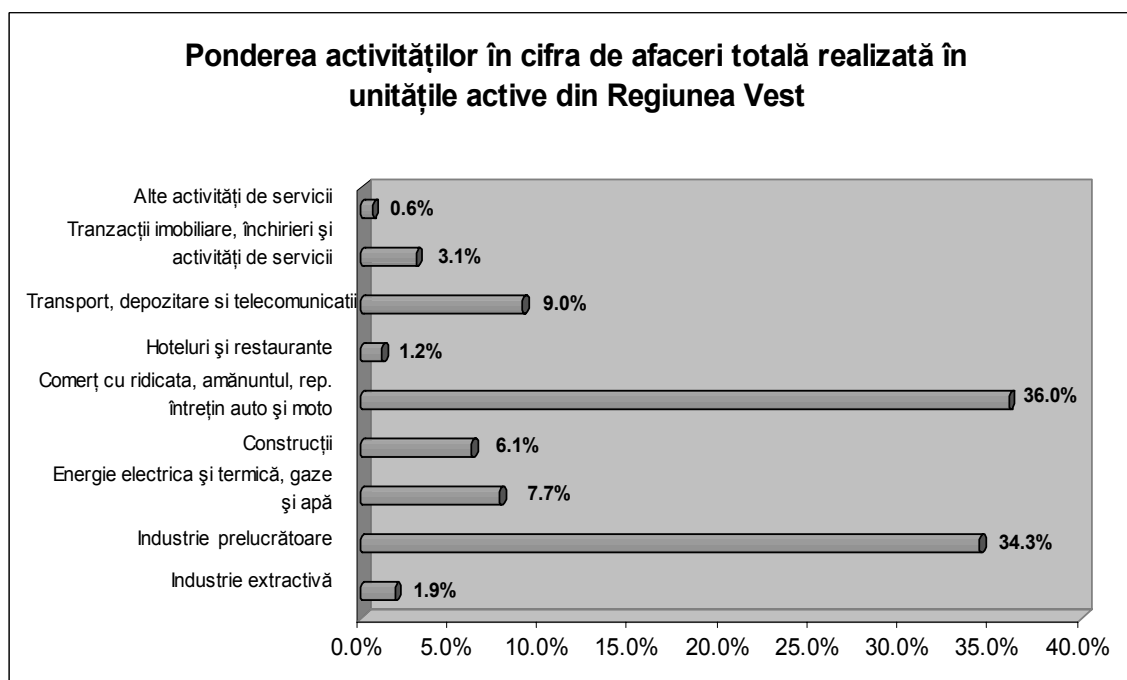

Figura 6. Ponderea activitatilor in cifra de afaceri a unitatilor active din industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest

Tabel 9. Numarul mediu de persoane ocupate in intreprinderile active din industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest pe activitati si clase de marime in anul 2003

Nr. Crt.	Activitati	Total	Micro	Mici	Mijlocii	Mari
1.	Industria extractiva	27 632	153	544	1 380	25 555
2.	Industria prelucratoare	195 083	10 097	25 313	62 906	96 767
3.	Energie electrica si termica	17 595	89	288	3 290	13 928
4.	Constructii	34 890	4 301	8 933	15 400	6 256
5.	Comert cu ridicata, cu amanuntul, reparatii si intretinere auto si moto	75 310	32 835	26 502	11 799	4 174
6.	Hoteluri si restaurante	11 255	4 226	3 523	2 329	1 147
7.	Transport, depozitare si telecomunicatii	38 592	4 148	4 897	5 108	24 439
8.	Tranzactii imobiliare, inchirieri si activitati de servicii	22 243	7 900	5 143	6 136	3 064
9.	Invatamant	238	189	49	-	-
10.	Sanatate si asistenta sociala	1 943	1 364	579	-	-
11.	Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	6 669	1 542	1 448	2 620	1 059
12.	TOTAL	431 420	66 844	77 219	110 968	176 389

Microintreprinderi: 0-9 angajati, Intreprinderi mici: 10-49 angajati, Intreprinderi medii (mijlocii): 50-249 angajati, Intreprinderi mari: peste 250 angajati
Sursa: INS 2005, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

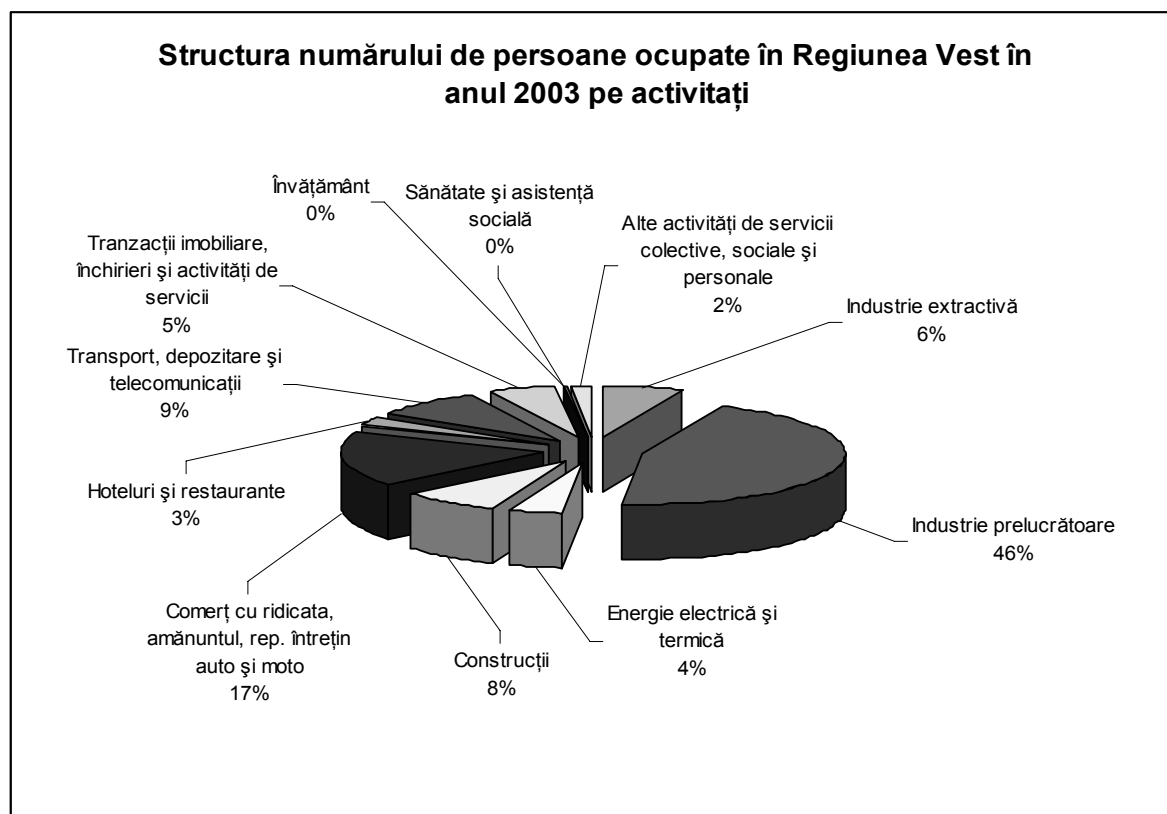

Figura 7. Structura numarului de persoane ocupate in intreprinderile active din industrie, constructii si servicii in Regiunea Vest

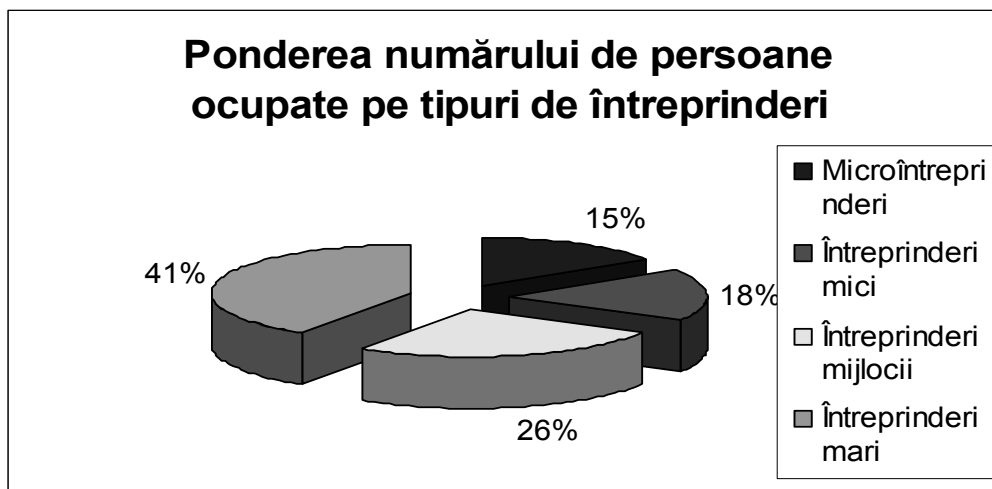

Figura 8. Ponderea numărului de persoane ocupate pe categorii de întreprinderi active din industrie, construcții și servicii

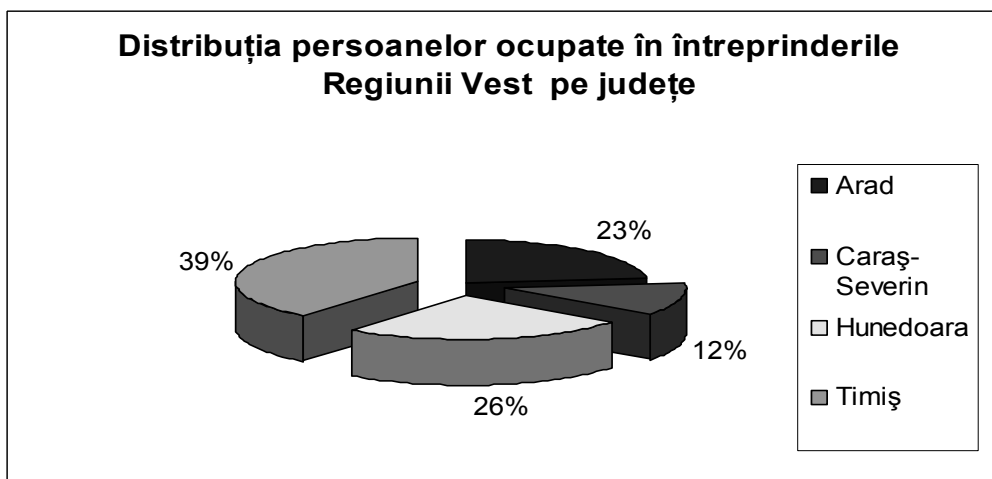

Figura 9. Distribuția persoanelor ocupate în întreprinderile active din industrie, construcții și servicii din Regiunea Vest

Tabelul 10 Evoluția angajărilor și a numărului mediu de salariați din IMM-uri, în funcție de zonele de dezvoltare

Indicator	IMM-urile grupate pe regiuni de dezvoltare								
	Nord Est	Sud Est	Sud	Sud Vest	Vest	Nord Vest	Centru	Bucuresti	Romania
Numarul mediu de persoane nou angajate	4.21	4.20	4.92	3.26	3.67	5.02	4.52	5.56	4,37
Procentul de crestere a numărului mediu de salariați	26.15 %	23.07 %	20.82 %	21.53 %	32.11 %	21.02 %	16.21 %	24.79%	23,34%

Sursa: Carta alba a IMM-urilor din Romania, 2005

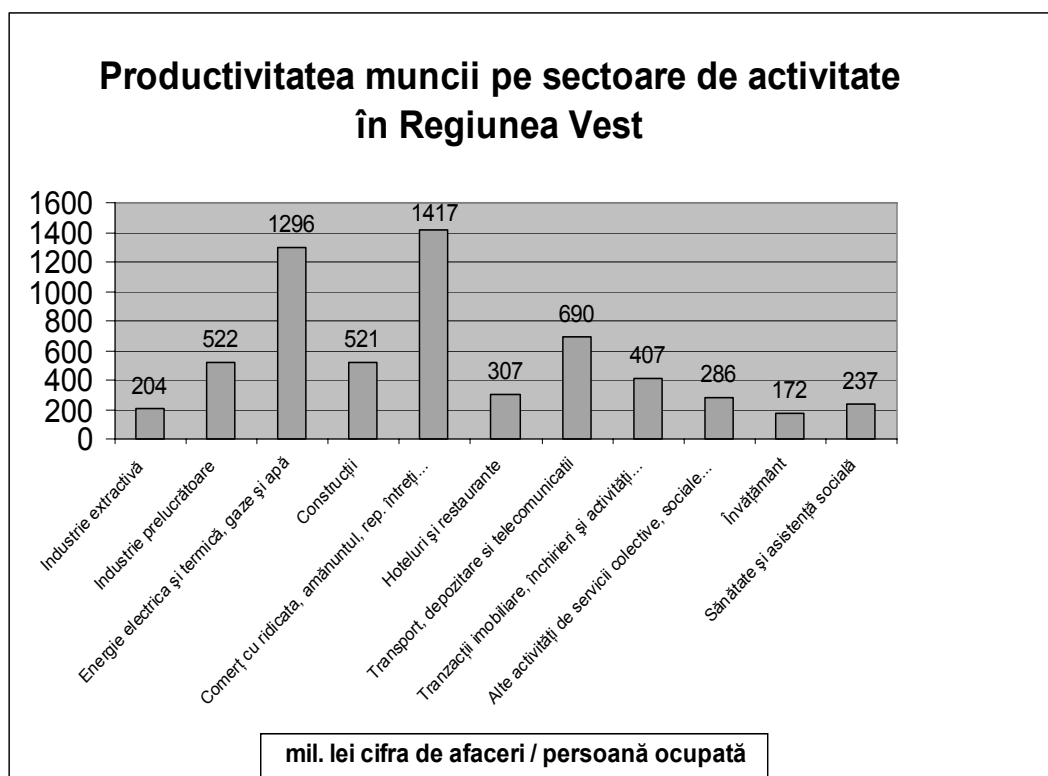

Figura 10. Productivitatea muncii în întreprinderile active din industrie, construcții și servicii din Regiunea Vest pe sectoare de activitate

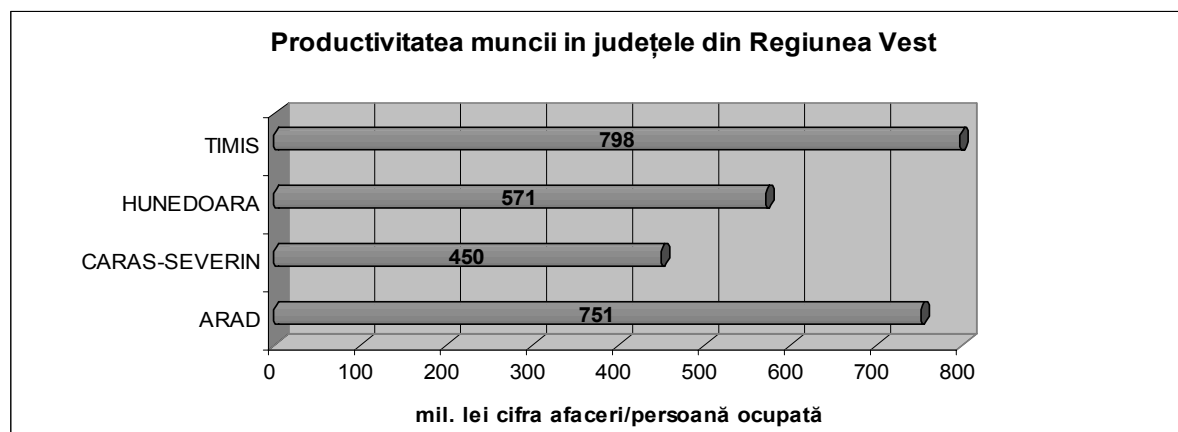

Figura 11. Productivitatea muncii în întreprinderile active din industrie, construcții și servicii în județele din Regiunea Vest

Tabelul 11. *Investitiile brute ale intreprinderilor active in intreprinderile active din industrie, constructii si servicii din Regiunea Vest in 2003*

- mld lei preturi curente -

Activitatea	Investitiile brute
Industria extractiva	2 311
Industria prelucratoare	15 489
Energie electrica si termica, gaze si apa	4 873
Constructii	1 551
Comert cu ridicata, cu amanuntul	7 693
Hoteluri si restaurante	806
Transport, depozitare si telecomunicatii	7 618
Tranzactii imobiliare, inchirieri si activitati de servicii	2 045
Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	6
Invatamant	81
Sanatate si asistenta sociala	313
Regiunea Vest	42 786

Sursa: INS 2005, Anuarul Statistic al Romaniei 2004

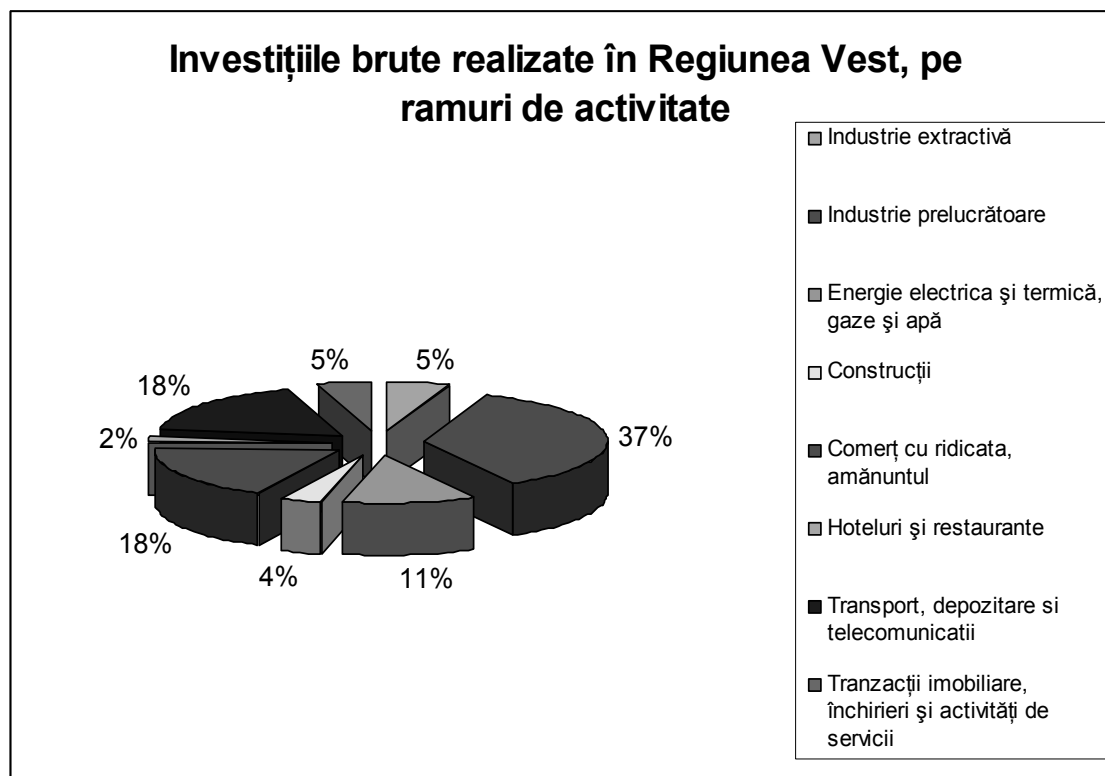

Figura 12. *Investitii brute realizate in intreprinderile active din industrie, constructii si servicii din Regiunea Vest, pe ramuri de activitate*

Tabel 12. *Indicatori ai sectorului serviciilor la nivelul Regiunii Vest*

- anul 2002 -

Nr. crt.	Domeniu de activitate	Numar de firme	Cifra de afaceri	Numar de salariatii	Investitii brute
1	Turism	20.24%	12.74%	13.41%	10.88%
2	Transporturi	17.31%	38.45%	35.67%	39.50%
3	Tehnologia informatiei	4.21%	3.95%	2.71%	2.29%
4	Servicii profesionale	16.64%	8.49%	11.36%	3.84%
5	Posta si telecomunicatii	1.71%	16.05%	10.12%	22.56%
6	Servicii generale	19.16%	8.23%	11.36%	14.16%
7	Servicii sociale	11.47%	3.17%	6.04%	1.77%
8	Servicii de colectat si reciclat deseuri	1.27%	4.12%	4.59%	1.72%
9	Mijloace de informare si publicitate	2.24%	1.09%	1.04%	0.59%
10	Edituri, tipografii si reproducerea inregistrarilor pe suporti	2.43%	2.31%	2.25%	0.94%
11	Servicii financiare	3.31%	1.38%	1.45%	1.74%
	Total servicii Regiunea Vest	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Tabel 13. Indicatori ai sectorului industrial din Regiunea Vest

- anul 2002-

Domeniu de activitate	Numar de firme	Cifra de afaceri	Numar de salariatii	Investitii brute
Industria extractiva	1.82%	6.18%	13.55%	15.33%
Industria alimentara	23.09%	10.17%	6.62%	6.76%
Industria bauturilor si a tutunului	2.17%	4.95%	1.52%	4.80%
Industria usoara	5.79%	2.04%	3.68%	1.87%
Industria confectiilor	11.24%	13.07%	15.18%	5.36%
Industria pielariei	7.18%	5.37%	13.00%	4.69%
Industria lemnului, celulozei si hartiei	14.78%	4.68%	5.24%	6.65%
Industria produselor primare	10.22%	13.97%	5.85%	21.15%
Industria metalurgica, a produselor metalice si a produselor din metal (exclusiv masini, utilaje si instalatii)	8.90%	7.28%	8.94%	10.99%
Industria de masini si echipamente	2.50%	6.78%	8.04%	6.41%
Industria de echipamente electrice si optice	5.21%	15.82%	9.75%	10.47%
Industria mijloacelor de transport	0.91%	6.67%	4.79%	3.12%
Productia de mobilier	6.18%	3.02%	3.85%	2.41%
Total industrie Regiune Vest	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Tabel 14. *Principali indicatori din sectorul agricol din Regiunea Vest, 2003*

Nr. crt.	Denumire indicator	U.M.	Romania	Regiunea Vest	Pondere %
1.	Suprafata totala	km ²	238.391	32.034	13,4%
2.	Suprafata agricola, din care :	Hectare	14.717.426	1.892.888	12,9%
	- proprietate privata		14.155.954	1.840.379	13,0%
	- arabil		9.414.341	1.089.706	11,6%
	- pasuni		3.354.970	554.836	16,5%
	- fanete		1.490.384	211.925	14,2%
	- vii		230.527	8.715	3,8%
	- livezi		227.204	27.706	12,2%
3.	Paduri		6.751.645	1.096.976	16,2%
4.	Ape si balti		843.710	45.364	5,4%
5.	Alte suprafete		1.526.290	168.089	11,0%

Sursa: Directia Regionala de Statistica Timis

Anexa 3

CAPITOLUL III. CONTEXTUL REGIONAL

3.3. Analiza pietei muncii

Tabel 1. *Participarea populatiei la forta de munca, pe sexe si medii, in regiunea Vest, in perioada 1999-2004*

		1999	2000	2001	2002	2003	2004
Regiunea Vest		mii persoane					
Populatia activa	Total	986	971	941	864	850	861
	Masculin	528	522	502	477	477	479
	Feminin	458	449	439	387	373	382
	Urban	549	536	529	526	514	544
	Rural	437	435	412	338	336	317
Populatia ocupata	Total	921	910	890	803	800	793
	Masculin	489	487	471	443	445	433
	Feminin	432	423	419	360	355	360
	Urban	492	484	487	482	479	497
	Rural	429	426	403	321	321	296
Someri BIM	Total	65	61	51	61	50	68
	Masculin	39	35	31	34	32	46
	Feminin	26	26	20	27	18	22
	Urban	57	52	42	44	35	47
	Rural	8	9	9	17	15	21
Regiunea Vest		%					
Rata de activitate⁶	Total	67,9	66,8	65,0	62,1	60,8	61,9
	Masculin	74,9	74,2	71,5	70,2	69,6	70,3
	Feminin	61,1	59,6	58,6	54,3	52,3	53,8
	Urban	62,6	60,9	60,2	60,3	58,7	60,9

⁶ Calculate față de populația în vârstă de muncă de (15-64 ani).

Rata de ocupare¹	Rural	77,3	77,4	73,7	65,5	64,7	63,9
	Total	63,0	62,2	61,2	57,6	57,1	56,9
	Masculin	68,9	68,7	66,9	64,9	64,8	63,4
	Feminin	57,2	55,9	55,7	50,5	49,7	50,5
	Urban	56,0	54,8	55,4	55,2	54,7	55,6
Rata somajului BIM⁷	Rural	75,6	75,4	71,7	62,0	61,5	59,3
	Total	6,7	6,4	5,4	7,1	5,9	8,0
	Masculin	7,4	6,9	6,2	7,4	6,6	9,6
	Feminin	5,8	5,8	4,6	6,8	4,9	5,9
	Urban	10,5	9,7	7,9	8,5	6,8	8,7
Rural	1,9	2,2	2,3	5,0	4,6	6,7	

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, 2005

Forța de muncă în România. Ocupare și somaj – Serii de date recalulate pe baza RPL 2002, INS, 2005

Tabel 2: Evoluția ratei de ocupare pe grupe de vârstă, sexe și medii, în regiunea Vest, în perioada 1999-2004

		1999	2000	2001	2002	2003	2004
Regiunea Vest		%					
15-64 ani	Total	63,0	62,2	61,2	57,6	57,1	56,9
	Masculin	68,9	68,7	66,9	64,9	64,8	63,4
	Feminin	57,2	55,9	55,7	50,5	49,7	50,5
	Urban	56,0	54,8	55,4	55,2	54,7	55,6
	Rural	75,6	75,4	71,7	62,0	61,5	59,3
15-24 ani	Total	36,9	35,1	34,6	29,9	26,8	29,7
	Masculin	42,6	39,6	36,4	31,4	31,6	32,1
	Feminin	31,1	30,4	32,8	28,4	21,6	27,3
	Urban	29,1	25,4	28,1	25,6	22,2	25,0
	Rural	51,0	53,1	46,6	37,8	35,1	38,5
24-54 ani	Total	77,5	76,6	75,8	73,2	73,0	72,9
	Masculin	83,9	84,0	82,7	82,3	82,2	80,6
	Feminin	71,2	69,5	69,1	64,4	64,3	65,4
	Urban	73,5	72,3	72,3	72,3	72,5	73,4
	Rural	85,3	85,1	82,6	74,9	74,1	71,7
55-64 ani	Total	40,7	40,0	37,4	30,4	32,0	27,4
	Masculin	44,7	46,2	43,9	38,3	38,7	34,9
	Feminin	37,1	34,8	31,9	23,6	26,1	21,0
	Urban	16,3	18,4	17,3	18,9	20,2	18,0
	Rural	72,7	69,0	65,0	46,5	48,8	41,8

Sursa: Forța de muncă în România. Ocupare și somaj – Serii de date recalulate pe baza RPL 2002, INS, 2005

⁷ Calculate față de populația în vârstă de 15 ani și peste.

Tabel 3: Structura populatiei ocupate pe nivel de instruire, in regiunea Vest, in perioada 1999-2004

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	RO 2004
Total	100	100	100	100	100	100	100
Superior	9,4	10,8	11,7	12,3	11,3	13,5	12,1
Postliceal de specialitate sau tehnic de maistri	5,2	4,8	4,5	5,0	5,0	4,8	4,8
Liceal	32,6	31,1	31,2	33,0	33,5	33,7	30,6
Profesional, complementar sau de ucenici	20,1	19,8	21,4	24,8	24,0	24,4	25,3
Gimnazial	22,0	22,7	22,2	19,2	20,3	19,4	18,8
Primar sau fara scoala absolvita	10,7	10,8	9,0	5,7	5,9	4,2	8,4

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005

Tabel 4. Structura populatiei ocupate pe sectoare de activitate, in regiunea Vest, in perioada 1999-2004 (%)

Indicator/An	Regiunea Vest					RO	EU 25	Regiunea Vest
	1999	2000	2001	2002	2003	2003	2003	2004
Total	100	100	100	100	100	100	100	100
Agricultura	38,5	38,6	35,3	27,7	27,7	35,7	5,5	21,2
Industrie si constructii	27,5	27,1	29,1	34,4	33,6	29,8	25,5	40,1
Servicii	33,7	34,3	35,6	37,9	38,7	34,5	69,2	38,7

Sursa: Forta de munca in Romania. Ocupare si somaj – Serii de date recalulate pe baza RPL 2002, INS, 2005

Sursa pentru EU-25: EUROSTAT, New Cronos

Tabel 5. Structura populatiei ocupate pe sectoare de activitate si pe medii in regiunea Vest, in perioada 1999-2004 (%)

Indicator/An		1999	2000	2001	2002	2003	2004
Agricultura	Urban	8,1	8,5	5,2	3,8	4,9	3,0
	Rural	73,3	72,9	71,5	63,6	61,8	51,8
Industrie si constructii	Urban	43,4	41,6	43,7	46,2	44,6	48,1
	Rural	10,1	10,6	11,6	16,7	17,0	26,6
Servicii	Urban	48,5	49,9	51,1	50,0	50,5	48,9
	Rural	16,6	16,5	16,9	19,7	21,2	21,6

Sursa: Forta de munca in Romania. Ocupare si somaj – Serii de date recalulate pe baza RPL 2002, INS, 2005

Sursa pentru EU-25: EUROSTAT, New Cronos

Tabel 6: Structura populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale, in regiunea Vest, in 2001-2004

mii persoane

Regiunea Vest	31 decembrie 2001		31 decembrie 2002		31 decembrie 2003		31 decembrie 2004	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
Agricultura, vanatoare si silvicultura	285,7	142,0	247,4	126,6	237,1	120,3	216,7	111,5
Industrie	223,5	102,3	239,4	106,8	235,1	105,9	244,6	113,6
• Industrie extractiva	28,6	4,5	26,7	4,4	25,3	3,9	22,3	3,7
• Industrie prelucratoare	176,7	92,8	195,6	97,7	194,9	97,9	207,6	105,9
• Energia electrica si termica, gaze si apa	18,2	5,0	17,1	4,7	14,9	4,1	14,7	4,0
Constructii	32,9	4,5	34,8	4,7	36,1	4,6	39,1	5,7
Comert	84,2	41,4	94,5	44,4	98,4	44,3	102,6	46,8
Hoteluri si restaurante	8,2	5,0	12,5	7,0	11,7	7,1	12,9	6,8
Transport, depozitare si comunicatii	38,3	11,2	39,2	10,0	40,2	9,4	38,3	8,5
Activitati financiare, bancare si de asigurari	5,8	4,2	6,1	4,7	6,2	4,0	6,4	4,8
Tranzactii imobiliare si alte servicii prestate intreprinderilor	24,6	9,2	29,9	12,5	32,6	11,7	37,1	13,1
Administratie publica si aparare	13,9	8,3	14,4	8,6	14,7	8,6	16,2	9,3
Invatamant	38,7	26,4	39,0	26,6	39,5	26,3	39,8	26,9
Sanatate si asistenta sociala	36,7	29,1	38,8	30,3	38,7	30,3	38,2	29,8
Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	16,3	7,6	19,3	9,0	20,6	9,1	26,2	12,0
Total	808,8	391,2	815,3	391,2	811,0	381,6	818,2	388,8

Sursa: Balanta fortei de munca, INS, 2002, 2003, 2004, 2005

Tabel 7: Structura populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale, in judetul Arad, in 2001-2004

mii persoane

Arad	31 decembrie 2001		31 decembrie 2002		31 decembrie 2003		31 decembrie 2004	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
Agricultura, vanatoare si silvicultura	65,2	30,1	56,5	27,5	54,3	25,8	50,8	24,8
Industrie	50,1	27,5	52,2	27,0	57,9	28,6	60,3	30,2
• Industrie extractiva	2,0	0,3	1,9	0,3	1,8	0,3	1,6	0,3
• Industrie prelucratoare	45,2	26,5	50,3	26,7	53,2	27,6	56,0	29,4
• Energia electrica si termica, gaze si apa	2,9	0,7	3,2	0,7	2,9	0,7	2,7	0,5
Constructii	7,7	1,0	8,1	1,0	7,8	1,2	9,2	1,6
Comert	26,7	11,8	27,4	12,2	29,8	12,8	29,6	13,1
Hoteluri si restaurante	2,1	1,5	2,8	1,5	2,4	1,6	2,1	1,3
Transport, depozitare si comunicatii	9,8	2,7	11,3	2,8	12,7	2,6	10,5	2,0
Activitati financiare, bancare si de asigurari	1,6	1,1	1,5	1,1	1,4	0,9	1,6	1,1

Tranzactii imobiliare si alte servicii prestate intreprinderilor	5,2	1,5	5,8	2,0	6,9	2,3	9,2	3,1
Administratie publica si aparare	3,5	2,1	3,6	2,2	3,5	2,0	3,7	2,3
Invatamant	8,0	5,5	8,0	5,3	8,0	5,5	8,0	5,3
Sanatate si asistenta sociala	8,0	6,2	8,0	6,2	7,5	5,8	7,6	5,9
Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	4,0	1,6	4,8	2,2	5,0	2,2	6,3	2,9
Total	191,9	92,6	193,3	91,7	197,2	91,3	198,9	93,6

Sursa: Balanta fortei de munca, INS, 2002, 2003, 2004, 2005

Tabel 8: Structura populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale, in judetul **Caras-Severin**, in 2001-2004 mii persoane

Caras-Severin	31 decembrie 2001		31 decembrie 2002		31 decembrie 2003		31 decembrie 2004	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
Agricultura, vanatoare si silvicultura	60,0	30,2	51,2	26,5	49,5	25,6	44,6	23,2
Industrie	30,9	10,9	29,6	10,2	28,3	10,3	28,3	11,4
• Industrie extractiva	3,2	0,5	2,9	0,5	2,9	0,3	2,2	0,4
• Industrie prelucratoare	25,3	9,7	24,6	9,1	23,3	9,5	24,1	10,5
• Energia electrica si termica, gaze si apa	2,4	0,7	2,1	0,6	2,1	0,5	2,0	0,5
Constructii	4,4	0,9	4,7	0,9	5,4	0,8	5,5	1,0
Comert	11,2	6,2	10,0	4,7	9,8	4,0	10,3	3,5
Hoteluri si restaurante	1,7	0,9	2,8	1,5	2,9	1,8	2,3	1,2
Transport, depozitare si comunicatii	6,2	1,6	5,8	1,5	5,5	1,3	4,9	1,0
Activitati financiare, bancare si de asigurari	1,0	0,8	0,8	0,7	0,9	0,7	0,9	0,7
Tranzactii imobiliare si alte servicii prestate intreprinderilor	2,8	1,0	3,3	1,4	4,5	2,1	3,7	1,6
Administratie publica si aparare	3,2	1,7	3,3	1,8	3,5	1,9	3,7	1,9
Invatamant	5,5	4,4	5,6	4,2	5,8	4,3	6,3	4,3
Sanatate si asistenta sociala	5,5	4,4	5,4	4,3	5,8	4,4	5,2	4,2
Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	2,1	1,1	1,9	1,2	2,2	1,1	2,9	1,6
Total	134,5	64,1	124,4	58,9	124,1	58,3	118,6	55,6

Sursa: Balanta fortei de munca, INS, 2002, 2003, 2004, 2005

Tabel 9: Structura populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale, in judetul **Hunedoara**, in 2001-2004 mii persoane

Hunedoara	31 decembrie 2001		31 decembrie 2002		31 decembrie 2003		31 decembrie 2004	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
Agricultura, vanatoare si silvicultura	58,7	28,8	50,9	26,3	49,1	25,1	44,4	23,1
Industrie	63,6	20,5	66,8	22,6	59,0	21,3	64,5	24,9
• Industrie extractiva	21,7	3,4	20,4	3,3	19,2	3,0	17,0	2,7

• Industrie prelucratoare	34,1	14,6	38,9	16,9	33,9	16,3	41,5	20,1
• Energia electrica si termica, gaze si apa	7,8	2,5	7,5	2,4	5,9	2,0	6,0	2,1
Constructii	9,0	1,3	10,3	1,5	9,5	1,3	9,2	1,4
Comert	18,5	11,5	24,4	12,8	25,1	13,6	26,1	11,9
Hoteluri si restaurante	2,0	1,3	1,8	1,1	2,0	1,1	2,8	1,8
Transport, depozitare si comunicatii	9,0	2,6	7,8	2,0	8,7	2,2	8,7	1,9
Activitati financiare, bancare si de asigurari	1,4	1,1	1,5	1,2	1,7	1,0	1,6	1,3
Tranzactii imobiliare si alte servicii prestate intreprinderilor	6,3	2,5	8,2	4,0	7,6	2,5	8,4	2,8
Administratie publica si aparare	3,0	2,0	3,2	2,0	3,2	2,1	3,6	2,4
Invatamant	8,7	6,1	8,7	6,3	8,7	6,2	8,6	6,4
Sanatate si asistenta sociala	8,6	7,2	9,0	7,5	9,0	7,5	8,9	7,3
Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	2,5	1,1	3,2	1,4	3,4	1,5	4,8	2,1
Total	191,3	87,0	195,8	88,7	187,0	85,4	191,6	87,3

Sursa: Balanta fortei de munca, INS, 2002, 2003, 2004, 2005

Tabel 10: Structura populatiei ocupate civile pe activitati ale economiei nationale, in Judetul Timis, in 2001-2004
mii persoane

Timis	31 decembrie 2001		31 decembrie 2002		31 decembrie 2003		31 decembrie 2004	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
Agricultura, vanatoare si silvicultura	101,8	51,9	88,8	46,3	84,2	43,8	76,9	40,4
Industria	78,9	43,4	87,6	46,3	89,9	45,7	91,5	47,1
• Industrie extractiva	1,7	0,3	1,5	0,3	1,4	0,3	1,5	0,3
• Industrie prelucratoare	72,1	42,0	81,8	45,0	84,5	44,5	86,0	45,9
• Energia electrica si termica, gaze si apa	5,1	1,1	4,3	1,0	4,0	0,9	4,0	0,9
Constructii	11,8	1,3	11,7	1,3	13,4	1,3	15,2	1,7
Comert	27,8	11,9	32,7	14,7	33,7	13,9	36,6	18,3
Hoteluri si restaurante	2,4	1,3	5,1	2,9	4,4	2,6	5,7	2,5
Transport, depozitare si comunicatii	13,3	4,3	14,3	3,7	13,3	3,3	14,2	3,6
Activitati financiare, bancare si de asigurari	1,8	1,2	2,3	1,7	2,2	1,4	2,3	1,7
Tranzactii imobiliare si alte servicii prestate intreprinderilor	10,3	4,2	12,6	5,1	13,6	4,8	15,8	5,6
Administratie publica si aparare	4,2	2,5	4,3	2,6	4,5	2,6	5,2	2,7
Invatamant	16,5	10,4	16,7	10,8	17,0	10,3	16,9	10,9
Sanatate si asistenta sociala	14,6	11,3	16,4	12,3	16,4	12,6	16,5	12,4
Alte activitati de servicii colective, sociale si personale	7,7	3,8	9,3	4,2	10,0	4,3	12,2	5,4
Total	291,1	147,5	301,8	151,9	302,7	146,6	309,1	152,3

Sursa: Balanta fortei de munca, INS, 2002, 2003, 2004, 2005

Tabel 11: Someri inregistrati si rata somajului in regiunea Vest, la 31 decembrie, in perioada 2001-2005

Regiunea / Judetul	2001		2002		2003		2004		2005 ⁸	
	Nr. somerilor inregistrati	Rata somajului %	Nr. somerilor inregistrati	Rata somajului %	Nr. somerilor inregistrati	Rata somajului %	Nr. somerilor inregistrati	Rata somajului %	Nr. somerilor inregistrati	Rata somajului %
Vest	84751	9,5	57307	6,6	60691	7,0	50695	5,8	45270	5,2
• femei	41116	9,5	27563	6,6	26597	6,5	22181	5,4	20550	5,0
Arad	12455	6,1	10273	5,0	9726	4,7	7488	3,6	7551	3,7
• femei	5712	5,8	4995	5,2	4254	4,4	3162	3,3	3102	1,5
Caras - Severin	17707	11,6	13460	9,8	13420	9,8	11735	9,0	10209	7,8
• femei	8983	12,3	6208	9,5	5751	9,0	4855	8,0	4380	7,2
Hunedoara	34516	15,3	21265	9,8	26616	12,5	23253	10,8	20150	9,4
• femei	16582	16,0	10357	10,5	11314	11,7	10091	10,4	9418	9,7
Timis	20073	6,5	12309	3,9	10929	3,5	8219	2,6	7360	2,3
• femei	9839	6,3	6003	3,8	5278	3,5	4073	2,6	3650	2,3

Sursa: *Breviar Statistic – Regiunea Vest*, Directia Regionala de Statistica Timis, 2003
Anuarul Statistic al Romaniei, INS, 2004, 2005

AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 12 : Structura somerilor inregistrati pe medii de provenienta, in regiunea Vest, la 31 decembrie, in perioada 2001-2005

Regiunea/Judetul		2001	2002	2003	2004	2005
Vest	Urban	60066	35204	38767	32520	27329
	Rural	24685	22103	21924	18175	17941
Arad	Urban	6156	5115	5052	3456	3382
	Rural	6299	5158	4674	4032	4169
Caras-Severin	Urban	11747	7648	7759	6806	5215
	Rural	5960	5812	5661	4929	4994
Hunedoara	Urban	27729	15445	19648	17452	14875
	Rural	6787	5820	6968	5801	5275
Timis	Urban	14434	6996	6308	4806	3857
	Rural	5639	5313	4621	3413	3503

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

⁸ Datele din anul 2005 sunt din sursa AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis 2006 si sunt aproximative intrucat rata somajului s-a calculat prin raportarea la populatia activa din 2004.

Tabel 13 : Structura somerilor inregistrati pe nivel de instruire, in regiunea Vest, la 31 decembrie, in perioada 2001-2005

Regiunea/Judetul		2001	2002	2003	2004	2005
Vest	Primar, gimnazial si profesional	46068	33737	39333	37251	34592
	Liceal si postliceal	34511	21229	18363	10502	8385
	Universitar	4172	2341	2995	3980	2293
Arad	Primar, gimnazial si profesional	7923	6203	7269	5811	6200
	Liceal si postliceal	4156	3673	1950	1280	1047
	Universitar	376	397	507	397	304
Caras-Severin	Primar, gimnazial si profesional	9575	8226	7796	8766	7627
	Liceal si postliceal	7555	4958	5396	2445	2127
	Universitar	577	276	228	524	455
Hunedoara	Primar, gimnazial si profesional	15676	10243	16127	16775	15134
	Liceal si postliceal	17500	10235	9080	5098	4004
	Universitar	1340	787	1409	1380	1012
Timis	Primar, gimnazial si profesional	12894	9065	8141	5899	5631
	Liceal si postliceal	5300	2363	1937	1679	1207
	Universitar	1879	881	851	641	522

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 14: Evolutia stocului de someri de lunga durata inregistrati, in regiunea Vest, la 31 decembrie, in perioada 2001-2005

Regiunea/Judetul		2001	2002	2003	2004	2005
Vest	Total	24681	10766	5470	6301	9792
	Tineri sub 25 ani	7935	2961	1265	1335	1810
	Adulti	16746	7305	4205	4966	7982
Arad	Total	4230	2087	2787	1867	2809
	Tineri sub 25 ani	1477	544	407	303	554
	Adulti	2753	1543	2380	1564	2255
Caras-Severin	Total	5927	2273	1383	1225	1682
	Tineri sub 25 ani	2247	977	306	248	372
	Adulti	3680	1296	1077	977	1310
Hunedoara	Total	8825	3710	358	2039	3824
	Tineri sub 25 ani	3442	1111	354	601	700
	Adulti	5383	2599	4	1438	3124
Timis	Total	5699	2696	942	1170	1477
	Tineri sub 25 ani	769	329	198	183	184
	Adulti	4930	2067	744	987	1293

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 15 : Someri inregistrati indemnizati pe grupe de varsta la 31 martie 2006, in regiunea Vest
numar persoane

Regiunea / Judetul	Total	din care: dupa grupe de varsta					
		Sub 25 ani	25-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-50 ani	Peste 55 ani
Vest	23570	2051	1955	7137	7535	3905	987
• femei	9721	854	823	3015	3243	1630	156
Arad	3592	213	278	968	1096	768	269
• femei	1299	93	104	376	444	261	21
Caras-Severin	5046	656	412	1521	1631	679	147
• femei	1879	264	142	561	628	254	30
Hunedoara	11457	988	1038	3733	3660	1676	362
• femei	4948	410	465	1630	1577	777	89
Timis	3475	194	227	915	1148	782	209
• femei	1595	87	112	448	594	338	16

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 16: Someri inregistrati neindemnizati pe grupe de varsta la 31 martie 2006, in regiunea Vest
numar persoane

Regiunea / Judetul	Total	din care: dupa grupe de varsta					
		Sub 25 ani	25-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-55 ani	Peste 55 ani
Vest	24903	4356	3269	6914	5931	3224	1209
• femei	11142	1722	1321	3173	2830	1683	413
Arad	4375	754	441	1134	994	737	315
• femei	1826	262	130	472	498	366	98
Caras-Severin	5412	1026	866	1555	1157	591	217
• femei	2309	376	331	727	525	285	65
Hunedoara	11049	2028	1528	3275	2682	1227	309
• femei	5087	840	663	1543	1262	679	100
Timis	4067	548	434	950	1098	669	368
• femei	1920	244	197	431	545	353	150

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 17: Someri inregistrati indemnizati pe nivel de instruire la 31 martie 2006, in regiunea Vest
numar persoane

Regiunea / Judetul	Total	din care: dupa nivelul de instruire		
		Primar, gimnazial, profesional	Liceal si postliceal	Universitar
Vest	23570	15599	6538	1433
• femei	9721	5601	3417	703
Arad	3592	2494	916	182
• femei	1299	732	475	92
Caras-Severin	5046	3181	1575	290
• femei	1879	993	747	139
Hunedoara	11457	7443	3273	741
• femei	4948	2865	1729	354
Timis	3475	2481	774	220
• femei	1595	1011	466	118

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 18 Someri inregistrati neindemnizati pe nivel de instruire la 31 martie 2006, in regiunea Vest
numar persoane

Regiunea / Judetul	Total	din care: dupa nivelul de instruire		
		Primar, gimnazial, profesional	Liceal si postliceal	Universitar
Vest	24903	22294	2073	536
• <i>femei</i>	11142	9841	1052	249
Arad	4375	4149	178	48
• <i>femei</i>	1826	1719	80	27
Caras-Severin	5412	4935	398	79
• <i>femei</i>	2309	2079	199	31
Hunedoara	11049	9502	1270	277
• <i>femei</i>	5087	4323	661	103
Timis	4067	3708	227	132
• <i>femei</i>	1920	1720	112	88

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 19: Primele 50 ocupatii ale somerilor indemnizati inregistrati la AJOFM, in regiunea Vest, la 31 martie 2006

Nr. crt.	Cod	Someri indemnizati, pe ocupatii	Arad	Caras-Severin	Hunedoara	Timis	Regiunea Vest
1	5220	vanzatori in magazine si pietre	176	120	830	187	1313
2	9320	muncitori necalificati in ind. prelucratoare	86	132	635	300	1153
3	9211	muncitori necalificati in agricultura	425	0	554	20	999
4	9152	portari, paznici si asimilati	96	273	258	103	730
5	7214	constructori si montatori de structuri metalice	199	26	325	179	729
6	9311	muncitori necalificati in mine si cariere	5	454	252	0	711
7	7233	mecanici, montatori si reparatori de masini agricole si ind.	385	27	82	206	700
8	9313	muncitori necalificati in constructia de locuinte	51	296	33	301	681
9	9312	muncitori necalificati la intretinerea de drumuri, sosele, poduri, baraje	11	0	441	37	489
10	7422	tampilari si lucratori asimilati	185	51	134	65	435
11	9330	muncitori necalificati in transporturi si manipulantii marfuri	46	227	54	69	396
12	4131	magazineri	68	73	142	75	358
13	3433	contabili	73	53	159	68	353
14	8322	soferi de autoturisme si camioane	46	0	220	67	333
15	7122	zidari	38	62	178	51	329
16	7442	cizmari si mestesugari	70	0	111	143	324
17	7231	mecanici, montatori si reparatori de autovehicule	41	66	165	40	312
18	7224	lucratori la masini de polizat, rectificat si ascutit	80	75	98	50	303
19	7245	electricieni montatori si reparatori linii electrice aeriene si subteratne	54	51	149	46	300
20	5123	ospitalari si barmani	33	63	154	18	268
21	8324	soferi de autocamioane si masini de mare tonaj	85	0	121	59	265
22	7212	sudori si debitatori autogeni	74	40	111	34	259
23	9162	alti muncitori necalificati in servicii publice	10	0	214	1	225
24	2145	ingineri mecanici	9	79	98	24	210
25	0111	forțele armate	0	208	0	0	208
26	7432	tesatori si tricotori	8	0	160	39	207
27	8111	operatori instalatii si utilaje miniere	2	193	9	1	205
28	7111	mineri si lucratori in cariera	11	104	62	0	177
29	8124	operatori la instalatiile de treflirea a metalelor	0	172	0	0	172
30	3460	asistenti sociali	33	52	58	28	171
31	7412	brutari, patiseri si cofetari	18	24	105	10	157

Proiect finanțat de UE: Sprijin Acordat Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei pentru Elaborarea și Implementarea Politicilor de Ocupare (proiect nr.: RO 2003/005 – 551.05.01.04.01.01)

Tabel 20: Primele 20 ocupații pentru care s-au înregistrat cele mai multe locuri de muncă vacante în AJOFM, în regiunea Vest, în 2005

Nr.	ARAD		CARAS-SEVERIN		HUNEDOARA		TIMIS	
	Codul COR	Calificare	Codul COR	Calificare	Codul COR	Calificare	Codul COR	Calificare
1	822322	pregatitor seturi de cabluri electrice pt.autotrac si accesorii	931301	munc.necal.la demol.cladiri,zidarie,mozaic,faiant a,gresie,parchet	931203	munc.necal.la intrt.drumuri,sosele,poduri,baraje	931301	munc.necal.la demol.cladiri,zidarie,mozaic,faianta,gresie,p archet
2	744202	confectioner articole din piele si inlocuitori	743501	croitor-confectioner imbracaminte, dupa comanda	828602	confectioner-asambler articole din textile	821101	operator masini unelte semiautomate si automate
3	828602	confectioner-asambler articole din textile	931203	munc.necal.la intrt.drumuri,sosele,poduri,baraje	522004	vinzator	931203	munc.necal.la intrt.drumuri,sosele,poduri,baraje
4	932005	munc.necal.la amb.prod.solide si semisolide	522004	vinzator	931301	munc.necal.la demol.cladiri,zidarie,mozaic,faianta,gresie,parchet	744202	confectioner articole din piele si inlocuitori
5	828701	montator subsansamble	932005	munc.necal.la amb.prod.solide si semisolide	932005	munc.necal.la amb.prod.solide si semisolide	817001	operator roboti industriali
6	826208	operator incheietor fire	921202	munc.necal.in silvicultura	516901	agent de paza, control acces, ordine si interventie	522004	vinzator
7	921103	munc.necal.in agricultura	516901	agent de paza, control acces, ordine si interventie	828701	montator subsansamble	516901	agent de paza, control acces, ordine si interventie
8	522004	vinzator	832401	sofer autocamion/masina de mare tonaj	832201	sofer de autoturisme si camioane	826301	operator confect.ind.imbracaminte-tesaturi,tricot.,mat.sintetice
9	826301	operator confect.ind.imbracaminte-tesaturi,tricot.,mat.sintetice	744202	confectioner articole din piele si inlocuitori	721410	lacatus mecanic	921103	munc.necal.in agricultura
10	932001	ambalator manual	721410	lacatus mecanic	826212	operator rasucitor fire	932005	munc.necal.la amb.prod.solide si semisolide
11	614104	munc.plantatii si amenajare zona verde	522006	lucrador comercial	826607	cusator piese din piele si inlocuitori	721410	lacatus mecanic
12	721203	sudor manual cu arc electric	712205	zidar rosar-tencuitor	712205	zidar rosar-tencuitor	932001	ambalator manual
13	522006	lucrador comercial	932001	ambalator manual	832401	sofer autocamion/masina de mare tonaj	828102	pregatitor si montator utilaje tehnologice
14	742201	timplar universal	832201	sofer de autoturisme si camioane	821101	operator masini unelte semiautomate si automate	828701	montator subsansamble
15	931301	munc.necal.la demol.cladiri,zidarie,mozaic,faianta,gresie,parchet	724507	electrician de intretinere si reparatii	933005	manipulant marfuri	932006	muncitor necalificat in industria confectionierilor
16	516901	agent de paza, control acces, ordine si interventie	516903	agent paza in incinte (hoteluri, magazine etc)	512301	barman	828301	montator,reglor,depanator ap.electronice,telecomunicatii, radio
17	933005	manipulant marfuri	742201	timplar universal	744202	confectioner articole din piele si inlocuitori	828602	confectioner-asambler articole din textile
18	817001	operator roboti industriali	346001	asistent social	614104	munc.plantatii si amenajare zona verde	712205	zidar rosar-tencuitor
19	743501	croitor-confectioner imbracaminte, dupa comanda	722413	strungar universal	826301	operator confect.ind.imbracaminte-tesaturi,tricot.,mat.sintetice	933005	manipulant marfuri
20	743301	croitor	915204	paznic	931101	munc.necal.in mine si cariere	832201	sofer de autoturisme si camioane

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis 2006

Tabel 21: Primele 15 ocupații care presupun studii superioare pentru care s-au înregistrat cele mai multe locuri de muncă vacante în AJOFM, în regiunea Vest, în 2005

Nr. Crt.	ARAD		CARAS-SEVERIN		HUNEDOARA		TIMIS	
	Codul COR	Calificare	Codul COR	Calificare	Codul COR	Calificare	Codul COR	Calificare
1	121004	director societate comerciala	244101	consilier/expert/inspector/referent/economist in management	244101	consilier/expert/inspector/referent/economist in management	244101	consilier/expert/inspector/referent/economist in management
2	244109	inginer economist	214501	inginer mecanic	121004	director societate comerciala	214501	inginer mecanic
3	244501	psiholog	121004	director societate comerciala	121005	director adjunct societate comerciala	213904	programator de sistem informatic
4	121011	director general societate comerciala	241108	inspector asigurari	121011	director general societate comerciala	214201	inginer constructii civile, industriale si agricole
5	214501	inginer mecanic	242102	jurisconsult	214201	inginer constructii civile, industriale si agricole	213101	analist
6	244601	asistent social(s)	242103	consilier juridic	214501	inginer mecanic	244102	consilier/expert/inspector/referent/economist in ec.generala
7	232201	profesor in invatamintul gimnazial	121011	director general societate comerciala	242103	consilier juridic	222101	medic medicina generala
8	222101	medic medicina generala	214201	inginer constructii civile, industriale si agricole	214421	inginer electromecanic	242103	consilier juridic
9	122402	sef baza receptie	121005	director adjunct societate comerciala	232101	profesor in invatamint liceal,postliceal, profesional, de mestri	244104	consilier/expert/inspector/referent/economist in comerț/marketing
10	244101	consilier/expert/inspector/referent/economist in management	214421	inginer electromecanic	247004	referent de specialitate administratia publica	111010	consilier institutii publice
11	241105	expert contabil-verificator	245309	instrumentist	121020	director economic	213102	programator
12	214409	inginer productie	214202	subinginer constructii civile, industriale si agricole	121018	director vanzari	121011	director general societate comerciala
13	245113	redactor	232201	profesor in invatamintul gimnazial	214402	inginer automatist	121004	director societate comerciala
14	121020	director economic	111062	sef departament	214409	inginer productie	214406	inginer electronist, transporturi, telecomunicatii
15	215201	inginer industria alimentara	213901	inginer de sistem in informatica	213102	programator	121018	director vanzari

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis 2006

Tabel 22: *Persoane incadrate prin masuri active ale AJOFM, in regiunea Vest*

Nr. Crt.	Persoane incadrate prin masuri active ale AJOFM Regiunea de Vest	numar persoane					
		2003		2004		2005	
		Total persoane, din care:	femei	Total persoane, din care:	femei	Total persoane, din care:	femei
1	Nr. somerilor incadrati in urma absolvirii de cursuri de formare profesionala	1227	556	811	473	1120	725
2	Nr. de someri incadrati inainte de expirarea somajului	11002	4366	10475	4652	3751	1789
3	Nr. somerilor de peste 45 incadrati prin subventionarea locului de munca	2148	889	2565	1177	2187	1038
4	Nr. somerilor care mai au 3 ani pana la pensie incadrati prin subventionarea locului de munca	-	-	29	6	49	27
5	Nr. absolventilor din institutii de invatamant incadrati prin subventionarea locului de munca, din care:	1763	959	2122	1175	2837	1242
5a	Absolventi ai ciclului inferior al liceului sau ai scolilor de arte si meserii	-	-	692	321	367	150
5b	Absolventi de invatamant secundar superior sau invatamant postliceal	-	-	351	218	555	386
5c	Absolventi de invatamant superior	-	-	1079	636	1146	706
6	Nr. persoane incadrate prin acordarea de servicii de consultanta si asistenta pentru inceperea unei activitati independente sau pentru initierea unei afaceri/ Nr. persoane care au inceput o afacere independenta sau pe cont propriu	243	53	186	71	113	49
7	Nr. de persoane incadrate prin ocuparea temporara a fortei de munca in lucrari publice de interes comunitar	10119	1725	8627	2376	9426	2854

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 23: *Situatie centre informare si consiliere privind cariera in cadrul agentiilor pentru ocuparea fortei de munca in regiunea Vest*

	Arad	Caras-Severin	Hunedoara	Timis	Regiunea de Vest
Nr. centre ICC	6	9	10	3	28
Nr. personal	6	3*	13	3	25

* In județul Caraș-Severin activitatea de informare și consiliere se desfășoară, in cazul unui

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 24: *Situatie personal centre informare si consiliere privind cariera in cadrul agentii pentru ocuparea fortei de munca in regiunea Vest*

Nr. personal care a absolvit Master in politici publice specializarea „Informare si consiliere privind cariera”	Nr. personal care a absolvit cursuri de informare si consiliere de scurta durata	Nr. personal care a absolvit studii superioare in profil de stiinte socio-umane profil de socio-umane	Total personal angajat in cadrul centrelor de informare si consiliere privind cariera
5	1	3	25

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 25: *Absolventi ai cursurilor de formare profesionala organizate de AJOFM in mod gratuit pentru persoanele inregistrate in cautarea unui loc de munca , in regiunea Vest*

Nr. Crt.	Denumire curs (meseria/ocupatia)	Nr. absolventi - Regiune Vest		
		2003	2004	2005
1	Operator calc.electronic si retele	271	474	686
2	Lucrator in comert	0	249	366
4	Inspector resurse umane	28	61	141
3	Bucatar	85	38	124
15	Instalator instalatii sanitare si gaze	0	8	80
5	Operat. conf.ind.imbrac.din tesaturi tricotate mat sint.	88	67	75
8	Ospatar (chelner) vanzator in unitati de alimentatie	10	69	74
19	Lucrator in electrotehnica	0	0	73
13	Lucrator social	28	0	69
6	Instalator incalzire centrala si gaze	57	88	66
9	Zidar rosar tencuitor	75	6	54
24	Tamplar manual	0	0	44
7	Ospatar	81	46	41
12	Lucrator in cultura plantelor	0	72	41
17	Ingrijitor la domiciliu	34	7	39
18	Confectioner ansamblor articole din textile	9	25	39
28	Preparator produse din lapte	0	0	39
11	Brutar, patiser, produse fainoase	20	68	37
10	Croitor imbracaminte dupa comanda	72	27	32
16	Zidar pietrar tencuitor	0	54	32
26	Tapiter	10	8	23
25	Dulgher, tamplar, parchetar	21	0	20
38	Cofetar	0	0	20
39	Macelar	0	0	20
14	Tamplar universal	62	13	18
34	Electrician auto	5	0	18
40	Confectioner tamplarie din aluminiu si mase plastice	0	0	17
41	Agent Turism	0	0	16
43	Mecanic auto	0	0	16
44	Frizer, coafor, manichiurist,pedichiurist	0	0	14
35	Comerciant, vanzator marfuri alimentare	0	10	12
47	Management	0	0	12
23	Cusator piese din piele si inlocuitori	34	0	10

număr de 6 centre de informare și consiliere, prin intermediul unor furnizori de servicii

Proiect finantat de UE: Sprijin Acordat Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei pentru Elaborarea si Implementarea Politicilor de Ocupare (proiect nr: RO 2003/005 – 551.05.01.04.01.01)

42	Comerciant, vanzator marfuri nealimentare	0	6	10
29	Operator la masini si utilaje pt. ind. Confectiilor	0	30	7
53	Florar decorator	0	0	5
54	Lucrator in structuri pentru constructii	0	0	5
52	Confectioner produse textile	0	4	1
20	Vanzator	73	0	0
21	Meseriasii intretinere cale	50	0	0
22	Sudor electric	45	0	0
27	Contabilitate	40	0	0
30	Impletitor nuiele	0	31	0
31	Drujbist	30	0	0
32	Fasonator mecanic	30	0	0
33	Taietor, slefuitor, lustruitor piatra si marmura	25	0	0
36	Consultant in management	21	0	0
37	Electrician de intretinere si reparatii	21	0	0
45	Sofer autocamion	14	0	0
46	Gaterist la taiat busteni	13	0	0
48	Instalator apa si canal	11	0	0
49	Sef echipa intretinere cale	9	0	0
50	Brutar	8	0	0
51	Fierar betonist	6	0	0
55	Zugrav vopsitor	5	0	0
56	Sobar	3	0	0
57	Administrator Imobile	1	0	0
58	Masor de intretinere si relaxare	1	0	0
	Total	1396	1461	2396

Sursa: AJOFM Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 26: Furnizori de formare profesionala acreditati in perioada 2004-2005

	Arad		Caras-Severin		Hunedoara		Timisoara		Regiunea de Vest	
	Nr. furnizori	Nr. calificari	Nr. furnizori	Nr. calificari	Nr. furnizori	Nr. calificari	Nr. furnizori	Nr. calificari	Nr. furnizori	Nr. calificari
2004	13	30	4	13	30	16	19	24	66	83
2005	16	32	11	29	96	56	25	43	148	160
Total	29	62	15	42	126	72	44	67	214	243

Sursa: Directia de Munca, Protectie Sociala si a Familiei Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 27: Cursuri de formare profesională organizate de furnizorii de formare profesională acreditați în perioada 2004-2005

Nr. crt.	Arad	Caras-Severin	Hunedoara	Timis
1	Agent paza si ordine	Agent paza si ordine	Agent imobiliar	Agent dezinfectie, deratizare, dezinsectie
2	Asistent de gestiune	Asistent de gestiune	Administrator de retea de calculatoare	Agent imobiliar
3	Asistent manager	Brutar, patiser, preparator produse fainoase	Agent paza si ordine	Agent paza si ordine
4	Bucatar	Bucatar	Agent turism	Agent paza si ordine
5	Coafor	Construcitori structuri monolite	Asistent maternal	Asistent manager
6	Comerciant vanzator marfuri alimentare	Contabil	Baby Sitter	Barman
7	Comerciant vanzator marfuri nealimentare	Croitor imbracaminte dupa comanda	Brutar patiser preparator produse fainoase	Bucatar
8	Competenta comuna - Comunicare in limba engleza	Drujbist	Bucatar	Bucatar
9	Competente comune - Comunicare in limba germana	Dulgher, tamplar, parchetar	Carmangier	Calculator electronic si retele
10	Competente comune - Comunicare in limba italiana	Fierar betonist, montator prefabricate	Coafor	Camerista hotel
11	Confecționer produse textile	Frizer, coafor, manichiurist, pedichiurist	Comunicare in limba Engleza	Coafor
12	Consilier orientare profesionala	Ingrijitor batrani la domiciliu	Comunicare in limba Germana	Coafor stilist
13	Contabil	Ingrijitor copii	Comunicare in limba Italiana	Cofetar-patiser
14	Cosmetician	Inspector resurse umane	Confecționer produse textile	Cofetar-patiser
15	Dulgher, tamplar, parchetar	Instalator instalatii de incalzire centrala	Confecționer tamplarie din aluminiu si mase plastice	Comerciant- vanzator marfuri alimentare
16	Electrician instalatii si echipamente electrice industriale	Limba engleza	Confecționer-asamblor articole din textile	Confecționer tamplarie aluminiu si mase plastice
17	Electrician-electronist auto	Lucrator in alimentatie	Consultant in domeniul fortei de munca	Contabil
18	Formator de formatori	Lucrator in comerț	Contabil	Cosmetician
19	Frizer	Lucrator in cultura plantelor	Cosmetician	Cusator piese din inlocuitori
20	Inspector resurse umane	Lucrator in electrotehnica	Dulgher-tamplar-parchetar	Dansator
21	Instalator instalatii tehnico sanitare si gaz	Lucrator in hoteluri	Electrician constructor	Dulgher-tamplar-parchetar

22	Limba engleza	Macelar	Operator calculator electronic si retele	Electrician electronist auto	Dulgher-tamplar-parchetar
23	Limba germana	Operator calculator electronic si retele	Operator calculator electronic si retele	Fasonator mecanic	Frizer
24	Lucrator in comerț	Operator confecționeer industrial	Operator confecționeer industrial	Fierar betonist, montator prefabricate	Frizer
25	Lucrator in structuri pt. constructii	Ospatar (chelner) vanzator in unitati de alimentatie	Ospatar (chelner) vanzator in unitati de alimentatie	Formator de formatori	Frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist
26	Lucrator in tricotaje-confectii	Preparator produse din carne si peste	Preparator produse din carne si peste	Frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist	Ingrijitoare batrani la domiciliu
27	Lucrator social	Preparator produse din lapte	Preparator produse din lapte	Ingrijitoare batrani la domiciliu	Ingrijitoare copii
28	Macaragiu	Sondor foraj	Sondor foraj	Inspector (referent) resurse umane	Inspector resurse umane
29	Management	Tamplar manual	Tamplar manual	Instalator instalatii de incalzire centrala	Instalator incalzire centrala si gaze
30	Manager de proiect	Zidar pietrar tencuitor	Zidar pietrar tencuitor	Instalator instalatii de ventilare si conditionare	Instalator instalatii tehnico-sanitare si de gaze
31	Manichiurist-pedichiurist			Instalator instalatii tehnico-sanitare si de gaze	Lucrator finisor pentru constructii
32	Maseur			Laminorist	Lucrator hotelier
33	Masini la masini mobile pentru transporturi interioare			Legumicultor	Lucrator in alimentatie
34	Masini pod rulant			Lucrator in comerț	Lucrator in comerț
35	Mecanic auto			Lucrator in cresterea animalelor	Lucrator in comerț
36	Operator calculator electronic si retele			Lucrator in cultura plantelor	Lucrator in hoteluri
37	Operator cazane, turbine cu aburi, instalatii auxiliare si de termoficare			Lucrator in hoteluri	Lucrator in tamplarie
38	Operator introducere validare si prelucrare date			Lucrator masinist utilaje	Lucrator in tricotaje-confectii
39	Ospatar (chelner) vanzator in unitati de alimentatie			Lucrator social	Lucrator pentru drumuri si cai ferate
40	Secretara prelucrare texte			Macaragiu	Lucrator social
41	Stivuitoar			Macelar	Macaragiu
42	Sudor			Management	Macelar
43	Sudor electric			Masini la masini mobile de transport interior	Manichiurist, pedichiurist
44	Tamplar universal			Mecanic auto	Maseur
45	Tapiter			Moz46aicar montator	Masini la masini mobile pentru transporturi interioare

46	Tehnician cadastru funciar topograf		Operator calculator electronic si retele	Masini la masini mobile pentru transporturi interioare
47	Tehnician maseur		Operator cherestea	Mecanic auto
48	Terapeut in terapii complementare		Operator confectioner industrial	Operator calculator introducere validate si prelucrare date
49	Zidar-pietrar-tencuitor		Operator introducere, validare si prelucrare date	Operator calculator electronic si retele
50	Zugrav, ipsosar tapetar, vopsitor		Operator la fabricarea cherestelei	Operator calculator electronic si retele
51			Operator productie RTV	Operator confectioner industrial
52			Ospatar (chelner) vanzator in unitati de alimentatie	Operator introducere, validare si prelucrare date
53			Otelar	Operator sudare tevi si fittinguri din pehd
54			Sondor foraj	Ospatar (chelner) vinzator in unitati de alimentatie
55			Sudor	Ospatar (chelner) vinzator in unitati de alimentatie
56			Tamplar universal	Padurar
57			Utilizare calculator, prelucrare informatii	Pregatitor piese incaltaminte
58			Zidar, pietrar, tencuitor	Preparator produse din carne si peste
59			Zugrav, ipsosar, tapetar, vopsitor	Receptioner
60				Sondor foraj
61				Stivitorist
62				Sudor
63				Talpuitor industrial
64				Tamplar universal
65				Tehnician in industria materialelor de constructii
66				Zidar, pietrar, tencuitor
67				Zidar, pietrar, tencuitor

Sursa: Directia de Munca, Protectie Sociala si a Familiei Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis, 2006

Tabel 28: Evolutia absolventilor de invatamant preuniversitar in regiunea Vest, in perioada 2001-2005

	ARAD					CARAS-SEVERIN					HUNEDOARA					TIMIS				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
Total liceu	3892	3920	4169	2817	3072	2522	2516	2768	2598	2542	2522	2516	2768	2598	2542	4938	4405	5241	4990	4962
Total liceu teoretic	1250	1283	1454	1111	1388	1380	1440	1440	1440	1410	1380	1440	1440	1440	1410	1613	1337	1848	1794	2332
Total liceu vocational	274	228	329	296	209	180	180	180	150	180	180	180	180	150	180	352	416	512	512	381
Total liceu tehnologic	2368	2409	2386	1410	1475	962	896	1148	1008	952	962	896	1148	1008	952	2973	2652	2881	2684	2249
Resurse	732	751	618	281	481	116	112	84	84	168	116	112	84	84	168	684	648	1009	862	417
Tehnic	1274	1279	1323	770	718	618	560	840	700	616	618	560	840	700	616	1113	892	753	649	795
Servicii	362	379	445	359	276	228	224	224	224	168	228	224	224	224	168	1176	1112	1119	1173	1037
Total SAM + ScProf	1408	1511	1837	997	2326	1260	1232	1288	1484	1736	1260	1232	1288	1484	1736	1563	1674	1893	2016	4046
Agricultura	-	-	28	34	32	-	-	56	28	56	-	-	56	28	56	8	25	14	38	72
Chimie industriala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	48	108	84	130
Comert	20	26	41	31	115	28	28	28	28	56	28	28	28	28	56	0	35	44	26	110
Constructii, instalatii si lucrari publice	150	160	173	74	135	168	168	196	168	168	168	168	196	168	168	158	175	228	224	289
Electric	88	108	112	43	149	140	140	140	140	224	140	140	140	140	224	230	211	205	176	343
Electromecanic	60	36	82	74	149	84	84	84	140	168	84	84	84	140	168	150	145	175	231	310
Electronica si automatizari	-	17	47	-	38	84	84	56	28	28	84	84	56	28	28	21	52	43	27	159
Estetica si igiena corpului omenesc	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	51	67	44	103
Fabr. Prod lemn	138	186	200	98	233	84	84	56	112	168	84	84	56	112	168	72	44	45	37	186
Ind textila si pielarie	494	483	579	191	338	28	28	28	112	112	28	28	28	112	112	134	121	203	184	462
Ind.alimentara	22	43	57	64	117	-	-	-	28	28	-	-	-	28	28	46	46	54	48	177
Materiale de constructii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
Mecanic	373	370	479	362	684	504	476	532	616	504	504	476	532	616	504	618	625	611	725	1344
Silvicultura	45	61	12	-	56	56	56	56	28	56	56	56	56	28	56	23	19	21	31	79
Tehnici poligrafice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
Turism si alimentatie	18	21	27	26	237	84	84	56	56	168	84	84	56	56	168	64	77	75	141	282

Sursa: ISJ Arad, Caras-Severin, Hunedoara, Timis

Tabel 29: Prognost balantei cerere-oferta (mii persoane) in Regiunea Vest, pe judete, 2005-2013

Judete \ Ani	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Arad	-9,566	-8,841	-8,126	-7,420	-6,725	-6,039	-5,223	-4,408	-3,594
Caras-Severin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	18,508	18,635	18,769	18,908	19,052	19,202	19,204	-19,208	-19,216
Hunedoara	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	33,163	31,788	30,001	28,703	26,991	25,766	23,683	-22,081	-20,056
Timis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	16,214	16,698	16,503	17,024	16,867	17,425	16,945	-17,166	-16,692
Total regiunea Vest	77,451	75,962	73,398	72,056	69,635	68,431	65,055	-62,863	-59,558

Sursa: Institutului National de Cercetare Stiintifica in domeniul Muncii si Protectiei Sociale, 2005

Tabel 30: Prognost balantei cerere-oferta (mii persoane) in Regiunea Vest, pe activitati ale economiei nationale, 2005-2013

Activitatea \ Ani	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Agricultura, vanatoare si silvicultura	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	19,785	21,206	21,408	22,858	23,088	24,566	24,587	-25,848	-25,881
Industrie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	24,605	22,849	21,436	19,733	18,372	16,719	15,030	-13,040	-11,380
Constructii	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-3,351	-2,946	-2,654	-2,257	-1,973	-1,584	-1,248	-0,806	-0,474
Comert	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-6,147	-5,344	-4,702	-3,914	-3,287	-2,513	-1,790	-0,918	-0,202
Hoteluri si restaurante	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-1,188	-1,028	-0,918	-0,760	-0,653	-0,499	-0,373	-0,200	-0,076
Transport, depozitare si comunicatii	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-3,609	-3,284	-3,015	-2,697	-2,435	-2,126	-1,812	-1,449	-1,139
Intermedieri financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-0,736	-0,683	-0,638	-0,587	-0,544	-0,494	-0,441	-0,381	-0,329
Tranzactii imobiliare si alte servicii	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-1,578	-1,475	-1,375	-1,276	-1,179	-1,083	-0,964	-0,844	-0,727
Administratie publica si aparare	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-6,182	-6,767	-6,945	-7,538	-7,725	-8,326	-8,459	-9,005	-9,142
Invatamant	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-4,816	-5,084	-5,154	-5,430	-5,507	-5,789	-5,818	-6,050	-6,082
Sanatate si asistenta sociala	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-3,500	-3,282	-3,150	-2,939	-2,814	-2,609	-2,438	-2,185	-2,017
Celelalte activitati ale economiei nationale	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-1,955	-2,015	-2,003	-2,066	-2,057	-2,124	-2,094	-2,138	-2,109
Total regiunea Vest	77,451	75,962	73,398	72,056	69,635	68,431	65,055	-62,863	-59,558

Sursa: Institutului National de Cercetare Stiintifica in domeniul Muncii si Protectiei Sociale, 2005

Anexa 4

Liniile Directoare Integrate ale Strategiei Europene pentru Ocuparea Fortei de Munca

Linie directoare integrata nr. 17:

Implementarea politicilor de ocupare ce vizeaza ocuparea intregii forte de munca, imbunatatirea calitatii si productivitatii la locul de munca, si intarirea coeziunii sociale si teritoriale.

Politicile trebuie sa contribuie la atingerea unei rate medii de ocupare globala pentru Uniunea Europeana (UE) de 70%, de minim 60% pentru femei si 50% pentru lucratorii cu varsta inaintata (55-64) pana in anul 2010, si la reducerea somajului si a inactivitatii. Statele Membre trebuie sa aiba in vedere stabilirea de rate nationale de ocupare tinta

In abordarea acestor obiective, actiunea trebuie centrata asupra urmatoarelor prioritati:

- atragerea si mentinerea mai multor persoane in activitate, cresterea ofertei de locuri de munca si modernizarea sistemelor de protectie sociala,
- imbunatatirea adaptabilitatii lucratorilor si societatilor,
- cresterea investitiilor in capitalul uman printr-o mai buna instruire si aptitudini.

1. ATRAGEREA SI MENTINEREA MAI MULTOR PERSOANE IN ACTIVITATE, CRESTEREA OFERTEI DE LOCURI DE MUNCA SI MODERNIZAREA SISTEMELOR DE PROTECTIE SOCIALA

Cresterea nivelurilor de ocupare a fortei de munca este cel mai eficient mijloc de obtinere a cresterii economice si promovare a economiilor de integrare sociala asigurand in acelasi timp o retea de siguranta pentru persoanele inapte pentru munca. Promovarea unei oferte de locuri de munca mai mari la nivelul tuturor grupurilor, o noua abordare a ciclului de viata privind munca si modernizarea sistemelor de protectie sociala pentru a asigura adecvarea acestora, viabilitatea financiara si sensibilitatea fata de nevoile in schimbare la nivel de societate sunt cu atat mai mult necesare avand in vedere scaderea prognozata a populatiei in virsta de munca. Trebuie acordata o atentie deosebita rezolvarii diferentelor persistente de ocupare intre femei si barbati, si ratele scazute de ocupare ale lucratorilor cu varsta inaintata si tinerilor, parte a noii abordari intergenerationale.

Actiunea trebuie sa abordeze de asemenea somajul in randul tinerilor care este in medie dublu fata de rata globala de somaj. Trebuie implementate conditiile corecte pentru facilitarea progresului in activitate, indiferent daca este pentru intrarea in activitate, revenirea la activitate dupa o pauza sau dorinta de a prelungi durata de activitate. Calitatea locurilor de munca, inclusiv retributia si beneficiile, conditiile de munca, siguranta locului de munca, accesul la instruire pe durata intregii vieti si posibilitatile de dezvoltare a carierei sunt extrem de importante, precum si sprijinul financiar si stimulentele din cadrul sistemelor de protectie sociala.

Linie directoare integrata nr. 18:

Promovarea unei abordari pentru ciclul de viata in munca prin:

- *un efort reinnoit de formare a parcursurilor de ocupare pentru tineri, si reducerea somajului la nivelul tinerilor conform prevederilor Pactului European pentru Tineret.*
- *Actiune ferma pentru cresterea participarii femeilor si reducerea diferentelor intre sexe cu privire la ocupare , somaj si retributie*
- *O impacare mai buna a activitatii si vietii private si oferirea de facilitati accesibile si disponibile de ingrijire a copilului si asistenta pentru alte persoane dependente*
- *Sprijin financiar pentru imbatranirea activa, inclusiv conditii adecvate de munca, stare de sanatate (ocupationala) imbunatatita si stimulente adecvate pentru munca si descurajarea pensionarii premature*
- *Sisteme de protectie sociala moderne, inclusiv pensii si ingrijiri medicale, asigurand lor adecvarea sociala, viabilitatea financiara si sensibilitatea fata de nevoile in schimbare, astfel incat sa sprijine participarea si o mai buna mentinere in activitate si o durata de activitate mai lunga.*

Facilitarea accesului la ocupare pentru persoanele in cautarea unui loc de munca, prevenirea somajului si asigurarea ca persoanele care intra in somaj sa ramana in strans contact cu piata muncii si cresterea capacitatii acestora de ocupare sunt esentiale pentru cresterea participarii si combaterea excluderii sociale. Acest lucru presupune inlaturarea barierelor fata de piata muncii prin oferirea de asistenta pentru cautarea eficienta a unui loc de munca, facilitarea accesului la instruire si alte masuri active pe piata muncii si asigurarea ca activitatea este rentabila, precum si indepartarea somajului, saraciei si situatiilor de inactivitate. O atentie deosebita trebuie acordata promovarii integrarii persoanelor dezavantajate, inclusiv lucratorii cu aptitudini scazute, pe piata muncii, inclusiv prin extinderea serviciilor sociale si economiei sociale, precum si prin dezvoltarea de noi surse de locuri de munca ca raspuns la nevoile colective. Combaterea discriminarii, promovarea accesului la ocupare pentru persoane cu handicap si integrarea imigrantilor si minoritatilor sunt deosebit de importante.

Linie directoare integrata nr. 19:

Asigurarea unor Piete ale muncii inclusive, sporirea atractivitatii ocuparii si asigurarea rentabilitatii ocuparii pentru persoanele in cautarea unui loc de munca, inclusiv persoanele dezavantajate si celor inactive prin:

- *masuri active si preventive pe piata muncii, inclusiv identificarea timpurie a nevoilor, asistenta in vederea cautarii unui loc de munca, orientare si instruire in cadrul planurilor de actiune personalizate, oferirea de servicii sociale necesare pentru sprijinirea integrarii persoanelor care nu au contact cu piata muncii si contribuirea la eradicarea saracie*
- *revizuirea continua a stimulentei si mijloacelor de descurajare rezultand din sistemele de impozitare si beneficii, inclusiv administrarea si conditionarea beneficiilor si o reducere SEOnificative a ratelor marginale de impozitare efective ridicate, in special pentru persoanele cu venituri reduse, asigurand in acelasi timp niveluri adecvate de protectie sociala*

- dezvoltarea de noi surse de locuri de munca in domeniul servicii pentru persoane fizice si societati, in special la nivel local.

Pentru a permite mai multor persoane sa gaseasca un loc de munca mai bun, este necesar de asemenea intarirea infrastructurii pietei muncii la nivel national si UE, inclusiv prin reseaua EURES, astfel incat sa se anticipeze si sa se rezolve mai bine posibilele nepotriviri. In acest context, mobilitatea lucratorilor in cadrul UE este esentiala si trebuie asigurata in intregime in contextul Tratatelor.

Trebuie acordata de asemenea intrega atentie pietelor de munca nationale legat de ocuparea pentru oferta suplimentare de forta de munca ce rezulta din imigrarea cetatenilor din tarile slab dezvoltate

Linie directoare integrata nr. 20

Imbunatatirea adaptarii la nevoile pe piata muncii prin:

- *Modernizarea si intarirea institutiilor pietei muncii, in special serviciile de ocupare avandu-se in vedere de asemenea asigurarea unei mai mari transparente a oportunitatilor de ocupare si instruire la nivel national si european*
- *eliminarea obstacolelor de mobilitatii pentru lucratori la nivelul Europei in cadrul tratatelor*
- *anticiparea mai buna a aptitudinilor necesare, dezechilibrelor si impedimentelor pe piata muncii*
- *gestionarea corespunzatoare a migratiilor economice*

2. IMBUNATATIREA ADAPTABILITATII LUCRATORILOR SI SOCIETATILOR

Europa trebuie sa-si imbunatateasca capacitatea de anticipare, declansare si absorbtie a schimbarilor economice si sociale. Acest lucru presupune costuri scazute de ocupare a fortei de munca, forme moderne de organizare a ocuparii si pietele ale muncii care functioneaza corespunzator si care permit o mai mare flexibilitate alaturi de siguranta locului de munca pentru a intampina nevoile societatilor si lucratorilor. Acest lucru trebuie sa contribuie de asemenea la prevenirea aparitiei pietelor muncii segmentate si la reducerea ocuparii la negru.

In cadrul economiei actuale din ce in ce mai globalizate cu deschiderea pietei si continua introducere de noi tehnologii, atat societatile cat si lucratorii se confrunta cu nevoia, si intr-adevar oportunitatea, adaptarii. Desi acest proces de schimbari structurale este benefic la nivelul global al dezvoltarii si ocuparii, se produc de asemenea si transformari negative pentru anumiti lucratori si societati. Intreprinderile trebuie sa devina mai flexibile pentru a raspunde schimbarilor bruste ale cererii pentru bunurile si serviciile lor, sa se adapteze noilor tehnologii si sa fie capabile sa aduca in permanenta inovatii pentru a ramane competitive. Trebuie de asemenea sa raspunda la cererea din ce in ce mai mare de calitate a locurilor de munca corelata cu preferintele personale ale lucratorilor si schimbarile de la nivelul familiei, si trebuie sa faca fata imbatranirii fortei de munca si scaderii numarului angajatilor tineri. Pentru lucratori, perioada de activitate devine mai complexa intrucat tipurile de activitate devin mai variate si neregulate si trebuie sa faca fata cu succes unui numar mai mare de tranzitii pe parcursul unui ciclu de viata. In conditiile unor economii care se schimba rapid si restructurarii aferente, lucratorii trebuie sa faca fata unor noi modalitati de munca, inclusiv exploatarea sporita a Tehnologiilor de Informare si Comunicare (TIC) si schimbarilor statutului lor de munca, si sa fie pregatiti pentru invatare pe parcursul intregii vietii. Mobilitatea geografica este de asemenea necesara pentru accesarea unor oportunitatilor de ocupare la nivel extins si in intreaga UE.

Linie directoare integrata nr. 21

Promovarea unei mai mari flexibilitati concomitent cu siguranta locului de munca, si reducerea segmentarii pietei muncii, avandu-se in vedere rolul partenerilor sociali, prin:

- *adaptarea legislatiei ocuparii, revizuirea diferitelor acorduri contractuale si referitoare la norma de lucru,*
- *abordarea problematicii ocuparii la negru*
- *anticiparea imbunatatita si administrarea pozitiva a schimbarii, inclusiv a restructurarii economice, in special legata de deschiderea economica, pentru a minimiza costurile sociale si a facilita adaptarea,*
- *promovarea si diseminarea de moduri inovative si flexibile de organizare a ocuparii, in vederea imbunatatirii calitatii si productivitatii ocuparii, inclusiv in ce priveste sanatatea si siguranta la locul de munca,*
- *sprijinirea tranzitiei situatiei profesionale, inclusiv instruirea, auto-ocuparea, crearea de locuri de munca si mobilitatea geografica.*

In vederea crearii de locuri de munca, a mentinerii competitivitatii si a contributiei la cadrul economic general, cresterile salariale generale trebuie sa se coreleze cu cresterea productivitatii in cadrul ciclului economice, si ar trebui sa reflecte situatia pietei muncii. Eforturi sunt de asemenea necesare pentru a reduce costurile nesalariale ale ocuparii si pentru a revizui elementele impozabile in special in cazul celor cu un nivel redus de salarizare, facilitind astfel chiar crearea de locuri de munca.

Linie directoare integrata nr. 22

Asigurarea dezvoltarii unor costuri cu munca si a unor mecanisme de stabilire a salarizarii favorabile angajarii:

- *incurajarea parteneriatelor sociale in cadrul propriei arii de responsabilitate, pentru a stabili cadrul corect de negociere a salarizarii in vederea reflectarii corecte a productivitatii si a provocarilor de pe piata muncii, la toate nivelurile relevante, si pentru a elimina diferentierea salarizarii pe sexe;*
- *revizuirea impactului ocuparii asupra costurilor de munca nesalariale si, dupa caz, adaptarea structurii si nivelului acestora, in special pentru a reduce impozitarea salariilor mici.*

3. CRESTEREA INVESTITIILOR IN CAPITALUL UMAN PRIN INTERMEDIUL EDUCATIEI SI A CALIFICARILOR SPORITE

Europa trebui sa investeasca mai mult in capitalul uman. Prea multe persoane sunt impiedicate sa acceada la piata muncii din cauza lipsei calificarii, sau din cauza nepotrivirii dintre calificari si cerere. Pentru a imbunatati accesul la ocupare pentru toate nivelurile de varsta, pentru a creste productivitatea si calitatea ocuparii, UE trebuie sa investeasca mai mult si mai eficace in capitalul uman si educatia continua, in beneficiul indivizilor, al companiilor, al economiei si al societatii in ansamblu.

Economiile bazate pe cunoastere si pe servicii necesita calificari diferite de industriile traditionale, acestea trebuind sa fie aduse continuu la zi pentru a face fata modificarilor tehnologice si procesului de inovare. Lucratorii, pentru a isi pastra locul de munca si pentru

a avansa, trebuie sa acumuleze si sa isi perfectioneze continuu calificarile. Productivitatea companiilor depinde de formarea si mentinerea unei forte de munca adaptabile la schimbare. Guvernele trebuie sa se asigure ca sistemul educational relevant este perfectionat, si ca tinerii isi insusesc calificarile necesare, in conformitate cu Pactul European pentru Tineret (European Youth Pact). Toate persoanele interesate trebuie sa se mobilizeze pentru a dezvolta si cultiva o cultura reala a educarii continue, de la varste mici. Pentru a realiza o crestere substantiala a investitiilor publice si private in resurse umane pe cap de locuitor si pentru a garanta calitatea si eficienta acestor investitii, este vital sa se asigure partajarea echitabila si transparenta a costurilor si responsabilitatilor intre actori. Statele membre trebuie sa foloseasca mai eficient Fondurile Structurale si cele puse la dispozitie de Banca Europeana de Investitii pentru a investi in educatie si instruire. In vederea atingerii acestor deziderate, Statele membre se angajeaza sa dezvolte strategii comprehensive de formare continua pana in anul 2006, si sa implementeze Programul de Lucru privind Educatia si Pregatirea Profesionala pina in 2010.

Linie directoare integrata Nr. 23

Extinderea si imbunatatirea investitiilor in capitalul uman, prin:

- *Educatie inclusiva si politici de formare si de actiune pentru a facilita semnificativ accesul la pregatire profesionala initiala, secundara si tertiara, inclusiv stagii de pregatire si instruire antreprenoriala*
- *Reducerea semnificativa a cazurilor de abandon scolar*
- *Strategii eficiente de educatie continua deschisa tuturor in cadrul scolilor, companiilor, autoritatilor publice si al gospodariilor, in conformitate cu acordurile europene, incluzand stimulente si mecanisme de partajare a costurilor, in vederea cresterii participarii la formarea continua, inclusiv la locul de munca, pe tot parcursul vietii, in special in randul lucratorilor cu calificari reduse sau varstnici*

Stabilirea de obiective ambitioase si cresterea generalizata a nivelului investitiilor nu este inasa suficient. Pentru a echilibra cererea si oferta in practica, sistemele de formare continua trebuie sa fie viabile financiar, accesibile, si adaptabile la necesitatile in schimbare.

Adaptarea si cresterea capacitati sistemelor de invatamant si formare profesionala sunt necesare pentru imbunatatirii relevantei acestora in contextul pietei muncii, a sensibilitatii acestora la necesitatile unei economii si societati bazate pe cunoastere precum si a eficientei acestora. Tehnologia informatiei si a comunicatiilor poate fi utilizata pentru a imbunatati accesul la invatare, ajustandu-l intr-un mod cat mai satisfacator la nevoile angajatilor si angajatorilor. Este necesara o de asemenea o mai mare mobilitate atat in scopurile ocuparii cat si in cele ale invatarii, pentru a permite accesul la oportunitati de ocupare mai degraba in UE decat in alta parte. Ar trebui sa dispara ultimele obstacole la adresa mobilitatii ramase pe piata muncii europene, mai ales cele relative la recunoasterea si transparenta calificarilor si a competentelor. Va fi foarte important sa se faca uz de instrumentele si referintele legislative aprobate la nivel european pentru a sprijini reformele sistemelor nationale de educatie si formare profesionala, conform celor stabilite in Programul de lucru pentru Educatie si Formare Profesionala pentru anul 2010.

Linie directoare integrata Nr. 24

Adaptarea sistemelor de invatamant si formare profesionala ca reactie la noile cerinte privind competentele, prin:

- *cresterea si asigurarea unui anumit grad de atractie, atitudine deschisa si a anumitor standarde de calitate relative la invatamant si formare profesionala, urmarind a creste oferta in domeniul invatamantului si formarii profesionale, a asigura moduri flexibile de invatare si a creste posibilitatile de mobilitate pentru studenti si cursanti*
- *facilitarea si diversificarea accesului pentru toate persoanele la cursurile de instruire si formare profesionala, precum si la cunostintele adecvate, privind organizarea timpului de lucru, a serviciilor de sprijin adresate familiilor, indrumarea in cariera, si daca este necesar prin crearea unor noi forme de impartire a costurilor*
- *rezolvarea necesitatilor de competente nou aparute, a competentelor cheie, si a cerintelor viitoare de competente, prin imbunatatirea modului de definire si a transparentei calificarilor, a modului eficient de recunoastere a acestora, precum si a validarii sistemului formal sau non-formal de invatare.*

Tinte si puncte de referinta (benchmarks) stabilite in cadrul Strategiei Europene de Ocupare a fortei de munca

S-au stabilit urmatoarele tinte si puncte de referinta in contextul Strategiei Europene de Ocupare a fortei de munca din anul 2003:

- fiecarui somer sa i se ofere posibilitatea unui nou inceput inainte de a implini cele 6 luni de somaj in cazul tinerilor sau cele 12 luni in cazul adultilor, prin intermediul cursurilor de formare sau re-orientare profesionala, practica in domeniu, prin masuri de ocupare a sau similare, combinate acolo unde este cazul cu asistenta continua la cautarea unui loc de munca,
- 25 % din somerii pe termen lung sa participe pana in 2010 la una din masurile active de formare sau re-orientare profesionala, angajare subventionata sau alta masura de ocupare, in scopul obtinerii mediei privind cele mai evaluate trei state membre,
- persoanele care cauta un loc de munca in UE sa poata consulta toate posturile libere facute publice prin intermediul agentilor de ocupare a fortei de munca din statele membre,
- sa se obtina o crestere cu cinci ani, la nivelul Uniunii Europene, a varstei medii de iesire la pensie in cadrul pietei muncii, pana in 2010 (prin comparatie cu 59,9 in 2001),
- sa se asigure, pana in 2010, servicii de asistenta sociala pentru cel putin 90% din copii intre 3 ani si varsta obligatorie de scolarizare, si pentru cel putin 33 % din copii sub 3 ani,
- sa se asigure o rata medie de abandon scolar, la nivel european, de sub 10 %.
- cel putin 85 % din persoanele in varsta de 22 de ani din Uniunea Europeana sa fi absolvit cursurile invatamantului secundar superior pana in 2010,
- nivelul mediu de participare, in intreaga Uniune Europeana, la educatia permanenta sa fie de cel putin 12,5 % din populatia adulta in virsta de munca (grupul de varsta 25 - 64 ani).

**PLANUL DE IMPLEMENTARE A PLANULUI
REGIONAL DE ACTIUNE PENTRU OCUPARE SI
INCLUZIUNE SOCIALA
2006 – 2008
(REGIUNEA VEST)**

Planul de Implementare a Planurilor de Actiune Regionale pentru Ocupare si Incluziune Sociala

Introducere

Prima Generatie a Planurilor de Actiune Regionale pentru Ocuparea Fortei de Munca (PRAO) 2006 – 2008, intocmite de catre membrii Consortiilor Regionale, structuri de parteneriat consultative sprijinite de Echipa de Asistenta Tehnica au fost aprobate recent de Consiliile de Dezvoltare Regionala in urma unor ample consultari intre factorii de decizie.

In cadrul conferintei din 19 iulie 2006 in vederea analizarii experientei acumulate in elaborarea Planurilor de Actiune Regionale pentru Ocuparea Fortei de Munca, exista sentimentul clar ca, in timp ce prima generatie de PRAO si-a castigat statutul de „documente de sine statatoare”, se facea simtita nevoia stringenta de a trece rapid la stadiul de implementare a planurilor, consolidand astfel strategia in masuri operationale semnificative.

In acest scop, s-a convenit impreuna cu MMSSF ca Echipa de Asistenta Tehnica si reprezentantii UIP din fiecare regiune sa organizeze un Seminar la sfarsitul lunii august sau la inceputul lunii septembrie in vederea realizarii de planuri de implementare individuale pentru cele 8 PRAO, planuri care sa prezinte masuri concrete de implementare care sa se adreseze problemelor specifice de ocupare a fortei de munca din cadrul regiunii, luand-se totodata in considerare si prioritatile identificate in cadrul liniilor directoare de ocupare de munca ale UE pentru dezvoltare si crearea locurilor de munca.

Structura Planurilor de Implementare

Pentru a se asigura o conformitate, cele 8 planuri de implementare trebuie sa adopte urmatorul format:

- O declaratie de viziune / intentie a regiunii care sa cuprinda obiectivele si ambitiile identificate in PRAO
- O analiza scurta precum si aspecte esentiale ale problemelor de pe piata muncii / ariile problematice identificate in PRAO
- Un scurt rezumat care sa prezinte strategia extinsa din cadrul PRAO
- Prioritatile identificate in PRAO vor fi clasate dupa importanta si gradul lor de fezabilitate din punctul de vedere al obiectivelor stabilite pentru primul an de implementare si al masurilor concrete si actiunilor identificate in vederea realizarii acestor prioritati
- Toate masurile identificate trebuie sa fie bine definite si sa aiba obiective precise din cadrul zonelor problematice din regiune, mai exact sa se axeze particularitatile regiunii

Seminarul 30 august – 1 septembrie inclusiv

La seminarul de trei zile au participat cate doi reprezentanti din fiecare din cele 8 UIP, Echipa de Asistenta Tehnica precum si Liderul de Echipa. Fiecare UIP – cu sprijinul Echipei de Asistenta Tehnica aferente si-a revizuit strategia extinsa a Planurilor de Actiune Regionale pentru Ocuparea Fortei de Munca si a insistat asupra diagnozei zonelor cu mari probleme de pe piata muncii.

Procesul a fost extrem de interactiv cu participarea grupurilor regionale la sesiuni plenare pentru a prezenta si transmite propriile constatari si primind feed back de la colegii UIP din alte regiuni, Expertul Coordonator si Liderul de Echipa.

La incheierea acestuia seminar de 3 zile fiecare UIP si-a finalizat planul individual de implementare, plan concentrat si croit in mod evident pe caracteristicile regionale si judetene ce contine masuri si actiuni concrete. In unele cazuri, au fost de asemenea incluse si actiuni "inter-regionale".

Cele 8 planuri de implementare sunt anexate prezentului raport.

Planurile de implementare

Implementarea Planurilor de Actiune Regionale pentru Ocuparea Fortei de Munca constituie o parte integranta a politicilor modelare a ocuparii fortei de munca, reprezentand prin urmare instrumentul operational ce va fi utilizat de structurile de parteneriat nou-infiintate

In consecinta, responsabilitatea globala cu privire la implementarea masurilor si actiunilor specifice din cadrul planurilor de implementare ale PRAO va intra in aria de competenta a Pactului Regional pentru Ocuparea Fortei de Munca si Incluziune Sociala.

Este extrem de important ca aria de competenta a acestui Pact sa includa si PRAO, monitorizand implementarea acestuia si dirijandu-i actualizarile ulterioare prin „aplicarea” implementarii sale in parteneriatele de ocupare a fortei de munca locale si judetene.

Pentru a-si realiza obiectivele, Pactul va beneficia de sprijinul permanent al Secretariatului Tehnic Permanent (STP) care, printre altele, va monitoriza implementarea planurilor si va furniza Pactului rapoarte trimestriale. STP va fi de asemenea permanent responsabil de stimularea dezvoltarii de noi proiecte care sa fie incluse in actualizarea anuala a planurilor de implementare PRAO.

Rezultate si recomandari ale expertilor

Munca depusa in diferite activitati din cadrul proiectului a dus la rezultate ce trebuie incluse si care sunt atasate prezentului document.

Anexa 1 include cele opt Planuri de implementare pentru fiecare PRAO care de acum inainte trebuie puse in aplicare, monitorizate si actualizate de catre Pact

Anexa 2 prezinta mecanismele de monitorizare a PRAO propuse de expertii Echipei de Asistenta.

Anexa 3 descrie structura propusa pentru asistenta tehnica oferita parteneriatelor in vederea realizarii sarcinilor primite.

ANEXE

- **Anexa 1:**
 - ***Plan de Implementare PRAO Regiunea Vest***
- **Anexa 2: *Propunere a unui mecanism de monitorizare a Planurilor de Implementare PRAO***
- **Anexa 3: *Propunere pentru Secretariat Tehnic Permanent pentru Parteneriate***

ANEXA 1

Plan de Implementare PRAO Regiunea Vest

Viziune : Oportunitati de ocupare crescute pentru toti cetatenii, fara discriminare, printr-o omogenizare intra si interregionala precum si cu regiunile vecine din Uniunea Europeana intr-o regiune de Vest dezvoltata economic echilibrat

Situatia pietei muncii pe plan regional prezinta urmatoarele caracteristici:

- Din analiza aspectelor demografice se observa faptul ca populatia Regiunii Vest este intr-o continua scadere, densitatea populatiei din regiune fiind net inferioara mediei nationale (61,1% fata de 90,9%).
- In Regiunea Vest, in anul 2003, se constata o diferenta mare intre populatia urbana (61,7%) si populatia rurala (38,3%).
- Disparitati intre judetele regiunii.
- Populatia ocupata in mediul rural scade, in timp ce populatia ocupata in mediul urban cunoaste o tendinta de crestere.
- Somajul BIM este semnificativ mai mare in randul tinerilor, ceea ce indica faptul ca oferta sistemului de invatamant nu este corelata cu schimbarile inregistrate pe piata muncii
- Disponibilizarile datorate restructurarilor au antrenat un volum mare de masuri pasive.
- Somajul de lunga durata ramane o problema importanta intrucat s-a observat ca persoanele care raman neangajate pentru o perioada lunga de timp au mari dificultati in a se reintegra pe piata muncii. Cu cat perioada de inactivitate este mai mare, cu atat scad si sansele de reintegrare profesionala.
- Rata de activitate ramane totusi sub media pe tara si sub media EU-25.
- Populatia ocupata continua sa scada, cresterea economica inregistrata in ultimul timp neavand un impact suficient de puternic asupra pietei muncii pentru a stopa si inversa trendul descrescator
- Populatia ocupata din grupa de varsta 15-24 ani inregistreaza o usoara crestere, dar este destul de departe fata de media EU-25; iar populatia ocupata din grupa de varsta 55-64 ani este in scadere si mult sub media EU-25.
- Populatie afectata de marginalizare si saracie in judetele Caras – Severin si Hunedoara.
- Lipsa a datelor privind participare la educatie a persoanelor provenind din grupuri dezavantajate
- De remarcat totusi ca rata de ocupare pentru femeii inregistreaza o usoara crestere in 2004, insa ponderea populatiei ocupate feminine in totalul populatiei ocupate este inferioara celei a populatiei masculine
- Populatia ocupata in agricultura, industria extractiva, sectorul energetic inregistreaza o scadere, in timp ce populatia ocupata in industria prelucratoare, constructii, comert, hoteluri si restaurante, tranzactii imobiliare, cunoaste o tendinta de crestere. In pofida acestor tendinte ponderea populatiei ocupate in agricultura ramane inca foarte mare, iar sectorul serviciilor este inca insuficient dezvoltat.
- Lipsa motivarii angajatilor, lipsa flexibilitatii
- Interes scazut din partea angajatorului pentru formarea si perfectionarea angajatilor.
- Politici si proceduri de resurse umane depasite

- Carente in managementul resurselor umane pentru departamentele respective in rindul agentilor economici
- Desi realizate in diverse proiecte si programe, parteneriatele din regiune sunt inca deficitare in implicarea tuturor partenerilor si in special prin lipsa mediului de afaceri.
- Informatii insuficiente si depasite privind piata muncii. Deficiente in actualizarea si acuratetea acestor informatii.
- Evolutia economica si sociala imprezibila si in acest sens nu exista proceduri si instrumente pentru analizarea evolutiei si tendintei pietei muncii.
- Carente in armonizarea sistemului educational si de formare profesionala cu cerintele pietei muncii.
- In perioada 2005- 2013 se previzioneaza dezechilibre serioase pe piata muncii, prognozandu-se o oferta superioara cererii atat la nivel regional, cat si la nivelul fiecarui judet component.
- Balanta cerere-oferta va prezenta cele mai mari valori negative in agricultura, industrie, administratie publica si aparare si invatamant.

Strategia politicilor pentru ocuparea fortei de munca

Strategia de ocupare a fortei de munca pentru Regiunea Vest are in vedere sa creasca gradul de ocupare la nivelul regiunii prin atenuarea si stabilirea unui echilibru la nivelul regiunii si prin reducerea disparitatilor intre judetele Caras severin si Hunedoara ca fiind mai putin dezvoltate si judetele Arad si Timis ca fiind dezvoltate. In acest sens se are in vedere cresterea ocuparii la nivelul acestor regiunii printr-un important input din partea judetelor mai dezvoltate. Astfel putem considera cele trei prioritati enuntate mai jos ca principalii piloni ai strategiei :

- Dezvoltarea mediului de afaceri prin cresterea spiritului antreprenorial si schimbul de bune practici intre cei doi poli de dezvoltare din regiunea Vest (2 judete cu nivel ridicat de dezvoltare Timis si Arad si doua judete mai putin dezvoltate Caras Severin si Hunedoara) si apropierea de modelul economico-social al regiunii invecinate din Ungaria .
- Promovarea de masuri active in ocuparea in vederea atenuarii efectelor negative ale disponibilizarile efectuate si preconizate si facilitarea integrarii cat mai rapide a tinerilor absolventi.
- Promovarea incluziunii sociale pentru ocupare.

Adaptarea rapida la schimbarile economice in special cele datorate restructurarilor industriale, sporirea ratei de ocupare a fortei de munca; reducerea ratei somajului; sporirea eficientei pietii muncii;; prevenirea discriminarii si a excluziunii sociale; sunt avute in vedere armonizarii piatii muncii din regiunea de Vest cu cea nationala si cea europeana. prin actiuni ce tin de sprijinirea si dezvoltarea mediului de afaceri, egalitate de sanse si promovarea si implementarea a cit mai multe masuri active in ocupare.

Actiunile propuse in Planul de Implementare al PRAO sunt centrate pe nevoile regiunii, astfel se pune accent pe cresterea ocuparii la nivelul regiunii, actionindu-se in special in vederea cresterii ocuparii la nivelul judetelor Caras-Severin si Hunedoara. In acest sens se au in vedere directii diferite : atragerea de afaceri si investii din judetele Timis si Arad mai dezvoltate in judetele invecinate mai sarace prin extinderea acestora in locatii din judetele respective. De asemenea se pune un accent si pe valorificarea potentialului turistic extrem de bogat la nivelul acestor judete. Plecind de la trei grupuri tinta distincte : persoane disponibilizate, potientiale disponibilizari din minerit si industrie mecanica si tinerii absolventi, grupuri tinta identificate ca fiind problematice la nivelul regiunii, s-au creionat actiuni concrete pentru eficientizarea implementarii programelor de masuri active.

Prioritati si masuri

Prioritatea 1

Dezvoltarea mediului de afaceri prin cresterea spiritului antreprenorial si schimbul de bune practici intre cei doi poli de dezvoltare din regiunea Vest (2 judete cu nivel ridicat de dezvoltare Timis si Arad si doua judete mai putin dezvoltate Caras Severin si Hunedoara) si apropierea de modelul economico-social al regiunii invecinate din Ungaria .

Masuri si actiuni	Linii Directoare							
	17	18	19	20	21	22	23	24
Masura 1.1: Deschiderea de noi oportunitati pentru crearea de locuri de munca prin atragerea de afaceri si investitori din judetele Timis si Arad in judetele Hunedoara si Caras Severin, cu facilitati acordate pentru acestia.								
Actiunea 1. Crearea de structuri parteneriale intre actorii implicati si factorii de decizie in elaborarea unui plan de actiune cu identificarea zonelor si facilitatilor acordate.			x					
Actiunea 2. Realizarea unor sesiuni de informare, prezentare mediatizare catre agentii economici care opereaza in regiune prin prezentarea facilitatilor create in judetele Caras Severin si Hunedoara.			x					
Masura 1.2: Cresterea semnificativa a numarului de programe educationale pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial.								
Actiunea 1. Promovarea programelor de formare profesionala si dezvoltarea afacerilor in turism si agro-turism, prioritar in judetele Caras-Severin si Hunedoara								x
Actiunea 2. Cresterea semnificativa a numarului de persoane care urmeaza programe de instruire in management, managementul calitatii si administrarea afacerilor								x
Masura 1.3: Stimularea parteneriatelor intre organizatii reprezentative pentru mediul de afaceri si furnizori de formare profesionala.								
Actiunea 1. Facilitarea intalnirilor si acordurilor intre parteneri						x		
Actiunea 2. Dezvoltarea unor actiuni de promovare a politicilor de piata a muncii in regiunea Vest	x							
Masura 1.4: Facilitarea si organizarea de intalniri intre specialisti si antreprenori din interiorul regiuni si regiunile invecinate din Ungaria								
Actiunea 1. Facilitarea si organizarea de evenimente intre cei doi poli regionali cu nivele diferite de dezvoltare						x		
Actiunea 2. Facilitarea si organizarea de evenimente intre specialisti si antreprenori din regiunile invecinate din Ungaria						x		
Masura 1.5: Dezvoltarea parteneriatelor intre judetele Caras Severin, Mehedinti, Gorj pentru valorificarea potentialului turistic comun (valea Cernei, Dunare)								
Actiunea 1. Crearea de structuri parteneriale intre factorii de decizie locale (consilii judetene, prefecturi Caras Severin – Mehedinti – Gorj)						x		
Actiunea 2. Realizarea de seminarii si intalniri de lucru care sa aiba ca scop realizarea de planuri de actiune pentru valorificarea potentialului turistic a zonei Dunarii si Vaii Cernei						x		
Actiunea 3. Cooptarea in parteneriate a ONG si centrelor de consultanta care sa ofere sprijin pentru atragerea de fonduri						x		

Prioritatea 2:

Promovarea de masuri active in ocuparea in vederea atenuarii efectelor negative ale disponibilizarile efectuate si preconizate si facilitatea integrarii cat mai rapide a tinerilor absolventi.

Masuri si actiuni	Liniiile Directoare							
	17	18	19	20	21	22	23	24
Masura 2.1: Atenuarea efectelor negative al disponibilizarilor realizate si preconizate in siderurgie si minerit								
Actiunea 1. Masuri active de lucrari publice pentru refacerea infrastructurii pentru facilitarea exploatarii potentialului turistic al zonelor Caras Severin si Hunedoara.			X					
Actiunea 2. Realizarea de activitati de formare si consiliere profesionale			X					
Actiunea 3. Organizarea de cursuri de calificare, recalificare si perfectionare profesionala in concordanta cu cerintele pietei muncii			X					
Actiunea 4. Realizarea unui plan individual de ocupare pentru fiecare persoana aflata in somaj de lunga durata .			X					
Actiunea 5. Monitorizarea planurilor individuale de ocupare .			X					
Masura 2.2: Facilitatea integrarii cat mai rapida a tinerilor absolventi proveniti din invatamantul preuniversitar si universitar								
Actiunea 1: Realizarea de activitati de consiliere si indrumare profesionale			X					
Actiunea 2: Infiintarea unui centru info desk si a unui sistem informatic de aplicare on-line pentru un loc de munca si oportunitati de angajare la nivelul intregii regiuni in scopul uniformizarii ofertei de forta de munca cu nivel de calificare peste nivelul 3 european.		X						
Actiunea 3: Dezvoltarea de masuri active constand in pachete complementare de stimulare a angajatorilor pentru angajarea absolventilor .		X						

Prioritatea 3:

Promovarea incluziunii sociale pentru ocupare.

Masuri si actiuni	Liniiile Directoare							
	17	18	19	20	21	22	23	24
Masura 3.1: Integrarea pe piata muncii a persoanelor care provin din grupuri dezavantajate : persoane cu handicap, tinerii care parasesc sistemul instutionalizat si minoritatea rroma								
Actiunea 1. Consiliere si informare pentru grupurile vulnerabile privind integrarea profesionala		X						

Actiunea 2. Campanii de informare pentru cresterea gradului de participare a grupurilor defavorizate la educatie si formare .		X						
Actiunea 3: Organizarea de module de calificare, recalificare si perfectionare profesionala in concordanta cu cerintele pietei muncii pentru grupurile expuse excluziunii sociale		X						
Masura 3.2: Organizarea in fiecare resedinta de judet a regiunii a unor cercuri de abilitati si mestesuguri pentru persoane din grupuri dezavantajate in cadrul carora acestia se socializeaza si isi dezvoltă abilitati si spirit antreprenorial		X						

ANEXA 2

Propunere a unui mecanism de monitorizare a Planurilor de Implementare PRAO

INTRODUCERE

In mai si iunie 2006, Consortiile Regionale, cu sprijinul expertilor AT au redactat prima generatie de Planuri de Actiune Regionale pentru Ocuparea Fortei de munca in Romania. Acestea se vor desfasura in perioada 2006- 2008.

Strategia globala a PRAO este acum consolidata de UIP a SOPHRD, de asemenea cu sprijinul expertilor AT, in masuri operationale concrete incluse in Planul de Implementare a PRAO pentru primul an.

Acestea au fost concepute pentru a pune in aplicare liniile directoare privind ocuparea fortei de munca din cadrul Liniilor Directoare Integrate ale Strategiei Lisabona pentru Crestere si Ocupare.

In acest scop implementarea PRAO va constitui parte integranta a Programului National de Reformare, participarea nationala a Romaniei la Strategia Lisabona.

IMPLEMENTAREA SI MONITORIZAREA PLANURILOR

Implementarea PRAO constituie o parte integranta a politicilor modelare a ocuparii fortei de munca, reprezentand prin urmare instrumentul operational ce va fi utilizat de structurile de parteneriat teritorial nou-infiintate.

In cadrul aceluiasi proiect AT care a sprijinit redactarea PRAO, organismele locale si regionale au beneficiat de asistenta in elaborarea Pactelor pentru Ocuparea Fortei de Munca si Incluziune Sociala.

Scopul acestor pacte este maximizarea la nivel regional si local al impactului crearii de locuri de munca al fondurilor structurale, printr-o abordare bazata pe initiativa locala, parteneriat, inovare si **integrare**. Unul din obiectivele principale al pactelor este dezvoltarea unor modele de buna practica.

Fiecare Pact trebuie sa dezvolte o viziune comuna asupra problemelor ce trebuie rezolvate si sa transpuna aceasta viziune in actiune prin promovarea Planurilor de Actiune Regionale pentru Ocuparea Fortei de Munca.

Prin urmare, recomandam ca responsabilitatea globala cu privire la implementarea masurilor si actiunilor specifice din cadrul planurilor de implementare ale PRAO sa intre in aria de competenta a Pactului Regional pentru Ocuparea Fortei de Munca si Incluziune Sociala (PROIS).

Pactul va avea responsabilitatea de a actualiza anual Planul de Implementare si de a redacta ce-a de-a doua generatie PRAO.

De asemenea, este extrem de important ca Pact sa includa cat mai curand PRAO in aria sa de competenta, monitorizand implementarea acestuia si dirijandu-i actualizarile ulterioare prin „aplicarea” implementarii sale in parteneriatele de ocupare a fortei de munca locale si judetene,

Pentru a-si realiza obiectivele, Pactul va beneficia de sprijinul permanent al Grupului de Asistenta Tehnica (GAT)⁹. GAT va sprijini Pactul in sarcini executive. Din punct de vedere al implementarii PRAO, acest lucru presupune, printre altele, monitorizarea implementarii planurilor si furnizarea de rapoarte trimestriale pentru Pact. GAT va fi de asemenea permanent responsabil de stimularea dezvoltarii de noi proiecte care sa fie incluse in actualizarea anuala a planurilor de implementare PRAO.

Asa cum a fost sugerat, periodicitatea monitorizarii si actualizarii PRAO va fi urmatoarea:

- a) PROIS are responsabilitatea de a aproba un PRAO cu o durata de trei ani incepand cu generatia urmatoare**
- b) PROIS are responsabilitatea de a aproba anual Planul de Implementare al PRAO**
- c) PROIS primesc de la GAT rapoarte trimestriale cu privire la implementare**

SISTEM DE MONITORIZARE PROPUȘ

Monitorizarea reprezinta evaluarea sistematica si continua a evolutiei in timp a unui program sau plan. Aceasta este un instrument de management universal si de baza in identificarea punctelor forte si a punctelor slabe ale unui program/ plan. Scopul acesteia este acela de a sprijini pe cei implicati sa ia deciziile necesare la timpul potrivit , decizii care sa duca la optimizarea calitatii si a rezultatului programului /planului.

Monitorizarea acopera o mare varietate de metode si tehnici si se aplica in gestionarea resurselor si a rezultatelor, precum si in cea a progresului Activitatilor Programului /Planului precum si a modului in care acestea sunt desfasurate.

Monitorizarea PRAO se poate efectua pe doua paliere diferite:

- a). Monitorizarea proceselor –** Se refera la utilizarea resurselor, progresul activitatilor si modul in care se desfasoara activitatile. Aceasta presupune:
 - revizuirea si planificarea regulata a activitatii
 - verificarea daca activitatile se desfasoara conform planului
 - identificarea unei metode abordare a problemelor
 - crearea de puncte forte
 - evaluarea daca stilul de lucru adoptat reprezinta cea mai buna cale de a realiza obiectivele programului /PRAO

⁹ Vezi propunerea cu privire la Grupul de Asistență Tehnică pentru RESIP

b) Monitorizarea impactului - Se refera la parcursul catre realizarea Indicilor de Performanta si a impactului programului/PRAO asupra grupurilor tinta. Aceasta presupune:

- progresul inspre obiectivele propuse este masurat in permanenta
- modalitatea de lucru este masurata in functie de circumstante fara a se pierde din vedere obiectivele generale
- se poate identifica necesitatea schimbarii obiectivelor (prioritati/masuri/activitati conform PRAO)
- se poate stabili necesitatea unor studii suplimentare
- ipotezele pot fi verificate

PROCEDURA DE MONITORIZARE A PRIORITATILOR /MASURILOR /ACTIUNILOR PRAO

Conform principiilor de Asigurare a Calitatii, procedura de monitorizare a PRAO ar trebui sa aiba urmatoarele etape:

1. SCOP

Aceasta procedura stabileste mijloacele de monitorizare si evaluare a actiunilor si masurilor din cadrul PRAO, in vederea evaluarii:

- Eficacitatii sistemului de gestionare al PRAO
- Conformitatea acestuia cu prioritatile de ocupare generale si regionale.

2. DOMENIU

Procedura trebuie pusa in aplicare in cazul tuturor prioritatilor, masurilor si actiunilor din cadrul PRAO.

3. OBIECTIVUL PROCESULUI

Monitorizarea si, daca este necesara, cuantificarea mijloacelor de realizarea a PRAO

4. RESPONSABILITATI CU PRIVIRE LA MONITORIZARE

Se recomanda ca Grupul de Asistenta Tehnica (GAT) sa fie responsabil cu privire la planul de implementare PRAO.

5. DESCRIEREA PROIECTULUI

Etape	DESCRIEREA PROCESULUI	Responsabilitati
Pregatirea monitorizarii	<ol style="list-style-type: none">1. Stabilirea, in cadrul Pactului Regional pentru Ocuparea Fortei de Munca si Incluziune Sociala (PROIS), a mijloacelor de evaluarea si monitorizare a actiunilor si masurilor PRAO2. Constituirea de grupuri de lucru in vederea monitorizarii actiunilor / masurilor3. Stabilirea /elaborarea planului de monitorizare a PRAO (inclusiv perioadele de timp, termenele limita-in functie de posibilitate si schema de raportate)	GAT PROIS identifica grupurile de lucru in vederea monitorizarii si elaboreaza planul de monitorizare a PRAO

Monitorizare	Monitorizarea si evaluarea presupun in primul rand verificarea eficacitatii actiunilor si in al doilea rand, a masuratorilor stabilite in cadrul PRAO 1. Monitorizarea de birou <ul style="list-style-type: none">• Colectarea datelor cu privire la stadiul de implementare a masurilor si actiunilor si respectarea termenelor limita impuse de PRAO• Analizarea stadiului de implementare a masurilor si actiunilor• Analizarea stadiului de indeplinire a prioritatilor 2. Monitorizare de teren <ul style="list-style-type: none">• Verificarea conformitatii datelor cu monitorizarea de birou• Verificarea gradului de realizare a PRAO, in comparatie cu masurile si actiunile stabilite	GAT
Raportarea si revizuire PRAO	<ol style="list-style-type: none">1. Rapoarte trimestriale cu privire la stadiul de implementare a PRAO2. Analiza rapoartelor la nivelul PROIS3. Actualizarea masurilor /actiunilor4. Revizuirea anuala finala a Planului de implementare PRAO	GAT Alti experti (in functie de necesitati)

Cresterea valorii in urma monitorizarii

Realitatea ne arata ca multe planuri strategice ajung sa se umple de praf intr-un raft uitat. Monitorizarea si evaluarea planificarii activitatilor si stadiului de implementare a planului reprezinta, pentru multe organizatii, la fel de importanta precum identificarea aspectelor si obiectivelor strategice. Unul din avantajele monitorizarii il reprezinta asigurarea ca programul/organizarea respecta directia stabilita in stadiul de planificare (strategica).

Trebuie retinut ca planurile reprezinta linii directoare. Nu sunt reguli stricte. Se poate aborda o directie diferita de cea din cadrul planului. Insa cei care realizeaza planurile trebuie sa inteleaga motivul acestor devieri si sa actualizeze planul astfel incat acesta sa reflecte noua directie.

ANEXA 3 **Propunere pentru Secretariatul Tehnic Permanent pentru** **Parteneriate**

1. Introducere

Pactul regional pentru ocuparea fortei de munca si includere sociala va reprezenta modelul guvernarii ce urmeaza sa fie stabilit in fiecare regiune pentru a putea construi procese participative la conceperea si aplicarea de politici cu o utilizare cat mai buna a instrumentelor financiare disponibile, cum sunt fondurile structurale.

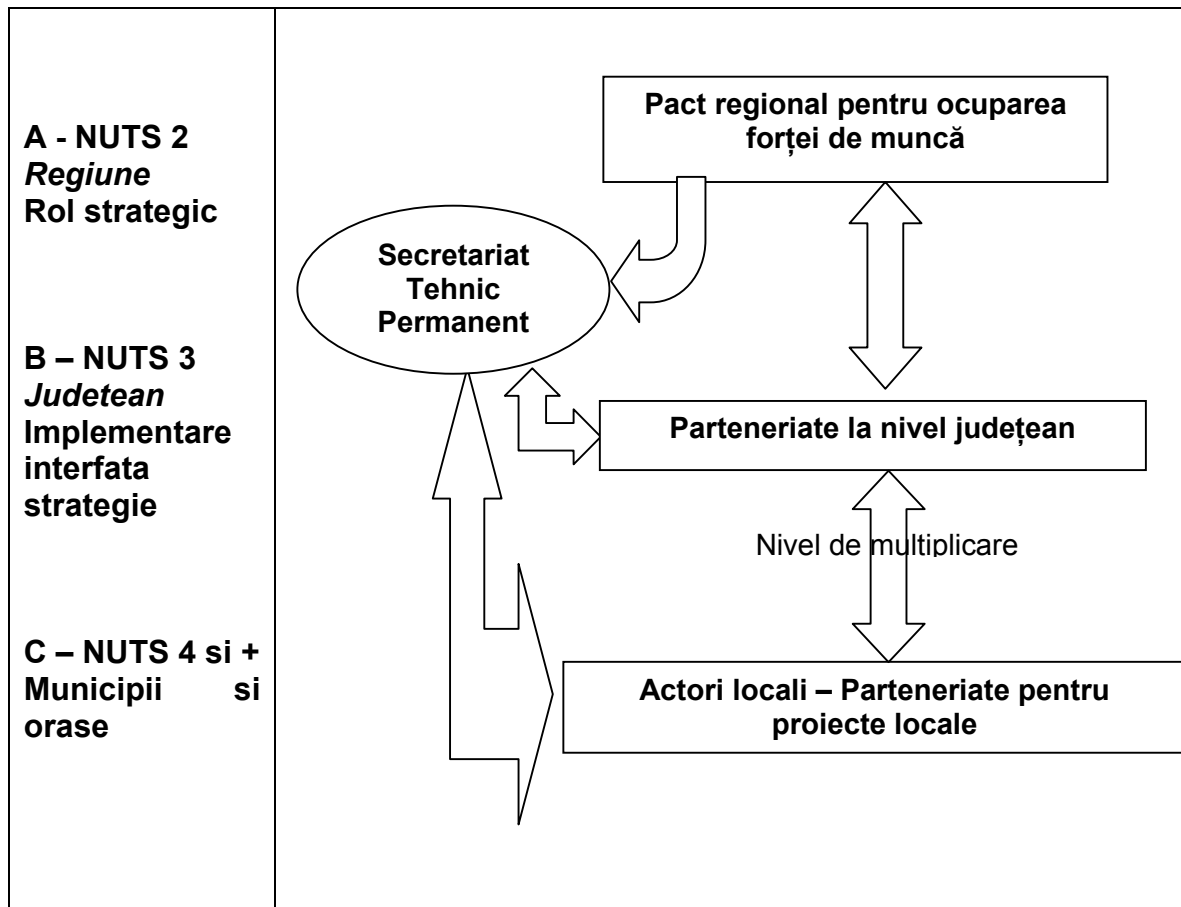
Acordurile de ocupare a fortei de munca sunt, in acest context, o forma de acord social cu scopul de a promova ocuparea fortei de munca prin mobilizarea tuturor resurselor teritoriale posibile pentru crearea unei strategii comune in scopul crearii de locuri de munca si ajuta la o mai buna coordonare si integrare a politicilor pentru ocuparea fortei de munca. Ajuta si la crearea unei identitati comune si intareste capacitatea de negociere si lobby a Regiunii. Acest proces trebuie sa includa eforturile partenerilor de identificare a dificultatilor, problemelor si asteptarilor actorilor din domeniul ocuparii fortei de munca.

Pentru a putea atinge acest obiectiv, Pactul trebuie sa integreze diferitele niveluri de guvernare, sa utilizeze toate resursele endogene disponibile intr-un mod sinergic si sa multiplice capacitatea de a crea proiecte ca instrumente reale de dezvoltare si alocare a resurselor financiare. Din acest motiv, pactele trebuie sa implice cat mai multi parteneri posibil cu responsabilitati in domeniul ocuparii fortei de munca, ca de exemplu autoritatile publice, asociatiile patronale si sindicatele, precum si alti actori sociali si economici, ca de exemplu organizatiile din cel de-al treilea sector si biserica.

Pentru a se asigura ca problemele si necesitatile care survin adesea la nivel local sunt rezolvate in cadrul strategiei regionale, este necesara crearea unui mecanism consultativ care sa asigure analiza problemelor si elaborarea de propuneri de actiune la nivel judetean care la randul lor sa primeasca semnale de la nivel local. Mai multe experiente europene sunt constiente de faptul ca o abordare de tip consultativ si descendent constituie un factor important de succes in modelul de parteneriat.

2. Diagrama structurala

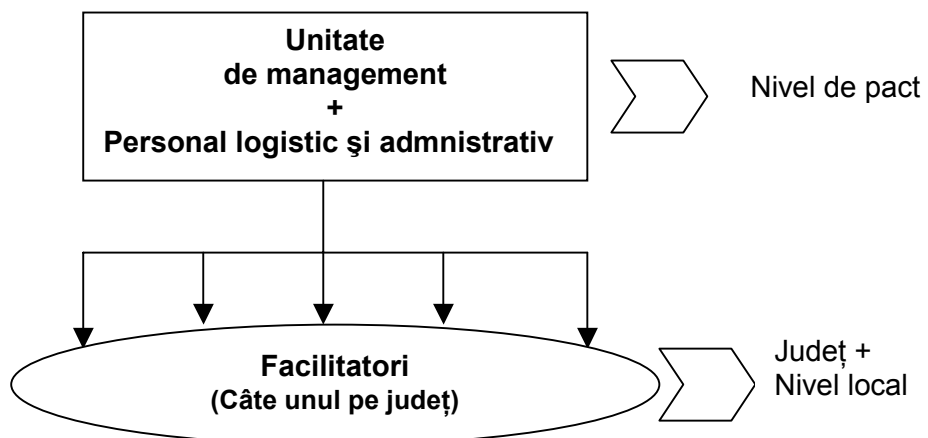
Asa cum s-a explicat mai sus, structura parteneriatului are niveluri de functionare – Programare /planificare si evaluare (regional) si doua niveluri de aplicare (judetean si local /municipal sau mai jos). Diagrama structurii este prezentata mai jos.

3. Descrierea structurii

Secretariatul Tehnic Permanent (STP) trebuie sa ia in considerare diferitele niveluri de lucru ale Parteneriatului in baza functiilor specifice respective.

Pentru aceasta, este necesara o structura organizata in functie de aceste niveluri:

Unitate de management – aceasta unitate va include:

1 Director – responsabil pentru toate operatiunile financiare si functionale ale STP. Acesta/ aceasta va integra pactul in pozitia Secretariatului si poate, la cererea membrilor, modera sedintele.

1 Persoana cu responsabilitati administrative si 1 Persoana cu responsabilitati financiare.

Unitatea, directorul si personalul administrativ vor asigura toate serviciile logistice pentru pact, ca de exemplu pregatirea sedintelor (invitatii, stabilirea ocaziilor, catering, etc.), pentru a elabora minutele si continutul acestora.

Facilitatori – Personal tehnic responsabil cu asigurarea suportului in scopul dezvoltarii si consolidarii parteneriatelor, fie la nivel judetean fie la nivel de proiect – parteneriate pentru proiecte locale.

Facilitatorul Parteneriatelor va fi persoana care monitorizeaza procesul de dezvoltare, vizitand partenerii atunci cand este necesar si solutionandu-le problemele atunci cand este nevoie de asistenta tehnica.

Acesta /aceasta trebuie sa poata stabili sedinte cu potentiali parteneri in caz de necesitate si sa documenteze intregul proces (colectarea de materiale, prezentari, elaborarea minutelor, etc.).

Competente necesare:

1- Foarte buna cunoastere a pietei muncii si situatiei sociale din regiune, in special in judetele Vaslui si Botosani

2- Buna cunoastere a actorilor din judetele mentionate si a competentelor acestora in sensul conceperii si dezvoltarii de proiecte

3 – Foarte bune capacitati de comunicare

3 – Buna perceptie a problemelor si dificultatilor potentiale pentru a permite interventii preventive

4 – Buna cunoastere a limbii engleze (neaparat vorbit si de preferinta si scris)

5 – Foarte buna experienta ca asistenta tehnica si monitorizare a proiectelor din perspectiva imputernicirii actorilor.

4. Observatii importante

a) Este de preferat ca finantarea STP sa se faca direct la nivel central pentru a se evita sentimentul de “posesie” al oricaror parteneri implicati in ceea ce ar putea reprezenta un factor de subminare a dezvoltarii unui parteneriat solid si real.

b) Alternativele pentru STP sunt, in opinia noastra, doua:

STP este contractat la nivel regional (acces liber pentru toate organizatiile interesate si nu doar cele din Regiune chiar daca aceasta optiune ar fi in mod ideal mai buna) cu structura prezentata in fiecare din cele 8 Regiuni.

A doua alternativa (precum model austriac de parteneriat) este contractarea unei structuri la nivel national cu o unitate de coordonare superioara unitatilor de gestionare (1 persoana in plus). Aceasta solutie are ca avantaje:

- Asigurarea unei mai mari corectitudini in serviciile asigurate in fiecare regiune
- Capacitatea de a asigura o mai buna coordonare a activitatilor in diferitele regiuni si de a organiza evenimente educative /de schimb in cadrul pactelor cu ajutorul diferitelor STP-uri regionale.

Principala problema in acest caz este gasirea unei organizatii care poate juca un rol neutru la acest nivel, fiabila in toate domeniile, in special pentru problemele financiare si cu competentele de natura tehnica /de continut necesare. (O posibilitate ar putea fi Fondul Roman de Dezvoltare).